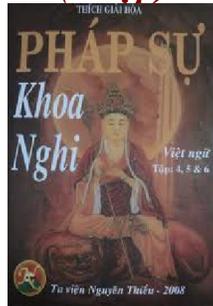

Pháp Sự Khoa Nghi

(3 tập)

*Soạn dịch giả: HT.HUYỀN QUANG
Chùa Quang Thiện, California, USA
Ấn hành 2002*

--- o0o ---

Nguồn

<http://www.quangduc.com>

Chuyển sang ebook 29-08-2009

Người thực hiện :

Nam Thiên - namthien@gmail.com

[Link Audio Tại Website http://www.phatphaponline.org](http://www.phatphaponline.org)

Mục Lục

TẬP I

01. NGHI CÚNG LỄ GIAO THỪA
TÁN PHẬT
LỄ PHẬT
ĐẢNH LỄ TAM BẢO
TÁN HƯƠNG
TỤNG CHÚ ĐẠI BI
TỤNG CHÚ TIÊU TAI
TỤNG CHÚ THẤT PHẬT DIỆT TỘI
TỤNG KINH BÁT NHÃ
02. NGHI CÚNG LỄ NIẾT BÀN

- TÁN PHẬT
LỄ PHẬT
ĐÁNH LỄ TAM BẢO
TÁN HƯƠNG
TỤNG CHÚ ĐẠI BI
LỄ 12 LỄ LỊCH SỬ ĐỨC PHẬT
TỤNG KINH DI GIÁO HOẶC KINH BÁT NHÃ
03. NGHI CÚNG VÍA ĐỨC QUÁN THẾ ÂM BỒ TÁT
TÁN PHẬT
LỄ PHẬT
TÁN HƯƠNG
TỤNG CHÚ ĐẠI BI
TỤNG BÁT NHÃ TÂM KINH
04. NGHI CÚNG DƯỜNG LỄ PHẬT ĐẢN
TÁN PHẬT
LỄ PHẬT
TÁN HƯƠNG
TỤNG CHÚ ĐẠI BI
LỄ 12 LỄ LỊCH SỬ ĐỨC PHẬT
TỤNG THẬP HẠNH PHỔ HIỀN
TỤNG MA HA BÁT NHÃ BA LA MẬT ĐA TÂM KINH.
05. NGHI CÚNG DƯỜNG THÁNH ĐẢN ĐỨC PHẬT A DI ĐÀ
TÁN PHẬT
LỄ PHẬT
TỤNG CHÚ ĐẠI BI
06. NGHI CÚNG DƯỜNG NGÀY THÀNH ĐẠO CỦA THÁI TỬ TÁT
TÁT ĐA
TÁN PHẬT
LỄ PHẬT
TỤNG CHÚ ĐẠI BI
LỄ 12 LỄ LỊCH SỬ ĐỨC PHẬT
TỤNG BÁT NHÃ TÂM KINH
07. LỜI SOẠN DỊCH GIẢ
08. BÀI TỤNG LỄ KHÁNH ĐẢN
09. BÀI TỤNG LỄ PHẬT THÍCH CA XUẤT GIA
10. BÀI TỤNG LỄ PHẬT THÀNH ĐẠO
11. BÀI TỤNG LỄ PHẬT THÍCH CA NHẬP NIẾT BÀN
12. KINH VU LAN BỒN
13. BÀI TỤNG LỄ THÁNH ĐẢN BỒ TÁT ĐỊA TẠNG
VĂN SỚ CÚNG THÁNH ĐẢN ĐỨC ĐỊA TẠNG

TẬP II

01. NGHI THIẾT LINH SÀNG
02. NGHI THÀNH PHỤC
03. NGHI RƯỚC LINH MÔ YẾT PHẬT
04. NGHI TRIỀU TỔ
05. NGHI DI KIM QUAN
06. NGHI NHẬP THÁP
07. NGHI THƯỢNG CHÂN DUNG
08. NGHI THIẾT LINH SÀNG
09. NGHI THÀNH PHỤC
10. NGHI THIẾT LINH SÀNG
11. NGHI THÀNH PHỤC

TẬP III

01. NGHI THIẾT LINH SÀNG
 02. NGHI THÀNH PHỤC
 03. NGHI TRIỀU TỔ
 04. NGHI RƯỚC LINH MÔ LỄ PHẬT
 05. NGHI PHÁT DẪN
 06. NGHI HẠ HUYỆT
 07. TRÀ TỶ - HỎA TÁNG
 08. NGHI PHẢN KHỐC
 09. CÁC LỜI THỈNH
- VĂN SỚ VÀ THIẾP, ĐIỆP, CÚNG TIÊN LINH, LỄ CẦU AN
01. SỚ CÚNG VU LAN
 02. THIẾP THỈNH VONG VU LAN
 03. ĐIỆP CẤP VONG LINH VU LAN
 04. SỚ KỶ SIÊU
 05. THIẾP THỈNH VONG
 06. ĐIỆP CẤP VONG
 07. THIẾP THỈNH LINH
 08. VĂN SỚ CÚNG PHẬT LỄ CẢI TÁNG
 09. THIẾP AN LINH
 10. VĂN SỚ CẦU AN
 11. THIẾP THỈNH TIÊN LINH
 12. ĐIỆP CẤP TIÊN LINH

TẬP I

01. NGHI CÚNG LỄ GIAO THỪA

(01-01- Âm Lịch)

* Tiết thứ làm nghi:

- Chuông trống Bát Nhã.
- Cử nhạc khai đàn.
- Chủ lễ dâng điện.
- Cử nhạc tham lễ.
- Chủ lễ niệm hương.
- Dâng hương – tác lễ.
- CÚNG HƯƠNG (chủ lễ xướng):

Nguyện đem lòng thành kính,

Gởi theo đám mây hương,

Phưởng phất khắp mười phương,

Cúng dường ngôi Tam Bảo.

Thề trọn đời giữ đạo,

Theo tự tánh làm lành,

Cùng pháp giới chúng sanh,

Cầu Phật từ gia hộ:

Tâm Bồ đề kiên cố,

Chí tu học vững bền,
Xa biển khổ mộng mênh,
Chóng quay về bờ giác.

Nam mô Hương Cúng Đường Bồ Tát. (3 lần)

---o0o---

TÁN PHẬT

(Tán dương công đức Phật)

Đấng Pháp vương vô thượng,
Ba cõi chẳng ai bằng,
Thầy dạy khắp trời người,
Cha lành chung bốn loại.
Qui y tròn một niệm,
Dứt sạch nghiệp ba kỳ,¹
Xưng dương cùng tán thán,
Ức kiếp không cùng tận!

---o0o---

LỄ PHẬT

Phật, chúng sanh tánh thường rỗng lặng,
Đạo cảm thông không thể nghĩ bàn,
Lưới Đế châu ví đạo tràng,²
Mười phương Phật bảo hào quang sáng ngời .

Trước bảo tọa thân con ảnh hiện,

Cúi đầu xin thệ nguyện qui y.

---o0o---

ĐẢNH LỄ TAM BẢO

Chí tâm đánh lễ: Nam mô Tận Hư Không, Biến Pháp Giới, Quá Hiện Vị Lai Thập Phương Chư Phật, Tôn Pháp, Hiền Thánh Tăng Thường Trụ Tam Bảo. (1 lễ)

Chí tâm đánh lễ: Nam mô Ta Bà Giáo Chủ Điều Ngự Bồn Sư Thích Ca Mâu Ni Phật; Đương Lai Hạ Sanh Di lặc Tôn Phật; Đại Trí Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát; Đại Hạnh Phổ Hiền Bồ Tát; Hộ Pháp Chư Tôn Bồ Tát; Linh Sơn Hội Thượng Phật Bồ Tát. (1 lễ)

Chí tâm đánh lễ: Nam mô Tây Phương Cực Lạc Thế Giới Đại Từ Đại Bi Tiếp Dẫn Đạo Sư A Di Đà Phật; Đại Bi Quan Thế Âm Bồ Tát; Đại Thế Chí Bồ Tát; Đại Nguyện Địa Tạng Vương Bồ Tát; Thanh Tịnh Đại Hải Chúng Bồ Tát. (1 lễ)

---o0o---

TÁN HƯƠNG

(nhạc cúng hương):

Hương xông đánh báu,

Giới định tuệ hương,

Giải thoát tri kiến quý khôn lường,

Ngào ngạt khắp muôn phương,

Thanh tịnh tâm hương,

Đệ tử nguyện cúng dường.

Nam mô Hương Cúng Đường Bồ Tát. (3 lần)

---o0o---

TỤNG CHÚ ĐẠI BI

Nam mô Đại Bi Hội Thượng Phật Bồ Tát. (3 lần)

Thiên thủ thiên nhãn, vô ngại đại bi tâm đà la ni.

Nam mô hắc ra đát na, đa ra dạ da. Nam mô a li gia bà lô kiết đế, thước bát ra da, bồ đề tát đỏa bà da, ma ha tát đỏa bà da, ma ha ca lô ni ca da. Án tát bàn ra phạt duệ, số đát na đát tả. Nam mô tất kiết lật đỏa, y mông a li gia bà lô kiết đế, thất Phật ra lăng đà bà. Nam mô na ra cẩn trì hê rị, ma ha bàn đa sa mế, tát bà a tha đậu du bằng, a thệ dựng, tát bà tát đa, na ma bà đà, ma phạt đặt đậu đát điệt tha. Án a bà lô hê, lô ca đế, ca ra đế, di hê rị, ma ha bồ đề tát đỏa, tát bà tát bà, ma ra ma ra, ma hê ma hê, rị đà dựng, cu lô cu lô kiết mông, độ lô độ lô phạt xà da đế, ma ha phạt xà da đế, đà la đà là, địa rị ni, thất Phật ra da, giá ra giá ra. Mạ mạ phạt ra ma, mục đế lệ, y hê y hê, thất na thất na, a ra sâm Phật ra xá lợi, phạt sa phạt sâm, Phật ra xá da, hô lô hô lô ma ra, hô lô hô lô hê rị, ta ra ta ra, tất rị tất rị, tô rô tô rô, bồ đề dạ, bồ đề dạ, bồ đà dạ, bồ đà dạ, di đế rị dạ, na ra cẩn trì, địa rị sắt ni na, ba dạ ma na ta bà ha, tất đà dạ ta bà ha. Ma ha tất đà dạ ta bà ha. Tất đà du nghệ thất bàn ra dạ ta bà ha. Na ra cẩn trì ta bà ha. Ma ra na ra ta bà ha. Tất ra tăng a mục khư gia, ta bà ha. Ta bà ma ha, a tất đà dạ ta bà ha. Giả kiết ra a tất đà dạ ta bà ha. Ba đà ma kiết tất đà dạ ta bà ha. Na ra cẩn trì bàn đà ra dạ ta bà ha. Ma bà rị thắng kiết ra dạ ta bà ha.

Nam mô hắc ra đát na đa ra dạ da. Nam mô a rị da bà lô kiết đế thước bàn ra dạ, ta bà ha.

Án tát điện đô mạn đà ra bạt đà dạ ta bà ha.

- TÁN PHẬT:

Trên trời dưới đất không bằng Phật,

Thế giới mười phương cũng khó bằng,

Thế gian có gì con đã thấy,

Tất cả không ai bằng Phật vậy!

Nam mô Thập Phương Thường Trụ Tam Bảo. (3 lần)

- BẠCH THỈNH:

Giao thừa Nguyên Đán lễ linh thiêng,
Cung thỉnh mười phương Phật Thánh Hiền,
Duyên giác, Thanh văn cùng liệt Tổ,
Thiên thần Hộ pháp với Long Thiên.
Thiên thân liệt Thánh tử vì đạo,
Dù ánh uy quang giáng tọa tiền,
Lễ nhạc hương hoa xin cúng dường,
Nguyện cầu giáng phúc lễ minh niên.

Nam mô Chứng Minh Sư Bồ Tát. (3 lần)

**- TẤT CẢ NGỒI XUỐNG TỤNG BÀI Ý NGHĨA LỄ. (Tụng chậm, điệu
câu thay vì số)**

Nam mô Long Hoa Giáo Chủ Từ Thị Di Lạc Tôn Phật. (3 lần)

Đêm nay ngày lành Nguyên đán,
Giờ này phút thiêng Giao thừa,
Chúng con:
Tuân lệ cổ tục ngày xưa,
Mở cửa nghinh xuân tiếp phúc,

Truyền thừa Di phong thuở trước,
Lên chùa lễ Phật dâng hương.
Cầu minh niên vạn sự cát tường,
Nguyện xuân nhật Tam nguyên như ý!
Cũng trong lễ hôm nay:
Nhớ xưa có Đại sĩ,
Đức Di Lạc hóa sinh,
Huyện Phụng Hóa, Châu Minh,
Thuộc đời Lương, Trung Quốc.
Tin vui của trời đất,
Ân huệ của nhân sinh.
Ngài có một thân hình,
Đầy từ bi hoan hỷ.
Ngài có nhiều thân bí,
Rất khó nghĩ khôn lường.
Và không ít dị thường,
Thật ngỡ phàm ngài thánh.
Người có nhiều kỳ hạnh,
Nói năng không định lời
Xôn xao trong một thời,

Không ai biết sự thật.
Có người bảo là Phật,
Có kẻ gọi là Thầy,
Đi khát thực đó đây,
Ai cúng gì cũng lấy,
Bị vải treo đầu gậy,
Vật phẩm chứa không đầy,
Có lúc thấy ở đây,
Có khi gặp nơi khác.
Khuyên người chớ làm ác,
Dạy người nên làm lành,
Không ai biết tánh danh,
Gọi Bồ đại³ Hòa Thượng.
Một hôm người dừng trượng,⁴
Tại núi chùa Nhạc Lâm,
Ngồi trên đá định tâm,
Nói bài kệ vắn tắt:
"Rằng ta chơn Di Lặc
Phân thân ngàn muôn ức,
Thường hiện trước mọi người

Mọi người tự không biết".

Nói xong Ngài nhập diệt,

Diệt Đông lại sanh Tây,

Ứng hóa khắp đó đây,

Vận thần thông diệu dụng.

Và trong một dịp khác:

Trước một số dân chúng,

Ngài tuyên bố như vậy:

"Ta có một vị Thầy (Phật)

Mọi người đều không biết,

Không tô vẽ sơn thiếp,

Không một chút thể sắc,

Không chạm trở điêu khắc,

Không một chút cát bụi,

Sạch sẽ không lau chùi.

Người vẽ vẽ không thành,

Kẻ trộm lấy không được,

Thẻ tánh vốn tự nhiên.

Tuy là có một thể,

Phân thân ngàn muôn ức".

Ngài sử dụng thần lực,
Hóa hiện khắp như thiên,
Dạy vẽ kẻ hữu duyên,
Đắt dìu người ít phúc.
Xa lánh đời trần tục,
Đưa về cõi Thiên cung.
Hẹn Long Hoa tam hội trùng phùng,
Nguyện Suất Đà nhất sanh thân cận.
Giờ này mọi nhà kính cẩn,
Xung dương tán lễ Hồng danh,
Đêm nay trăm họ chí thành,
Trân trọng cúng dường vía Thánh.
Trăm hoa hân hạnh,
Mừng hóa Phật giáng sinh;
Muôn vật vương mình,
Đón xuân khai thái.
Đến đây tất cả chúng con:
Cúi đầu lễ bái,
Cầu gia đình hạnh phúc an khang;
Ngửa mặt dâng hương,

Nguyện nước nhà hòa bình hưng thịnh.

Năm châu an định ,

Bốn biển thanh bình,

Tình với vô tình,

Đồng thành Phật đạo.

Nam mô Đương Lai Hạ Sanh Từ Thị Di Lặc Tôn Phật. (10 lần)

- TÁN:

Bồ đại Hòa Thượng,

Di Lặc hóa thân,

Giao thừa mừng đón lễ Tân Xuân,

Ban phước xuống muôn dân,

Hân hạnh trăm phần,

Mừng rước lễ sanh phần. (giờ giảng sinh)

Nam mô Từ Thị Di Lặc Tôn Phật. (3 lần)

---o0o---

TỤNG CHÚ TIÊU TAI

Nam mô tam mẫn đa mầu đà nẫm, a bát ra đê hạ đa xá, ta năng nẫm, đát diệt tha. Án khư khư, khư hế khư hế hồng hồng, nhập phạ ra, nhập pha ra, bát ra nhập pha ra, bát ra nhập pha ra, đê sắc sá, đê sắc sá, sắc trí rị, sắc trí rị, ta phẩn tra, ta phẩn tra, phiến đê ca, thất rị duệ ta phạ ha. (3 lần)

Nguyện ngày an lành, đêm an lành,

Đêm ngày sáu thời thường an lành,

Tất cả các thời đều an lành,

Xin nguyện Phật từ thường gia hộ.

Nam mô Giáng Cát Tường Bồ Tát. (3 lần)

- CHỦ LỄ XƯỚNG:

Tội từ tâm khởi đem tâm sám,

Tâm được tịnh rồi tội liền tiêu,

Tội tiêu tâm tịnh thấy đều không,

Thế mới gọi là chân sám hối.

Nam mô Cầu Sám Hối Bồ Tát. (3 lần)

---o0o---

TỤNG CHÚ THẤT PHẬT DIỆT TỘI

Li bà li bà đế, Cầu ha cầu a đế, Đà la ni đế, Ni ha ra đế, Tỳ lê nễ đế, Ma ha
dà đế, Chon lăng càn đế, ta bà ha. (3 lần)

- HỒI HƯỚNG:

Vừa rồi bao nhiêu công đức,

Bấy nhiêu hương hoa,

Thành kính thiết tha,

Nguyện xin hiển cúng:

Chư Phật Thánh chúng,

Hộ Pháp thiện thân,

Duy nguyện ai lân,
Thùy từ minh chứng.

- PHỤC NGUYỆN:

Phật từ cảm ứng,
Pháp lực hiệu linh.
Gia hộ cho chúng con:
Chờ Phật Từ Thị giảng sinh,
Ngõ nghe Pháp âm tái chuyển,
Đợi thuở Long Hoa xuất hiện,
Hầu thấy Phật nhựt trùng quang.
Mong thế giới bình an,
Nguyện nhen sinh hạnh phúc,
Năm mới an khang cung chúc,
Đầu xuân phước thọ chào mừng.
Mạch đạo lưu chuyển không ngừng,
Dòng đời đổi thay chẳng dứt.
Chúng con nguyện:
Tạo thêm công đức,
Tiêu bớt tội khiên,
Phủi sạch não phiền,

Trau dồi trí tuệ.

Học đạo Tứ đế,

Tu hạnh Nhất thừa,

Tỉnh tấn sớm trưa,

Cầu thành Phật đạo.

- LỄ BÀI THÙ ÂN:

Chí tâm đánh lễ: Tận Hư Không, Biến Pháp Giới Quá Hiện Vị Lai Vô Lượng Thường Trụ Tam Bảo. (1 lễ)

Chí tâm đánh lễ: Hiện tọa Đạo tràng, Đại Từ Đại Bi, Bổn Sư Từ Phụ Thích Ca Mâu Ni Phật. (1 lễ)

Chí tâm đánh lễ: Lạc Bang Giáo Chủ Đại Từ Đại Bi Tiếp Dẫn Đạo Sư A Di Đà Phật. (1 lễ)

Chí tâm đánh lễ: Long Hoa Giáo Chủ Đương Lai Hạ Sinh Từ Thị Di Lạc Tôn Phật. (1 lễ)

Chí tâm đánh lễ: Đông Phương Giáo Chủ Dược Sư Lưu Ly Quang Vương Phật. (1 lễ)

Chí tâm đánh lễ: Tây Thiên Đông Độ Việt Nam Lịch Đại Truyền Giáo Chư Vị Tổ Sư. (1 lễ)

Chí tâm đánh lễ: Qui Y, Thế Độ Phú Pháp, Truyền Giới, Giáo Thọ Chư Vị Tổ Sư. (1 lễ)

Chí tâm đánh lễ: Việt Nam Phật Giáo Lịch Đại Thần Tăng, Thánh Tăng, Cao Tăng, Danh Tăng Chư Vị Tổ Sư. (1 lễ)

Chí tâm đánh lễ: Chư Thánh Tử Đạo, Chư Vị Cư Sĩ Tiên Bối Hữu Công Liệt Vị Giác Linh. (1 lễ)

Đại vì: Đàn na Thí chủ ân, Thiện hữu tri thức ân, đánh lễ Thập phương thường trụ Tam Bảo. (1 lễ)

Đại vì: Quốc gia ân, chúng sanh ân, sư trưởng ân, phụ mẫu ân, đánh lễ Thập phương thường trụ Tam Bảo. (1 lễ)

---o0o---

TỤNG KINH BÁT NHÃ

MA HA BÁT NHÃ BA LA MẬT ĐA TÂM KINH.

Quán tự tại Bồ Tát hành thâm Bát Nhã Ba la mật đa thời, chiếu kiến ngũ uẩn giai không, độ nhất thiết khổ ách.

"Xá Lợi Tử! Sắc bất dị không, không bất dị sắc, sắc tức thị không, không tức thị sắc. Thọ, tưởng, hành, thức diệc phục như thị".

Xá Lợi Tử! Thị chư pháp không tướng, bất sanh, bất diệt, bất cấu, bất tịnh, bất tăng, bất giảm. Thị cố không trung vô sắc, vô thọ, tưởng, hành, thức; thanh, hương, vị, xúc, pháp; vô nhân giới, nãi chí vô ý thức giới; vô vô minh diệc vô vô minh tận, nãi chí vô lão tử diệc vô lão tử tận; vô khổ, tập, diệt, đạo, vô trí diệc vô đắc, dĩ vô sở đắc cố, Bồ đề tát đỏa y Bát nhã ba la mật đa cố, tâm vô quái ngại, vô quái ngại cố, vô hữu khủng bố, viễn ly điên đảo mộng tưởng, cứu cánh Niết Bàn. Tam thế chư Phật, y Bát nhã Ba la mật đa cố, đắc A nậu đa la Tam miệu tam Bồ đề. Cố tri Bát nhã ba la mật đa, thị đại thân chú, thị đại minh chú, thị vô thượng chú, thị vô đẳng đẳng chú, năng trừ nhất thiết khổ, chơn thiệt bất hư, cố thuyết Bát nhã ba la mật đa chú. Tức thuyết chú viết:

"Yết đế, yết đế, Ba la yết đế, Ba la Tăng yết đế, Bồ đề tát bà ha".

- TÁN:

Giao thừa Nguyên đán lễ nghiêm trang,

Rước Phật đón Xuân lễ đã hoàn,

Công đức vô biên ban tất cả,

Vui mừng chúc tụng khắp nhơn gian.

Nam mô Viên Mãn Tạng Bồ Tát. (3 lần)

- TỤNG:

Nguyện tiêu ba chương trừ phiền não,

Nguyện được trí tuệ thật sáng tỏ,

Nguyện bao tội chương thầy tiêu trừ,

Kiếp kiếp thường làm hạnh Bồ Tát.

Nguyện sanh Cực Lạc cảnh Tây phương,

Chín phẩm hoa sen là cha mẹ,

Hoa nở thấy Phật chứng vô sanh,

Bất thoái Bồ Tát là bạn hữu,

Nguyện đem công đức này,

Hướng về khắp tất cả,

Đệ tử và chúng sanh

Đều trọn thành Phật đạo.

Tự qui Phật, xin nguyện chúng sanh, thể theo đạo cả, phát lòng vô thượng.
(1 lễ)

Tự qui y Pháp, xin nguyện chúng sanh thấu rõ kinh tạng, trí tuệ như biển. (1
lễ)

Tự qui y Tăng, xin nguyện chúng sanh, thống lý đại chúng, hết thảy không
ngại. (1 lễ)

- CHỦ LỄ XUỐNG:

Rước Xuân lễ mãn,

Khánh đản lễ thành,

Chuông trống hòa thanh,

Lễ từ ba lạy.

* Lời dặn:

1. Khi làm lễ gặp trong nghi có dấu gạch ngăn ở đầu hàng (-) đó là tựa đề của mỗi đoạn trong nghi. Người làm lễ không đọc, không tụng các đoạn ấy.
2. Gặp đoạn có chữ "Tán Phật, tán hương", cũng không đọc không tụng mà chỉ tụng hay tán các câu ở dưới kế tiếp.
3. Vị chủ lễ (sur – cư sĩ) nên hướng dẫn Phật tử làm lễ trong việc đọc tụng rất rõ ràng, thư thái, điệu câu, mạch đoạn phân minh. Gặp các câu dài, nhiều chữ phải cắt làm 2 câu.
4. Lễ cần trang nghiêm và thành kính.

---o0o---

02. NGHI CÚNG LỄ NIẾT BÀN

(15-02 Âm Lịch)

* Tiết thứ làm nghi:

- Chuông trống Bát Nhã.
- Cử nhạc khai đàn.
- Chủ lễ dâng điện.

- Cử nhạc tham lễ.
- Chủ lễ niệm hương.
- Dâng hương – tác lễ.

- CÚNG HƯƠNG (chủ lễ xướng):

Nguyện đem lòng thành kính,

Gởi theo đám mây hương,

Phưởng phất khắp mùi hương,

Cúng dường ngôi Tam Bảo.

Thề trọn đời giữ đạo,

Theo tự tánh làm lành,

Cùng pháp giới chúng sanh,

Cầu Phật từ gia hộ:

Tâm Bồ đề kiên cố,

Chí tu học vững bền,

Xa biển khổ mộng mê,

Chóng quay về bờ giác.

Nam mô Hương Cúng Dường Bồ Tát. (3 lần)

---o0o---

TÁN PHẬT

(Tán dương công đức Phật):

Đấng Pháp vương vô thượng,
Ba cõi chẳng ai bằng,
Thầy dạy khắp trời người,
Cha lành chung bốn loại.
Qui y tròn một niệm,
Dứt sạch nghiệp ba kỳ,
Xung dương cùng tán thán,
Ức kiếp không cùng tận!

---o0o---

LỄ PHẬT

Phật, chúng sanh tánh thường rỗng lặng,
Đạo cảm thông không thể nghĩ bàn,
Lưới Đế châu ví đạo tràng,
Mười phương Phật bảo hào quang sáng ngời .
Trước bảo tọa thân con ảnh hiện,
Cúi đầu xin thệ nguyện qui y.

---o0o---

ĐẢNH LỄ TAM BẢO

Chí tâm đảnh lễ: Nam mô Tận Hư Không, Biên Pháp Giới, Quá Hiện Vị Lai
Thập Phương Chư Phật, Tôn Pháp, Hiền Thánh Tăng Thường Trụ Tam Bảo.
(1 lễ)

Chí tâm đánh lễ: Nam mô Ta Bà Giáo Chủ Điều Ngự Bồn Sư Thích Ca Mâu Ni Phật; Đương Lai Hạ Sanh Di lặc Tôn Phật; Đại Trí Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát; Đại Hạnh Phổ Hiền Bồ Tát; Hộ Pháp Chư Tôn Bồ Tát; Linh Sơn Hội Thượng Phật Bồ Tát. (1 lễ)

Chí tâm đánh lễ: Nam mô Tây Phương Cực Lạc Thế Giới Đại Từ Đại Bi Tiếp Dẫn Đạo Sư A Di Đà Phật; Đại Bi Quan Thế Âm Bồ Tát; Đại Thế Chí Bồ Tát; Đại Nguyên Địa Tạng Vương Bồ Tát; Thanh Tịnh Đại Hải Chúng Bồ Tát. (1 lễ)

---o0o---

TÁN HƯƠNG

(nhạc cúng hương):

Hương xông đánh báu,

Giới định tuệ hương,

Giải thoát tri kiến quý khôn lường,

Ngào ngạt khắp muôn phương,

Thanh tịnh tâm hương,

Đệ tử nguyện cúng dường.

Nam mô Hương Cúng Dường Bồ Tát. (3 lần)

---o0o---

TỤNG CHÚ ĐẠI BI

Nam mô Đại Bi Hội Thượng Phật Bồ Tát. (3 lần)

Thiên thủ thiên nhãn, vô ngại đại bi tâm đà la ni.

Nam mô hắc ra đát na, đa ra dạ da. Nam mô a lị gia bà lô kiết đế, thước bát ra da, bồ đề tát đỏa bà da, ma ha tát đỏa bà da, ma ha ca lô ni ca da. Án tát

bàn ra phạt duệ, số đất na đất tả. Nam mô tất kiết lật đỏa, y môn a lị gia bà lô kiết đế, thất Phật ra lăng đà bà. Nam mô na ra cần trì hê rị, ma ha bàn đả sa mế, tát bà a tha đậu du bằng, a thệ dựng, tát bà tát đả, na ma bà đà, ma phạt đặt đậu đất diệt tha. Án a bà lô hê, lô ca đế, ca ra đế, di hê lị, ma ha bồ đề tát đỏa, tát bà tát bà, ma ra ma ra, ma hê ma hê, rị đà dựng, cu lô cu lô kiết môn, độ lô độ lô phạt xà da đế, ma ha phạt xà da đế, đà la đà là, địa rị ni, thất Phật ra da, giá ra giá ra. Mạ mạ phạt ra ma, mục đế lệ, y hê y hê, thất na thất na, a ra sâm Phật ra xá lợi, phạt sa phạt sâm, Phật ra xá da, hô lô hô lô ma ra, hô lô hô lô hê rị, ta ra ta ra, tất rị tất rị, tô rô tô rô, bồ đề dạ, bồ đề dạ, bồ đà dạ, bồ đà dạ, di đế rị dạ, na ra cần trì, địa rị sắt ni na, ba dạ ma na ta bà ha, tất đà dạ ta bà ha. Ma ha tất đà dạ ta bà ha. Tất đà du nghệ thất bàn ra dạ ta bà ha. Na ra cần trì ta bà ha. Ma ra na ra ta bà ha. Tất ra tăng a mục khư gia, ta bà ha. Ta bà ma ha, a tất đà dạ ta bà ha. Giả kiết ra a tất đà dạ ta bà ha. Ba đà ma kiết tất đà dạ ta bà ha. Na ra cần trì bàn đà ra dạ ta bà ha. Ma bà rị thắng kiết ra dạ ta bà ha.

Nam mô hắc ra đất na đả ra dạ da. Nam mô a rị da bà lô kiết đế thước bàn ra dạ, ta bà ha.

Án tất điện đô mạn đà ra bạt đà dạ ta bà ha.

- TÁN PHẬT:

Trên trời dưới đất không bằng Phật,

Thế giới mười phương cũng khó bằng,

Thế gian có gì con đã thấy,

Tất cả không ai bằng Phật vậy!

Nam mô Thập Phương Thường Trụ Tam Bảo. (3 lần)

- TẤT CẢ NGÒI XUỐNG TỤNG BÀI Ý NGHĨA LỄ PHẬT NIẾT BÀN
(Tụng chậm, đậu câu thay vì bạch và số).

Nam mô Bồ Sư Thích Ca Mâu Ni Phật. (3 lần)

Chúng con cung kính nghe rằng:

Đức Bổn sư Từ phụ,
Ba đời đạo quả vuông tròn,
Giáo pháp lưu truyền vũ trụ.
Sáu độ tu nhơn đầy đủ,
Pháp vương nhập diệt Niết Bàn!
Tuy nhiên, chân tánh thường an,
Sao khỏi hóa thân biến dịch.
Nhớ xưa đấng cha lành họ Thích,
Khi hóa thân tuổi đã tám mươi.
Hóa du khắp cả trời, người,
Đại sự nhơn duyên đã mãn.
Người từng báo tin ba tháng:
"Rằng ta sẽ nhập Niết Bàn".
Một hôm cùng chúng lên đàng,
Đi về phía thành Song Thọ,
Giữa đêm trăng thanh sáng tỏ,
Trước mặt đông đủ Thánh Hiền,
Vói cùng vô số nhơn thiên,
Tay phóng hào quang rực rỡ.
Mọi người thấy đều lo sợ,

Đợi chờ biến cố xảy ra ...
Vớ cả rừng cây Ta la,⁵
Lúc ấy biến thành sắc trắng.
Đấng Chánh giác Chánh đấng,
Người tuyên bố như vậy:
"Ta nay sắp đến ngày,
Vào Niết Bàn tịch diệt.
Vậy những gì chưa biết,
Vớ những gì hoài nghi,
Bất luận một việc chi,
Các người cứ xin hỏi.
Ta Đạo sư ba cõi,
Sẽ giải thích rõ ràng,
Để mọi người tâm an, (ở lại)
Ta ra đi vui vẻ".
A Nan nghe cận kề,
Lòng bồi rối băn khoăn,
Liên quỳ xuống thưa rằng:
"Xin Thế Tôn từ mẫn,
Dạy các điều thỉnh vấn,

Xin bày tỏ sau đây:

Chư tăng lấy ai làm thầy?

Chư tăng nương đâu để sống?

Sau khi Thế Tôn vắng bóng,

Tại các hội xưa nay.

Và việc nữa thế này,

Các Tỳ kheo ác tánh,

Làm thế nào ở chung?

Việc quan trọng sau cùng,

Khi kết tập kinh điển,

Nên mở đầu mỗi quyển,

Bằng những câu thế nào,

Nên phải nói làm sao,

Trước khi vào phần chính?"

Đức Thế Tôn nghiêm chỉnh,

Dạy các việc thế này:

"Chư tăng lấy giới luật làm thầy,

Chư tăng lấy lục hòa để sống.

Sau khi ta vắng bóng,

Ở chung mà tu hành.

Còn những người chẳng lành,

Thì đồng tâm mặc tẫn.⁶

Việc kết tập cẩn thận,

Mở đầu kinh thế này:

Rằng "Tôi nghe như vậy

Một thuở nọ Đức Phật ..."

Lời lẽ phải thành thật,

Đúng lời dạy của thầy".

Nghe Phật dạy đến đây,

A Nan liền cúi lạy,

Xin tuân lời thầy dạy,

Lòng buồn bã ngại ngùng.

Trước lời dạy sau cùng,

Đầy lo âu xúc động,

Không biết thực hay mộng,

Nay nghe thầy tại đây.

Mai chi "Nghe như vậy" ⁷

Vì không thấy thầy nữa!

Rồi giờ ăn đến bữa,

Ai ngồi trước chư tăng,

Ai dạy bảo khuyên răn,
Ai dìu dắt đạì chúng.
Ai hóa duyên ứng cúng,
Ai phục hàng ngoại ma ...?
Ôi thôi! Còn đâu giáo chủ Ta Bà!
Hỡi ôi! Còn đâu Đạo sư vũ trụ!
Đêm ấy cỏ cây ủ rũ,
Cúi đầu lễ Phật Niết Bàn.
Đêm ấy Thánh chúng bàng hoàng,
Quỳ gối khóc thầy nhập diệt.
Biết bao nỗi niềm thương tiếc,
Chi xiết mát mát thiệt thòi.
Rời từ đây:
Đường về Xá Vệ trăng soi,
Nào thấy bóng thầy La hán,
Nẻo đến Linh Sơn gió thoảng,
Đâu nghe tiếng Đức Giác Hoàng!
Và buồn hơn thế nữa:
Kỳ Viên tác đất tác vàng,
Tịnh xá giờ này mây che gió lạnh,

Ta la đôi cây đôi nhánh,
Nhục thân ngày đó lửa tắt củi tàn!
Vậy thì Người đi đâu?
Chẳng theo chân Tịnh Phạn phụ hoàng?
Không nói gót Ma Gia thánh mẫu?
Chúng sanh khó mà hiểu thấu,
Chư Phật hẳn đã cảm thông,
Và rồi, cũng từ đó:
Népal - Ấn Độ núi sông,
Vắng mặt Pháp vương cao cả.
Lộc Uyển, Trúc Lâm sơn dã,
Mờ hình Từ phụ nghiêm trang.
Nhưng giờ thì chỉ còn:
Nhục thân Xá lợi ngọc vàng,
Tháp miếu phụng thờ bốn biên!
Xá lợi Pháp thân kinh điển,
Thọ trì đọc tụng năm châu!
Và đạo Phật đã có mặt:
Mấy nghìn năm truyền bá Pháp mầu,
Xe Pháp biết bao vật vả!

Mấy nghìn năm lưu thông đạo cả,

Thuyền từ chi xiết gian nguy!

Gieo rắc từ bi,

Mở mang trí tuệ,

Cứu nhơn độ thế,

Hộ quốc an dân.

Nơi nơi mát mẻ Từ vân,

Xứ xứ thấm nhuần Pháp võ.

Ân ban cây cỏ,

Đức hóa càn khôn,

Điên đảo tinh mộng.

Lợi danh tan mộng.

Nghìn thu cửa thiền cao rộng,

Muôn thuở nhà Phật thâm nghiêm!

Nhớ xưa cũng ngay đêm này:

Ta La trắng sáng trọn đêm, (rằm)

Đưa Phật đến tận thành Bất thoái!

Bản tự đèn chong suốt tối, (chùa)

Rước người về từ cõi Vô dư.⁸

Đến đây:

Hương giới hiển cúng một lư,

Hoa lòng kính dâng mấy đóa.

Trống chuông chuyển luân Bát Nhã,

Âm nhạc cử tác Thánh ca.

Tất cả hướng về thành cũ Thi na,

Tất cả vọng đến vườn xưa Song Thọ.

Gởi hồn xuôi theo chiều gió,

Dâng lòng đến với làn hương.

Cúng dường ngôi trí tuệ khôn lường,

Tôn vinh đáng từ bi vô lượng.

Bổn sư Hòa Thượng - Thích Ca Mâu Ni!

Nam mô Bổn Sư Thích Ca Mâu Ni Phật.

Nam mô Đại Trí Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát.

Nam mô Đại Hạnh Phổ hiền Bồ Tát.

Nam mô Ca Diếp, A Nan Tôn Giả.

Nam mô Xá Lợi, Mục liên Tôn giả.

Nam mô Kỳ Viên, Lộc Uyển, Linh thú,

Trúc Lâm Hội thượng chư đại A La Hán, Chư đại Bồ Tát. (mỗi hiệu 3 – 10 lần)

- TÁN:

Song lâm nhập diệt,
Đại nguyện viên thành,
Còn đâu vang bóng đấng cha lành,
Thương tiếc khắp quần sanh,
Diệt độ sao đành,
Rẽ bước giữa đêm thanh!

---o0o---

LỄ 12 LỄ LỊCH SỬ ĐỨC PHẬT

1) Chí tâm đánh lễ:

A tỳ ngục tốt, mới phát lòng lành,
Nhiều kiếp tu hành, như viên quả mãn.

Đồng hòa: Bốn Sư Thích Ca Mâu Ni Phật. (1 lễ)

2) Chí tâm đánh lễ:

Một đời Bồ xứ, hiện ở Suất Đà,
Hóa độ Ta Bà, giáng sanh trần thế.

Đồng hòa: Bốn Sư Thích Ca Mâu Ni Phật. (1 lễ)

3) Chí tâm đánh lễ:

Từ trời Đâu Suất, ứng mộng Ma Gia,
Cỡi voi sáu ngà, trong lòng mẹ.

Đồng hòa: Bốn Sư Thích Ca Mâu Ni Phật. (1 lễ)

4) Chí tâm đánh lễ:

Dưới cây Vô Ưu, đàn sanh thị hiện,

Chín rồng phun nước, bảy bước xung tôn.

Đồng hòa: Bốn Sư Thích Ca Mâu Ni Phật. (1 lễ)

5) Chí tâm đánh lễ:

Hiện hưởng dục lạc, chán cảnh vô thường,

Dạo chơi bốn phương, thương đời đau khổ.

đồng hòa: Bốn Sư Thích Ca Mâu Ni Phật. (1 lễ)

6) Chí tâm đánh lễ:

Nửa đêm vượt thành, xuất gia tìm đạo,

Tóc xanh cắt bỏ, núi Tuyết tu hành.

Đồng hòa: Bốn Sư Thích Ca Mâu Ni Phật. (1 lễ)

7) Chí tâm đánh lễ:

Dưới cây Đạo thọ, hàng phục ma quân,

Thấy ánh sao Mai, thành Bồ đề đạo.

đồng hòa: Bốn Sư Thích Ca Mâu Ni Phật. (1 lễ)

8) Chí tâm đánh lễ:

Bốn mươi chín năm, độ sanh thuyết pháp

Ba thừa giáo hóa, hạnh nguyện viên thành.

đồng hòa: Bốn Sư Thích Ca Mâu Ni Phật. (1 lễ)

9) Chí tâm đánh lễ:

Dưới cây Ta La, Niết Bàn thị hiện,

Đề lại Xá lợi, phước khắp trần gian.

đồng hòa: Bốn Sư Thích Ca Mâu Ni Phật. (1 lễ)

10) Chí tâm đánh lễ:

Hiện tọa đạo tràng, Ta Bà giáo chủ,

Đạo sư ba cõi, Từ phụ bốn loài.

đồng hòa: Bốn Sư Thích Ca Mâu Ni Phật. (1 lễ)

(Hiệu này lễ 3 lần thì đủ 12 lễ lịch sử Đức Phật. Chúng chỉ hòa: Bốn Sư Thích Ca Mâu Ni Phật thôi).

---o0o---

TỤNG KINH DI GIÁO HOẶC KINH BÁT NHÃ

(Nếu tụng kinh Di Giáo thì chuẩn bị trước)

- HỒI HƯỚNG:

Vừa rồi, bao nhiêu công đức,

Bấy nhiêu hương hoa,

Thành kính thiết tha,

Nguyện xin cúng dường.

Bốn Sư Thích Ca Mâu Ni Hòa Thượng.

Trong ngày Song Lâm nhập diệt,

Thị hiện Niết Bàn,

Xin đại phóng hào quang,

Chứng minh công đức.

- PHỤC NGUYỆN:

Tăng quang Phật nhật,

Thường chuyển pháp luân,

Mong hoa Đàm lại nở giữa mùa xuân.

Nguyện Đạo Thọ tái sinh đầu tháng hạ.

Đề rồi:

Mở lại đạo tràng Pháp Hoa - Bát Nhã.

Dựng ra Pháp hội Phương Đăng – A Hàm.

Vẻ vang dòng họ Cù Đàm,

Rạng rỡ Tông môn Ca Diếp.⁹

Nghìn thu vàng son Tổ nghiệp,

Muôn thuở trong sáng Tôn phong.

Tất cả một lòng,

Tán dương đạo cả,

Cộng đồng chung dạ,

Xây dựng cơ cao!

Tăng Ni đạo lực dồi dào,

Phật tử tín tâm kiên cố.

Hòa bình nước TỎ,
Trấn tịnh nhà Thiên.
Thế giới bình yên,
Nhơn sinh an lạc,
Nam mô A Di Đà Phật.

- TÁN:

Niết Bàn kỷ niệm lễ viên hoàn,
Công đức vô biên nguyện cúng dàng,
Duy nguyện Phật từ thường gia hộ,
Chúng sanh pháp giới được bình an!
Tự qui Phật, xin nguyện chúng sanh, thể theo đạo cả, phát lòng vô thượng.
(1 lễ)
Tự qui y Pháp, xin nguyện chúng sanh thấu rõ kinh tạng, trí tuệ như biển. (1
lễ)
Tự qui y Tăng, xin nguyện chúng sanh, thống lý đại chúng, hết thảy không
ngại. (1 lễ)
Nguyện đem công đức này,
Hương về khắp tất cả,
Đệ tử và chúng sanh
Đều trọn thành Phật đạo.

- CHỦ LỄ XƯỚNG:

Thù ân kỷ niệm,

Phật nhập Niết Bàn.

Giờ đã viên hoàn,

Lễ thành ba lạy.

(Cử lại 3 hồi chuông trống Bát nhã).

* Lời dặn:

1. Chủ lễ niệm hương trong đó có mặc niệm các câu thần chú như: Tịnh pháp giới chân ngôn: "Án lam tóa ha" (3 lần); Tịnh tam nghiệp chơn ngôn: "Án ta phạ bà phạ, truật đà ta phạ, đạt ma ta phạ, bà phạ truật độ hám" (3 lần). Sau đó chủ lễ cầm 3 cây hương, quỳ ngay thẳng cầm hương ngang trán, niệm lớn bài cúng hương.

2. Những người dự lễ phải đến trước Phật đài trước khi chủ lễ đến.

---o0o---

03. NGHI CÚNG VÍA ĐỨC QUÁN THẾ ÂM BỒ TÁT

(Ngày 19-02 Âm Lịch)

* Tiết thứ làm nghi:

- Chuông trống Bát Nhã.

- Cử nhạc khai đàn.

- Chủ lễ dâng điện.

- Cử nhạc tham lễ.

- Chủ lễ niệm hương.

- Dâng hương – tác lễ,

- CÚNG HƯƠNG (chủ lễ xướng):

Nguyện đem lòng thành kính,

Gởi theo đám mây hương,

Phưởng phất khắp mười phương,

Cúng dường ngôi Tam Bảo.

Thề trọn đời giữ đạo,

Theo tự tánh làm lành,

Cùng pháp giới chúng sanh,

Cầu Phật từ gia hộ:

Tâm Bồ đề kiên cố,

Chí tu học vững bền,

Xa biển khổ mộng mênh,

Chóng quay về bờ giác.

Nam mô Hương Cúng Dường Bồ Tát. (3 lần)

---o0o---

TÁN PHẬT

(Tán thán công đức Phật):

Đấng Pháp vương vô thượng,

Ba cõi chẳng ai bằng,

Thầy dạy khắp trời người,

Cha lành chung bốn loại.

Qui y tròn một niêm,
Dứt sạch nghiệp ba kỳ,
Xung dương cùng tán thán,
Ức kiếp không cùng tận!

---o0o---

LỄ PHẬT

Phật, chúng sanh tánh thường rỗng lặng,
Đạo cảm thông không thể nghĩ bàn,
Lưới Đế châu ví đạo tràng,
Mười phương Phật bảo hào quang sáng ngời .
Trước bảo tọa thân con ảnh hiện,
Cúi đầu xin thệ nguyện qui y.

Chí tâm đánh lễ: Nam mô Tận Hư Không, Biên Pháp Giới, Quá Hiện Vị Lai
Thập Phương Chư Phật, Tôn Pháp, Hiền Thánh Tăng Thường Trụ Tam Bảo.
(1 lễ)

Chí tâm đánh lễ: Nam mô Ta Bà Giáo Chủ Điều Ngự Bửu Sư Thích Ca Mâu
Ni Phật; Đương Lai Hạ Sanh Di lặc Tôn Phật; Đại Trí Văn Thù Sư Lợi Bồ
Tát; Đại Hạnh Phổ Hiền Bồ Tát; Hộ Pháp Chư Tôn Bồ Tát; Linh Sơn Hội
Thượng Phật Bồ Tát. (1 lễ)

Chí tâm đánh lễ: Nam mô Tây Phương Cực Lạc Thế Giới Đại Từ Đại Bi
Tiếp Dẫn Đạo Sư A Di Đà Phật; Đại Bi Quan Thế Âm Bồ Tát; Đại Thế Chí
Bồ Tát; Đại Nguyện Địa Tạng Vương Bồ Tát; Thanh Tịnh Đại Hải Chúng
Bồ Tát. (1 lễ)

---o0o---

TÁN HƯƠNG

(nhạc cúng hương):

Hương xông đánh báu,

Giới định tuệ hương,

Giải thoát tri kiến quý khôn lường,

Ngào ngạt khắp muôn phương,

Thanh tịnh tâm hương,

Đệ tử nguyện cúng dường.

Nam mô Hương Cúng Dường Bồ Tát. (3 lần)

---o0o---

TỤNG CHÚ ĐẠI BI

Nam mô Đại Bi Hội Thượng Phật Bồ Tát. (3 lần)

Thiên thủ thiên nhãn, vô ngại đại bi tâm đà la ni.

Nam mô hắc ra đát na, đa ra dạ da. Nam mô a lị gia bà lô kiết đế, thước bát ra da, bồ đề tát đỏa bà da, ma ha tát đỏa bà da, ma ha ca lô ni ca da. Án tát bàn ra phạt duệ, số đát na đát tã. Nam mô tất kiết lật đỏa, y mông a lị gia bà lô kiết đế, thất Phật ra lăng đà bà. Nam mô na ra cẩn trì hê rị, ma ha bàn đả sa mế, tát bà a tha đậu du bằng, a thê dựng, tát bà tát đả, na ma bà đà, ma phạt đặt đậu đát điệt tha. Án a bà lô hê, lô ca đế, ca ra đế, di hê rị, ma ha bồ đề tát đỏa, tát bà tát bà, ma ra ma ra, ma hê ma hê, rị đà dựng, cu lô cu lô kiết mông, độ lô độ lô phạt xà da đế, ma ha phạt xà da đế, đà la đà là, địa rị ni, thất Phật ra da, giá ra giá ra. Mạ mạ phạt ra ma, mục đế lệ, y hê y hê, thất na thất na, a ra sâm Phật ra xá lợi, phạt sa phạt sâm, Phật ra xá da, hô lô hô lô ma ra, hô lô hô lô hê rị, ta ra ta ra, tát rị tát rị, tô rô tô rô, bồ đề dạ, bồ đề dạ, bồ đà dạ, bồ đà dạ, di đế rị dạ, na ra cẩn trì, địa rị sắt ni na, ba dạ ma na ta bà ha, tát đà dạ ta bà ha. Ma ha tát đà dạ ta bà ha. Tát đà du nghệ thất bàn ra dạ ta bà ha. Na ra cẩn trì ta bà ha. Ma ra na ra ta bà ha. Tát ra tăng a mục khư gia, ta bà ha. Ta bà ma ha, a tát đà dạ ta bà ha. Giả kiết ra a tát đà dạ ta

bà ha. Ba đà ma kiết tất đà dạ ta bà ha. Na ra cần trì bàn đà ra dạ ta bà ha.
Ma bà rị thắng kiết ra dạ ta bà ha.

Nam mô hắc ra đát na đa ra dạ da. Nam mô a rị da bà lô kiết đế thước bàn ra
dạ, ta bà ha.

Án tát điện đô mạn đà ra bạt đà dạ ta bà ha.

- TÁN:

Quan Âm Bồ Tát thánh linh thiêng,

Nhiều kiếp tu như đạo quả viên,

Muôn xứ tín cầu muôn xứ ứng,

Sông mê qua lại một Từ thuyền.

Nam mô Đại Bi Quán Thế Âm Bồ Tát. (3 lần)

- CHỦ LỄ VÀ TẤT CẢ ĐỀU NGỒI XUỐNG TỤNG BÀI Ý NGHĨA LỄ THÁNH ĐẢN.

(Tụng chậm, đẩu câu, thay vì bạch số).

Nam mô Đại Bi Quán Thế Âm Bồ Tát. (3 lần)

Chúng con cung kính nghe rằng:

Hương sơn đại định,

Viên thành ngàn vạn Đà la;

Nam hải trùng ba,

Quảng phát mười hai diệu hạnh.

"Viễn Thông" hiệu thành,

"Tự Tại" tên lành,

Cứu khổ tâm thanh,
Độ sanh tùy nguyện.
Hôm nay đạo tràng khai diễn,
Giờ này Thánh lễ cử hành,
Kính dâng hoa giác đôi cành,
Phụng hiến hương lòng một đảnh.
Cúng dường Quan Âm vía Thánh,
Lễ bái Bồ Tát mẹ hiền,
Ngửa mong Đại sĩ linh thiêng,
Dù ánh quang minh chứng giám!
Chúng con còn nhớ rằng:
Thuở xưa Chánh Pháp Minh Vương,
Đời nay Quán Âm Bồ Tát.
Trợ Phật Di Đà Cực lạc,
Tràng phan tiếp dẫn Tây thiên;
Giúp thầy Thích thị Kỳ Viên,
Thuyết pháp độ sanh Đông độ.
Hiện ba hai (32) thân cứu khổ,
Độ hai bảy (27) chúng nạn cầu!
Đa phương diệu dụng nhiệm mầu,

Nhất niệm thần thông hiển hiện.

Nhơn gian gái trai biết tiếng,

Thiên hạ già trẻ nghe danh.

Phổ môn tụng niệm chí thành,

Bát Nhã thọ trì cung kính.

Cảnh dương sai tịnh,

Nước pháp tẩy trần;

Gia hộ nhân dân,

Dắt dìu Phật tử.

Tôn thờ khắp xứ,

Tín ngưỡng mọi nhà;

Công đức Phật bà,

Vô biên bất tận!

Chúng con cũng tự nghĩ rằng:

Sanh thời mạt vận,

Sống kiếp hậu sanh,

Đạo nghiệp khó thành,

Chướng duyên dễ ngại,

Tu hành giải đãi,

Danh lợi tìm cầu.

Vì vậy:

Bể khổ còn sâu,

Sông mê chưa cạn,

Ba tai tám nạn,

Sáu cõi ba đường.

Bất trắc tai ương,

Vô thường biến động,

Hoài nghi kiếp sống,

Hồi hộp cuộc đời,

Khó hỏi đất trời,

Dễ tin số mạng.

Do đó:

Nếu không nhờ mẹ hiền cứu nạn,

Không mong gì con dại thoát tai.

Từ tâm cứu khổ muôn loài,

Bi nguyện dắt dìu quảng đại.

Trước đài một lòng lễ bái,

Trên tọa muôn đức cảm thông.

Nam mô Đại Từ Đại Bi Cứu Khổ Cứu Nạn Quán Thế Âm Bồ Tát. (3 lần)

- TÁN:

Tay cầm cành liễu,
Rửa sạch trần ai,
Tham thiên nhập định bảo liên đài.
Đầu đội Đức Như Lai,
Cứu độ muôn loài,
Diệu Pháp Phổ Môn khai.
Nam mô Đại Bi Quán Thế Âm Bồ Tát. (3 lễ)

-TỤNG:

Cúi đầu đánh lễ Đức Quán Âm,
Tướng tốt quang minh nguyện lực thâm.
Nghìn mắt sáng soi đường tăm tối,
Nghìn tay dìu dắt kẻ mê lầm.
Vô vi phát khởi từ bi nguyện,
Chơn thật tuyên dương bí mật âm.
Thỏa mãn mọi người lòng ước nguyện,
Tiêu trừ tội chướng hết luân trầm.
Long thiên các Thánh đồng gia hộ,
Trăm nghìn Tam muội nguyện tu tâm.
Thân được quang minh tâm trí tuệ,
Thọ trì công đức thật cao thâm.

Trần lao biển cả thề qua lại,

Siêu chúng Bồ đề hết lỗi lầm.

Con nay xưng tụng nguyện qui y,

Các nguyện tùy tâm đều viên mãn.

Nam mô Đại Bi Quán Thế Âm,

Xin cho con biết tất cả pháp.

Nam mô Đại Bi Quán Thế Âm,

Xin cho con được mắt trí tuệ.

Nam mô Đại Bi Quán Thế Âm,

Xin cho con được nhiều phương tiện.

Nam mô Đại Bi Quán Thế Âm,

Xin cho con lên thuyền Bát Nhã.

Nam mô Đại Bi Quán Thế Âm,

Xin cho con được qua biển khổ.

Nam mô Đại Bi Quán Thế Âm,

Xin cho con được giới định tuệ.

Nam mô Đại Bi Quán Thế Âm,

Xin cho con lên núi Niết Bàn.

Nam mô Đại Bi Quán Thế Âm,

Xin cho con vào Vô Vi thất.

Nam mô Đại Bi Quán Thế Âm,
Xin cho con được thân pháp tánh.

Nếu con đến núi đao,
Núi đao tự đổ vỡ.

Nếu con đến lửa nóng,
Lửa nóng tự tàn rụi.

Nếu con đến địa ngục,
Địa ngục tự khô kiệt.

Nếu con đến ngạ quỷ,
Ngạ quỷ tự no đủ.

Nếu con đến súc sanh,
Súc sanh được trí tuệ.

Nếu con đến Tu la,
Tu la tự điều phục.

Nam mô Đại Bi Quán Thế Âm Bồ Tát. (10 lần)

- TÁN:

Cảnh dương nước phép,
Rải khắp ba ngàn,
Tánh không tám đức sạch trần gian,
Pháp giới rộng thênh thang,

Tôi nghiệp tiêu tan,

Lửa đỏ hóa sen vàng.

Nam mô Thanh Lương Địa Bồ Tát. (3 lần)

---o0o---

TỤNG BÁT NHÃ TÂM KINH

MA HA BÁT NHÃ BA LA MẬT ĐA TÂM KINH.

Quán tự tại Bồ Tát hành thâm Bát Nhã Ba la mật đa thời, chiếu kiến ngũ uẩn giai không, độ nhất thiết khổ ách.

"Xá Lợi Tử! Sắc bất dị không, không bất dị sắc, sắc tức thị không, không tức thị sắc. Thọ, tưởng, hành, thức diệc phục như thị".

Xá Lợi Tử! Thị chư pháp không tướng, bất sanh, bất diệt, bất cấu, bất tịnh, bất tăng, bất giảm. Thị cố không trung vô sắc, vô thọ, tưởng, hành, thức; thanh, hương, vị, xúc, pháp; vô nhãn giới, nãi chí vô ý thức giới; vô vô minh diệc vô vô minh tận, nãi chí vô lão tử diệc vô lão tử tận; vô khổ, tập, diệt, đạo, vô trí diệc vô đắc, dĩ vô sở đắc cố, Bồ đề tát đỏa y Bát nhã ba la mật đa cố, tâm vô quái ngại, vô quái ngại cố, vô hữu khủng bố, viễn ly điên đảo mộng tưởng, cứu cánh Niết Bàn. Tam thế chư Phật, y Bát nhã Ba la mật đa cố, đắc A nậu đa la Tam miệu tam Bồ đề. Cố tri Bát nhã ba la mật đa, thị đại thần chú, thị đại minh chú, thị vô thượng chú, thị vô đẳng đẳng chú, năng trừ nhất thiết khổ, chơn thiệt bất hư, cố thuyết Bát nhã ba la mật đa chú. Tức thuyết chú viết:

"Yết đế, yết đế, Ba la yết đế, Ba la Tăng yết đế, Bồ đề tát bà ha".

(Hoặc tụng kinh Phổ Môn và 12 hiệu Quan Âm Như Lai sau kinh).

- HỒI HƯỚNG:

Vừa rồi, bao nhiêu công đức,

Bấy nhiêu hương hoa,

Thành kính thiết tha,
Nguyện xin cúng dường.

- PHỤC NGUYỆN:

Thần thông cảm ứng,
Diệu dụng thiêng liêng,
Gia hộ cho chúng con:
Biển khổ may gặp từ thuyền,
Đường mê mong lên Pháp giá.
Vượt qua bể cả,
Cùng tận đường dài,
Vui sống dưới bóng kim đài,
An tâm trong vòng bảo thủ.¹⁰
Viên thông giáo chủ,
Tự Tại Quán Âm.
Chúng đấng thành tâm,
Một lòng tán tụng.
Nam mô A Di Đà Phật. (đồng hòa)

- TÁN:

Nguyện ngày an lành, đêm an lành,
Đêm ngày sáu thời được an lành,

Tất cả các thời đều an lành,
Duy nguyện Thánh từ thường cứu độ.
Nguyện tiêu ba chương trừ phiền não,
Nguyện chơn trí tuệ thường sáng tỏ,
Nguyện bao tội chương tẩy tiêu trừ,
Kiếp kiếp thường tu Bồ Tát đạo.
Nguyện sanh Cực lạc cảnh Tây phương,
Chín phẩm hoa sen là cha mẹ,
Hoa nở thấy Phật chứng vô sanh,
Bồ Tát bất thoái là bạn hữu.
Nguyện đem công đức này,
Hương về khắp tất cả,
Đệ tử và chúng sanh
Đều trọn thành Phật đạo.
Tự qui Phật, xin nguyện chúng sanh, thể theo đạo cả, phát lòng vô thượng. (1 lễ)
Tự qui y Pháp, xin nguyện chúng sanh thấu rõ kinh tạng, trí tuệ như biển. (1 lễ)
Tự qui y Tăng, xin nguyện chúng sanh, thống lý đại chúng, hết thảy không ngại. (1 lễ)

- CHỦ LỄ XƯỚNG:

Thù ân kỷ niệm,

Lễ đã viên thành,

Chuông trống hòa thanh,

Lễ thành ba lạy.

* Lưu ý:

Vía Đức Quán Thế Âm Bồ Tát mỗi năm gồm có 3 ngày: 19-02, 19-06, 19-09 AL. Nghi này có thể dùng cho ba lễ được cả.

---o0o---

04. NGHI CÚNG DƯỜNG LỄ PHẬT ĐẢN

(Ngày 15-04 Âm Lịch)

* Tiết thứ làm nghi:

- Chuông trống Bát Nhã.
- Cử nhạc khai đàn.
- Chủ lễ dâng điện.
- Cử nhạc tham lễ.
- Chủ lễ niệm hương.
- Dâng hương – tác lễ,
- CÚNG HƯƠNG (chủ lễ xướng):

Nguyện đem lòng thành kính,

Gởi theo đám mây hương,

Phưởng phất khắp mùi hương,

Cúng dường ngôi Tam Bảo.

Thề trọn đời giữ đạo,

Theo tự tánh làm lành,

Cùng pháp giới chúng sanh,

Cầu Phật từ gia hộ:

Tâm Bồ đề kiên cố,

Chí tu học vững bền,

Xa biển khổ mộng mênh,

Chóng quay về bờ giác.

Nam mô Hương Cúng Dường Bồ Tát. (3 lần)

---o0o---

TÁN PHẬT

(Tán dương công đức Phật):

Đấng Pháp vương vô thượng,

Ba cõi chẳng ai bằng,

Thầy dạy khắp trời người,

Cha lành chung bốn loại.

Qui y tròn một niệm,

Dứt sạch nghiệp ba kỳ,

Xung dương cùng tán thán,

Ức kiếp không cùng tận!

---o0o---

LỄ PHẬT

Phật, chúng sanh tánh thường rỗng lặng,

Đạo cảm thông không thể nghĩ bàn,

Lưới Đê châu ví đạo tràng,

Mười phương Phật bảo hào quang sáng ngời .

Trước bảo tọa thân con ảnh hiện,

Cúi đầu xin thệ nguyện qui y.

Chí tâm đánh lễ: Nam mô Tận Hư Không, Biến Pháp Giới, Quá Hiện Vị Lai
Thập Phương Chư Phật, Tôn Pháp, Hiền Thánh Tăng Thường Trụ Tam Bảo.
(1 lễ)

Chí tâm đánh lễ: Nam mô Ta Bà Giáo Chủ Điều Ngự Bửu Sư Thích Ca Mâu
Ni Phật; Đương Lai Hạ Sanh Di lạc Tôn Phật; Đại Trí Văn Thù Sư Lợi Bồ
Tát; Đại Hạnh Phổ Hiền Bồ Tát; Hộ Pháp Chư Tôn Bồ Tát; Linh Sơn Hội
Thượng Phật Bồ Tát. (1 lễ)

Chí tâm đánh lễ: Nam mô Tây Phương Cực Lạc Thế Giới Đại Từ Đại Bi
Tiếp Dẫn Đạo Sư A Di Đà Phật; Đại Bi Quan Thế Âm Bồ Tát; Đại Thế Chí
Bồ Tát; Đại Nguyện Địa Tạng Vương Bồ Tát; Thanh Tịnh Đại Hải Chúng
Bồ Tát. (1 lễ)

---o0o---

TÁN HƯƠNG

(nhạc cúng hương):

Lư vàng vừa bén,

Pháp giới hương bay,

Mười phương chư Phật thầy đều hay,

Theo gió cuốn mây bay,

Xin gửi lòng này,

Chư Phật nguyện về đây.

Nam mô Hương Vân Cái Bồ Tát. (3 lần)

---o0o---

TỤNG CHÚ ĐẠI BI

Nam mô Đại Bi Hội Thượng Phật Bồ Tát. (3 lần)

Thiên thủ thiên nhãn, vô ngại đại bi tâm đà la ni.

Nam mô hắc ra đát na, đa ra dạ da. Nam mô a lị gia bà lô kiết đế, thước bát ra da, bồ đề tát đỏa bà da, ma ha tát đỏa bà da, ma ha ca lô ni ca da. Án tát bàn ra phạt duệ, số đát na đát tả. Nam mô tất kiết lật đỏa, y mông a lị gia bà lô kiết đế, thất Phật ra lăng đà bà. Nam mô na ra cẩn trì hê rị, ma ha bàn đa sa mế, tát bà a tha đậu du bằng, a thệ dựng, tát bà tát đa, na ma bà đà, ma phạt đặt đậu đát điệt tha. Án a bà lô hê, lô ca đế, ca ra đế, di hê lị, ma ha bồ đề tát đỏa, tát bà tát bà, ma ra ma ra, ma hê ma hê, rị đà dựng, cu lô cu lô kiết mông, độ lô độ lô phạt xà da đế, ma ha phạt xà da đế, đà la đà là, địa rị ni, thất Phật ra da, giá ra giá ra. Mạ mạ phạt ra ma, mục đế lệ, y hê y hê, thất na thất na, a ra sâm Phật ra xá lợi, phạt sa phạt sâm, Phật ra xá da, hô lô hô lô ma ra, hô lô hô lô hê rị, ta ra ta ra, tất rị tất rị, tô rô tô rô, bồ đề dạ, bồ đề dạ, bồ đà dạ, bồ đà dạ, di đế rị dạ, na ra cẩn trì, địa rị sắt ni na, ba dạ ma na ta bà ha, tất đà dạ ta bà ha. Ma ha tất đà dạ ta bà ha. Tất đà du nghệ thất bàn ra dạ ta bà ha. Na ra cẩn trì ta bà ha. Ma ra na ra ta bà ha. Tất ra tăng a mục khư gia, ta bà ha. Ta bà ma ha, a tất đà dạ ta bà ha. Giả kiết ra a tất đà dạ ta bà ha. Ba đà ma kiết tất đà dạ ta bà ha. Na ra cẩn trì bàn đà ra dạ ta bà ha. Ma bà rị thắng kiết ra dạ ta bà ha.

Nam mô hắc ra đát na đa ra dạ da. Nam mô a rị da bà lô kiết đế thước bàn ra dạ, ta bà ha.

Án tát điện đô mạn đà ra bạt đà dạ ta bà ha.

- TÁN PHẬT:

Trên trời dưới đất không bằng Phật,
Thế giới mười phương cũng khó bằng,
Thế gian có gì con đã thấy,
Tất cả không ai bằng Phật vậy!

Nam mô Thập Phương Thường Trụ Tam Bảo. (3 lần)

**- CHỦ LỄ VÀ TẤT CẢ ĐỒNG NGỒI XUỐNG TỤNG BÀI Ý NGHĨA
NGÀY PHẬT ĐẢN.**

(Tụng điệu câu, tụng chậm thay vì bạch và sớ).

Nam mô Bổn Sư Thích Ca Mâu Ni Phật. (3 lần)

Chúng con cung kính nghe rằng:

Nhớ lại thuở xa xưa,

Đáng đại bi cứu thế,

Đức Bồ Tát Thiện Huệ,

Bỏ xứ tại Ta Bà.

Từ cõi trời Suất Đà,

Quán nhơn duyên thời tiết,

Tịnh Phạn Vương cung khuyết,

Ứng mộng bà Ma Gia.

Cõi voi trắng sáu ngà,

Mang Thánh thai Bồ Tát,
Trong vườn hoa thơm ngát,
Một buổi sáng tinh sương.
Hoàng hậu đi dạo vườn,
Bỗng hạ sanh Thái tử,
Tin vui truyền khắp xứ,
Rằng Hoàng hậu sanh con.
Mừng vui cả nước non.
Hân hoan cùng vũ trụ,
Hàng chư thiên ca vũ,
Các tầng trời rải bông.
Tắm thân có nước chín rồng,
Đỡ gót có sen bảy đóa,
Ứng thân mở đường giáo hóa,
Linh tích báo việc độ sanh.
Ít có mộng đẹp điềm lành,
Chẳng không tình thương đạo đức,
"Trong ngoài thế gian đệ nhất,
Trên dưới trời đất độc tôn!"
Từ đó ...

Cỏ cây chờ Thánh gọi hồn,
Người vật đợi Thầy truyền đạo,
Nhơn gian có thêm tôn giáo
Thiên hạ không thiếu Thánh Hiền.
Kiếp sống giảm bớt não phiền,
Cuộc đời tăng thêm lợi lạc,
Phật Đản hôm nay khai mạc,
Trăng tròn mùa hạ tháng Tư. (15-4)
Hương thơm phụng hiến một lư,
Hoa quý cúng dường mấy phẩm,
Trước điện cúi đầu suy gẫm,
Công ơn giáo hóa cao dày.
Dưới tòa ngửa mặt tỏ bày,
Hạnh nguyện tín tâm kiên cố,
Chớ tạo ác duyên đau khổ,
Nên xây thiện nghiệp an vui.
Gập ghềnh đường Thánh không lui,
Tâm tối ngộ phàm chớ tới.
Việc làm: tự, tha lưỡng lợi,
Ý nghĩ: mê, ngộ phân minh.

Thương người giúp vật như mình,
Trọng mạng quý thân của chúng,
Thực hiện từ bi diệu dụng,
Trau dồi trí tuệ thần thông.
Đạo nghiệp mong thuở thành công,
Phước duyên đợi ngày mỹ mãn.
Hôm nay đón mừng Phật Đản,
Thành tâm tán tụng hồng danh,
Giờ này rước lễ giáng sanh,
Cung kính quan chiêm bảo tượng.
Vị thánh muôn đời vô thượng,
Bậc thầy ba cõi tối cao,
Giáng thần vằng vặc trăng sao,¹¹
Hạ sanh huy hoàng mặt nhật.¹²
Chúng con cùng tất cả chúng sanh,
Sống kiếp hậu sanh thiếu đức,
Sanh đời mạt pháp ít duyên,
Rất may gặp được Từ thuyền.
Tốt phước đón nhằm Pháp giá,¹³
Mong ơn đạo sư giáo hóa,

Thấm nhuần lẽ đạo nhiệm màu,
Thỏa lòng bao thưở nguyện cầu.
Vui sống một đời giải thoát,
Cúi mong Thế Tôn Đại giác,
Từ bi tác đại chứng minh!

Phục nguyện:

Từ thế không đời,
Pháp luân không chuyển,
Truyền cho chúng con,
Lời vàng Lộc Uyển.
Ban cho Phật tử,
Xe báu ngưu xa,
Nhà lửa mau ra,
Đường mê sớm thoát.
Pháp hội Linh Sơn man mác,
Đạo tràng Xá Vệ nghiêm nhiên.
Rạng rỡ nhà thiền,
Vẻ vang họ Thích,
Nhơn thiên lợi ích,
Thế giới an vui.

(Tất cả đứng dậy).

- TÁN (hoặc tụng):

Tán lễ Thích Tôn,

Giáo chủ Ta Bà,

Tu hơn nhiều kiếp lâu xa,

Thần giáng Hoàng gia,

Giã từ ngôi báu mẹ cha.

Dưới cây an tọa,

Hàng phục quân ma,

Thấy ánh sao Mai đạo thành,

Chuyển pháp luân,

Ba thừa Thánh chúng tu hành,

Vô sanh đã chứng,

Hiện tiền chứng đẳng tu hành,

Vô sanh sẽ chứng.

Nam mô Thích Ca Mâu Ni Phật. (3 lễ)

---o0o---

LỄ 12 LỄ LỊCH SỬ ĐỨC PHẬT

(Chủ lễ xướng đến: Bốn Sư Thích Ca Mâu Ni Phật thì nhiếp khánh hướng dẫn Phật tử đồng hòa: Bốn Sư Thích Ca ...)

1) Chí tâm đánh lễ:

A tỳ ngục tốt, mới phát lòng lành,
Nhiều kiếp tu hành, như viên quả mãn.

Bổn Sư Thích Ca Mâu Ni Phật. (1 lễ)

2) Chí tâm đánh lễ:

Một đời Bồ xú, hiện ở Suất Đà,
Hóa độ Ta Bà, giáng sanh trần thế.

Bổn Sư Thích Ca Mâu Ni Phật. (1 lễ)

3) Chí tâm đánh lễ:

Từ trời Đâu Suất, ứng mộng Ma Gia,
Cõi voi sáu ngà, trong lòng mẹ.

Bổn Sư Thích Ca Mâu Ni Phật. (1 lễ)

4) Chí tâm đánh lễ:

Dưới cây Vô Ưu, đản sanh thị hiện,
Chín rồng phun nước, bảy bước xưng tôn.

Bổn Sư Thích Ca Mâu Ni Phật. (1 lễ)

5) Chí tâm đánh lễ:

Hiện hưởng dục lạc, chán cảnh vô thường,
Đạo chơi bốn phương, thương đời đau khổ.

Bổn Sư Thích Ca Mâu Ni Phật. (1 lễ)

6) Chí tâm đánh lễ:

Nửa đêm vượt thành, xuất gia tìm đạo,

Tóc xanh cắt bỏ, núi Tuyết tu hành.

Bổn Sư Thích Ca Mâu Ni Phật. (1 lễ)

7) Chí tâm đánh lễ:

Dưới cây Đạo thọ, hàng phục ma quân,

Thấy ánh sao Mai, thành Bồ đề đạo.

Bổn Sư Thích Ca Mâu Ni Phật. (1 lễ)

8) Chí tâm đánh lễ:

Bốn mươi chín năm, độ sanh thuyết pháp

Ba thừa giáo hóa, hạnh nguyện viên thành.

Bổn Sư Thích Ca Mâu Ni Phật. (1 lễ)

9) Chí tâm đánh lễ:

Dưới cây Ta La, Niết Bàn thị hiện,

Để lại Xá lợi, phước khắp trần gian.

Bổn Sư Thích Ca Mâu Ni Phật. (1 lễ)

10) Chí tâm đánh lễ:

Hiện tọa đạo tràng, Ta Bà giáo chủ,

Đạo sư ba cõi, Từ phụ bốn loài.

Bổn Sư Thích Ca Mâu Ni Phật. (1 lễ)

(Hiệu 10 này lễ 3 lần thì đủ 12 lễ lịch sử Đức Phật).

- TỤNG BÀI KHÁNH ĐẢN:

Đệ tử hôm nay,
Gặp ngày Thánh đản,
Một dạ vui mừng,
Cúi đầu đánh lễ.
Thập phương Tam thế,
Điều ngự Như Lai,
Cùng Thánh Hiền Tăng.
Chúng con cùng pháp giới chúng sanh,
Bởi thiếu nhơn lành,
Thả trôi sa đọa,
Tham sân chấp ngã,
Quên hẳn đường về,
Tình ái si mê,
Từ trong lục đạo,
Trăm dây phiền não,
Nghiệp báo không cùng,
Nay nhờ Phật Tổ Năng nhơn,
Dù lòng lân mẫn,
Không nở sinh linh thiếu phước,

Nặng kiếp luân hồi,
Đêm dày tăm tối,
Đuốc tuệ Sáng soi
Nguyện cứu muôn loài.
Pháp dùng phương tiện,
Ta bà thị hiện,
Thích chủng thọ sinh,
Thánh Ma Gia mộng ứng điềm lành,
Vua Tịnh Phạn phước sinh con thảo,
Ba mươi hai tướng hảo,
Vừa mười chín tuổi xuân,
Lòng từ ái cực thuần,
Chí xuất trần quá mạnh,
Ngai vàng quyết tránh,
Tìm lối xuất gia,
Sáu năm khổ hạnh rừng già,
Bảy thất nghiêm tinh thiên tọa,
Chứng thành đạo quả,
Hàng phục ma binh,
Ba cõi đều dậy tiếng hoan nghênh,

Muôn vật thầy nhờ ơn tế độ.

Chúng con nguyện:

Dứt bỏ dục tình gây khổ,

Nguyện học đức tánh quang minh,

Cúi xin Phật Tổ giám thành.

Từ bi gia hộ:

Chúng con cùng pháp giới chúng sanh,

Chóng thành đạo quả.

Nam mô Bổn Sư Thích Ca Mâu Ni Phật.

Nam mô Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát.

Nam mô Đại Hạnh Phổ Hiền Bồ Tát.

Nam mô Đại Bi Quán Thế Âm Bồ Tát.

Nam mô Đạo Tràng Hội Thượng Phật Bồ Tát. (3 – 10 lần)

---o0o---

TỤNG THẬP HẠNH PHỔ HIỀN

Nhất giả lễ kính chư Phật,

Nhị giả xưng tán Như Lai.

Tam giả quảng tu cúng dường,

Tứ giả sám hối nghiệp chướng.

Ngũ giả tùy hỷ công đức,

Lục giả thỉnh chuyên pháp luân.

Thất giả thỉnh Phật trụ thế,

Bát giả thường tùy Phật học.

Cửu giả hằng thuận chúng sanh,

Thập giả phổ gia hồi hướng.

- HỒI HƯỚNG:

Vừa rồi, bao nhiêu công đức,

Bấy nhiêu hương hoa,

Thành kính thiết tha,

Nguyện xin cúng dường,

Bổn sư sơ sanh bảo tướng,

Đại hùng điện thượng tọa tiên,

Duy nguyện ai liên,

Thùy từ minh chứng.

- PHỤC NGUYỆN:

Đạo thọ nghìn thu đứng vững,

Đàm hoa muôn thuở thắm tươi,

Sông Ni nước vẫn đợi người,

Núi Tuyết cây còn chờ Thánh.

Chúng con nghĩ:

Người không bắt đầu từ non khổ hạnh,
Cũng chẳng chấm dứt tại nước Thi La.

Do đó:

Nguyện Pháp luân tái chuyển Ta Bà,
Mong Phật nhật trùng quang pháp giới.

Mọi người trông đợi,

Một dạ nguyện cầu,

Ngõ đền ơn sâu,

Hầu phụng thờ đạo cả.

Chúng con cũng nguyện:

Núi rừng biển dã,

Gió thuận mưa hòa,

An cư lạc nghiệp mọi nhà,

Trấn tịnh thái bình cả nước.

Tăng Ni hưởng phước,

Thiện tín triêm ân.

Nam mô A Di Đà Phật. (đồng hòa)

- TÁN (Dùng cho đêm 14-04):

Phật đản hôm nay đã mở màn,

Vui mừng rước lễ khắp nhơn gian,

Nguyện cầu Đức Phật thường gia hộ,

Rạng rỡ muôn đời ánh đạo vàng.

- TÁN (Dùng cho đêm 15-04):

Phật đàn đến đây đã lễ hoàn,

Niềm vui Đại lễ vẫn chưa tan,

Nguyện cầu Đức Phật thường gia hộ,

Rạng rỡ muôn đời ánh đạo vàng.

---o0o---

TỤNG MA HA BÁT NHÃ BA LA MẬT ĐA TÂM KINH.

Quán tự tại Bồ Tát hành thâm Bát Nhã Ba la mật đa thời, chiếu kiến ngũ uẩn giai không, độ nhất thiết khổ ách.

"Xá Lợi Tử! Sắc bất dị không, không bất dị sắc, sắc tức thị không, không tức thị sắc. Thọ, tưởng, hành, thức diệt phục như thị".

Xá Lợi Tử! Thị chư pháp không tướng, bất sanh, bất diệt, bất cấu, bất tịnh, bất tăng, bất giảm. Thị cố không trung vô sắc, vô thọ, tưởng, hành, thức; thanh, hương, vị, xúc, pháp; vô nhãn giới, nãi chí vô ý thức giới; vô vô minh diệt vô vô minh tận, nãi chí vô lão tử diệt vô lão tử tận; vô khổ, tập, diệt, đạo, vô trí diệt vô đắc, dĩ vô sở đắc cố, Bồ đề tát đỏa y Bát nhã ba la mật đa cố, tâm vô quái ngại, vô quái ngại cố, vô hữu khủng bố, viễn ly điên đảo mộng tưởng, cứu cánh Niết Bàn. Tam thế chư Phật, y Bát nhã Ba la mật đa cố, đắc A nậu đa la Tam miệu tam Bồ đề. Cố tri Bát nhã ba la mật đa, thị đại thần chú, thị đại minh chú, thị vô thượng chú, thị vô đẳng đẳng chú, năng trừ nhất thiết khổ, chơn thiệt bất hư, cố thuyết Bát nhã ba la mật đa chú. Tức thuyết chú viết:

"Yết đế, yết đế, Ba la yết đế, Ba la Tăng yết đế, Bồ đề tát bà ha".

- TỤNG:

Tiêu ba chướng trừ phiền não,
Nguyện chơn trí tuệ thường sáng tỏ,
Nguyện bao tội chướng thấy tiêu trừ,
Kiếp kiếp thường tu Bồ Tát đạo.
Nguyện sanh Tịnh độ cảnh Tây phương,
Chín phẩm hoa sen là cha mẹ,
Hoa nở thấy Phật ngộ vô sanh,
Bất thoái Bồ Tát là bạn hữu.
Nguyện đem công đức này,
Hương về khắp tất cả,
Đệ tử và chúng sanh,
Đều trọn thành Phật đạo.

- PHỤC NGUYỆN:

Đạo thọ Bồ đề,
Nảy sanh cành lá,
Đàn hoa Bát Nhã,
Tươi đẹp sắc hương.
Mây lành che mát muôn phương,
Mưa pháp thấm nhuần mọi vật.
Huy hoàng tuệ nhật,

Sáng chói từ quang.

Nhờ đó:

An cư lạc nghiệp xóm làng,

Thanh trị thái bình đất nước.

Tăng Ni hưởng phước,

Lạc đạo an bản,

Thiện tín triêm ân,

Tu thân giữ đạo.

Tự qui Phật, xin nguyện chúng sanh, thể theo đạo cả, phát lòng vô thượng.
(1 lễ)

Tự qui y Pháp, xin nguyện chúng sanh thấu rõ kinh tạng, trí tuệ như biển. (1
lễ)

Tự qui y Tăng, xin nguyện chúng sanh, thông lý đại chúng, hết thảy không
ngại. (1 lễ)

- CHỦ LỄ XƯỚNG:

Đón mừng Phật đản,

Lễ đã viên thành,

Chuông trống hòa thanh,

Cúi đầu lễ tất.

---o0o---

05. NGHI CÚNG DƯỜNG THÁNH ĐẢN ĐỨC PHẬT A DI ĐÀ

(Ngày 17-11 Âm Lịch)

* Tiết thứ làm nghi:

- Chuông trống Bát Nhã.
- Cử nhạc khai đàn.
- Chủ lễ dâng điện.
- Cử nhạc tham lễ.
- Chủ lễ niệm hương.
- Dâng hương – tác lễ.

- CÚNG HƯƠNG (chủ lễ xướng):

Nguyện đem lòng thành kính,

Gởi theo đám mây hương,

Phưởng phát khắp mùi hương,

Cúng dường ngôi Tam Bảo.

Thề trọn đời giữ đạo,

Theo tự tánh làm lành,

Cùng pháp giới chúng sanh,

Cầu Phật từ gia hộ:

Tâm Bồ đề kiên cố,

Chí tu học vững bền,

Xa biển khổ mông mênh,

Chóng quay về bờ giác.

Nam mô Hương Cúng Đường Bồ Tát. (3 lần)

---o0o---

TÁN PHẬT

(Tán dương công đức Phật):

Đấng Pháp vương vô thượng,

Ba cõi chẳng ai bằng,

Thầy dạy khắp trời người,

Cha lành chung bốn loại.

Qui y tròn một niệm,

Dứt sạch nghiệp ba kỳ,

Xưng dương cùng tán thán,

Ức kiếp không cùng tận!

---o0o---

LỄ PHẬT

Phật, chúng sanh tánh thường rỗng lặng,

Đạo cảm thông không thể nghĩ bàn,

Lưới Đế châu ví đạo tràng,

Mười phương Phật bảo hào quang sáng ngời .

Trước bảo tọa thân con ảnh hiện,

Cúi đầu xin thệ nguyện qui y.

- ĐÁNH LỄ TAM BẢO:

Chí tâm đánh lễ: Nam mô Tận Hư Không, Biến Pháp Giới, Quá Hiện Vị Lai Thập Phương Chư Phật, Tôn Pháp, Hiền Thánh Tăng Thường Trụ Tam Bảo. (1 lễ)

Chí tâm đánh lễ: Nam mô Ta Bà Giáo Chủ Điều Ngự Bửu Sư Thích Ca Mâu Ni Phật; Đương Lai Hạ Sanh Di lạc Tôn Phật; Đại Trí Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát; Đại Hạnh Phổ Hiền Bồ Tát; Hộ Pháp Chư Tôn Bồ Tát; Linh Sơn Hội Thượng Phật Bồ Tát. (1 lễ)

Chí tâm đánh lễ: Nam mô Tây Phương Cực Lạc Thế Giới Đại Từ Đại Bi Tiếp Dẫn Đạo Sư A Di Đà Phật; Đại Bi Quan Thế Âm Bồ Tát; Đại Thế Chí Bồ Tát; Đại Nguyện Địa Tạng Vương Bồ Tát; Thanh Tịnh Đại Hải Chúng Bồ Tát. (1 lễ)

- TÁN HƯƠNG:

Lư vàng vừa bén,

Pháp giới hương bay,

Mùi phương chư Phật thảy đều hay,

Theo gió cuốn mây bay,

Xin gửi lòng này,

Chư Phật nguyện về đây.

Nam mô Hương Vân Cái Bồ Tát. (3 lần)

---o0o---

TỤNG CHÚ ĐẠI BI

Nam mô Đại Bi Hội Thượng Phật Bồ Tát. (3 lần)

Thiên thủ thiên nhãn, vô ngại đại bi tâm đà la ni.

Nam mô hắc ra đát na, đa ra dạ da. Nam mô a lị gia bà lô kiết đế, thước bát ra da, bồ đề tát đỏa bà da, ma ha tát đỏa bà da, ma ha ca lô ni ca da. Án tát bàn ra phạt duệ, số đát na đát tả. Nam mô tất kiết lật đỏa, y mông a lị gia bà lô kiết đế, thất Phật ra lăng đà bà. Nam mô na ra cẩn trì hê rị, ma ha bàn đa sa mế, tát bà a tha đậu du bằng, a thệ dựng, tát bà tát đa, na ma bà đà, ma phạt đặt đậu đát điệt tha. Án a bà lô hê, lô ca đế, ca ra đế, di hê lị, ma ha bồ đề tát đỏa, tát bà tát bà, ma ra ma ra, ma hê ma hê, rị đà dựng, cu lô cu lô kiết mông, độ lô độ lô phạt xà da đế, ma ha phạt xà da đế, đà la đà là, địa rị ni, thất Phật ra da, giá ra giá ra. Mạ mạ phạt ra ma, mục đế lệ, y hê y hê, thất na thất na, a ra sâm Phật ra xá lợi, phạt sa phạt sâm, Phật ra xá da, hô lô hô lô ma ra, hô lô hô lô hê rị, ta ra ta ra, tất rị tất rị, tô rô tô rô, bồ đề dạ, bồ đề dạ, bồ đà dạ, bồ đà dạ, di đế rị dạ, na ra cẩn trì, địa rị sắt ni na, ba dạ ma na ta bà ha, tất đà dạ ta bà ha. Ma ha tất đà dạ ta bà ha. Tất đà du nghệ thất bàn ra dạ ta bà ha. Na ra cẩn trì ta bà ha. Ma ra na ra ta bà ha. Tất ra tăng a mục khư gia, ta bà ha. Ta bà ma ha, a tất đà dạ ta bà ha. Giả kiết ra a tất đà dạ ta bà ha. Ba đà ma kiết tất đà dạ ta bà ha. Na ra cẩn trì bàn đà ra dạ ta bà ha. Ma bà rị thắng kiết ra dạ ta bà ha.

Nam mô hắc ra đát na đa ra dạ da. Nam mô a rị da bà lô kiết đế thước bàn ra dạ, ta bà ha.

Án tát điện đô mạn đà ra bạt đà dạ ta bà ha.

- TÁN LỄ:

Tán lễ Tây phương,

Cực lạc thanh hương,

Sen vàng chín phẩm hoa hương,

Cây báu thành hàng,

Thường nghe thiên nhạc du dương.

A Di Đà Phật đại phóng từ quang,

Hóa đạo chúng sanh vô lượng,

Giáng cát tường.

Hiền tiên chứng đẳng ca dương,

Đồng sanh an dưỡng.

Nam mô Đại Từ Đại Bi A Di Đà Phật. (3 lần)

- TỤNG BÀI Ý NGHĨA KỶ NIỆM NGÀY THÁNH ĐẢN:

(Tất cả đồng ngồi, tụng chậm, đệu câu thay vì bạch số).

Nam mô Tây phương Giáo Chủ Đại Từ Đại Bi Tiếp Dẫn Đạo Sư A Di Đà Phật. (3 lần)

Chúng con cung kính nghe rằng:

Thân vàng tươi tốt,

Ba đời uy đức huy hoàng;

Ao báu sen vàng,

Mười cõi hào quang rực rỡ.

Tịnh nghiệp pháp môn nguyện mở,

Thiện nhơn liên xã xin dâng,

Theo ngài Tuệ Viễn cao tăng,¹⁴

Niệm Phật vãng sanh Thánh cảnh.

Nhớ đức Di Đà Đại thánh,

Thương tình tiếp dẫn Lạc bang.

Hôm nay tất cả chúng con:

Cung kính quỳ trước đạo tràng,
Chí thành dâng nguyện lên pháp cúng.
Di Đà kinh văn phúng tụng,
Hồng danh Thánh hiệu xưng đường
Dâng đủ ngũ căn hương,¹⁵
Cúng đầy bát đức thủy.¹⁶
Cùng thất chi quả quý,¹⁷
Với chúng diệu hoa tươi.¹⁸
Cúng dường Cực lạc Đạo sư,
Tôn vinh giờ thiêng vía Thánh
Đông Tây hai cảnh,
Cảm cách một lòng,
Cúi đầu cầu mong,
Dủ lòng chứng giám.
Tất cả chúng con nghĩ rằng:
Tự tánh Di Đà mặc cảm,
Duy tâm Tịnh độ nghĩ suy.
A Di Đà Phật là gì?
Là vô lượng quang,
Vô lượng thọ,

Là vô biên trí tuệ từ bi!

Duy tâm Tịnh độ là gì?

Là đất nước trang nghiêm công đức

Là phương trời tự tại an vui!

Thế nhưng tất cả chúng con,

Từ vô thủy kiếp đến nay:

Sáu đường sanh tử tới lui, ¹⁹

Ba cõi luân hồi qua lại. ²⁰

Đến như thế giới chúng con:

Tám nạn, ba tai kinh hãi, ²¹²²

Bốn suy, tám khổ chán chường. ²³²⁴

Đến đây tất cả chúng con:

Nguyện phát minh thể tánh chơn thường,

Hầu thấy Di Đà tự tánh.

Mong xây dựng cuộc đời đạo hạnh,

Ngõ thành Tịnh độ duy tâm.

Cúi đầu thệ nguyện âm thầm,

Ngửa mặt tán dương bày tỏ.

Nam mô Tây phương Giáo Chủ Tiếp Dẫn Đạo Sư A Di Đà Phật, tác đại chứng minh.

Duy nguyện:

Núi bạch hào uyển chuyên,
Biển thê nguyện bao la.
Thả thuyền vô để đến Ta bà,
Rước chúng hữu tình về Cực lạc.
Đồng lên bờ giác,
Cùng thoát bến mê,
Viên mãn lời thê,
Vuông tròn ý nguyện.

- TÁN:

Tây phương thế giới cõi an lành,
Người vật nơi đây thảy hóa sanh.
Bảy báu trang nghiêm đầy đất nước,
A Di Đà Phật nguyện viên thành.

- TỤNG:

(Kinh A Di Đà, lễ 12 Phật hiệu sau kinh hoặc tụng 48 lời nguyện; nên soạn kinh trước khi làm lễ).

- TỤNG:

(Bát Nhã Tâm kinh: Ma ha Bát nhã ... hoặc: A Di Đà Phật thân kim sắc ...)

- TÁN:

A Di Đà Phật,

Thệ nguyện khôn lường,
Phóng quang tiếp dẫn khắp muôn phương,
Thánh đàn ca dương,
Công đức nguyện cúng dường.
Nam mô Tây Phương A Di Đà Phật. (3 lần)

- CHỦ LỄ XƯỚNG:

Tôn vinh Thánh Đàn lễ viên hoàn,
Công đức vô biên nguyện cúng dàng,
Xin nguyện chúng sanh cùng pháp giới,
Đồng về nước Phật Vô biên quang.

- PHỤC NGUYỆN:

Vùng hồng Phật nhật huy hoàng,
Tiếng gọi Pháp âm vang dội,
Trang nghiêm Pháp hội,
Thanh tịnh Tăng đoàn,
Sông núi bình an,
Nhân dân hạnh phúc.

Phổ nguyện:

Đàn na thí chủ,
Tăng ích phước điền,

Pháp giới nhơn thiên,

Tề thành Phật đạo.

Nam mô A Di Đà Phật. (đồng hòa)

- TỤNG:

Nguyện tiêu ba chương trừ phiền não,

Nguyện được trí tuệ thật sáng tỏ,

Nguyện bao tội chương thủy tiêu trừ,

Kiếp kiếp thường làm hạnh Bồ Tát.

Nguyện sanh Cực Lạc cảnh Tây phương,

Chín phẩm hoa sen là cha mẹ,

Hoa nở thấy Phật chứng vô sanh,

Bất thoái Bồ Tát là bạn hữu,

Nguyện đem công đức này,

Hướng về khắp tất cả,

Đệ tử và chúng sanh

Đều trọn thành Phật đạo.

Tự qui Phật, xin nguyện chúng sanh, thể theo đạo cả, phát lòng vô thượng.
(1 lễ)

Tự qui y Pháp, xin nguyện chúng sanh thấu rõ kinh tạng, trí tuệ như biển. (1
lễ)

Tự qui y Tăng, xin nguyện chúng sanh, thống lý đại chúng, hết thảy không ngại. (1 lễ)

- CHỦ LỄ XƯỚNG KẾT DIÊN:

Thù ân kỷ niệm,

Lễ đã viên thành,

Chuông trống hòa thanh,

Cúi đầu lễ tất.

---o0o---

06. NGHI CÚNG DƯỜNG NGÀY THÀNH ĐẠO CỦA THÁI TỬ TẤT TẬT ĐA

* Tiết thứ làm nghi:

- Chuông trống Bát Nhã.

- Cử nhạc khai đàn.

- Chủ lễ dâng điện.

- Cử nhạc tham lễ.

- Chủ lễ niệm hương.

- Dâng hương – tác lễ.

- CÚNG HƯƠNG (chủ lễ xướng):

Nguyện đem lòng thành kính,

Gởi theo đám mây hương,

Phưởng phát khắp mười phương,

Cúng dường ngôi Tam Bảo.

Thề trọn đời giữ đạo,

Theo tự tánh làm lành,

Cùng pháp giới chúng sanh,

Cầu Phật từ gia hộ:

Tâm Bồ đề kiên cố,

Chí tu học vững bền,

Xa biển khổ mộng mê,

Chóng quay về bờ giác.

Nam mô Hương Cúng Dường Bồ Tát. (3 lần)

---o0o---

TÁN PHẬT

(Tán dương công đức Phật):

Đấng Pháp vương vô thượng,

Ba cõi chẳng ai bằng,

Thầy dạy khắp trời người,

Cha lành chung bốn loại.

Qui y tròn một niệm,

Dứt sạch nghiệp ba kỳ,

Xưng dương cùng tán thán,

Ức kiếp không cùng tận!

---o0o---

LỄ PHẬT

Phật, chúng sanh tánh thường rỗng lặng,

Đạo cảm thông không thể nghĩ bàn,

Lưới Đê châu ví đạo tràng,

Mười phương Phật bảo hào quang sáng ngời .

Trước bảo tọa thân con ảnh hiện,

Cúi đầu xin thệ nguyện qui y.

Chí tâm đánh lễ: Nam mô Tận Hư Không, Biên Pháp Giới, Quá Hiện Vị Lai
Thập Phương Chư Phật, Tôn Pháp, Hiền Thánh Tăng Thường Trụ Tam Bảo.
(1 lễ)

Chí tâm đánh lễ: Nam mô Ta Bà Giáo Chủ Điều Ngự Bửu Sư Thích Ca Mâu
Ni Phật; Đương Lai Hạ Sanh Di lặc Tôn Phật; Đại Trí Văn Thù Sư Lợi Bồ
Tát; Đại Hạnh Phổ Hiền Bồ Tát; Hộ Pháp Chư Tôn Bồ Tát; Linh Sơn Hội
Thượng Phật Bồ Tát. (1 lễ)

Chí tâm đánh lễ: Nam mô Tây Phương Cực Lạc Thế Giới Đại Từ Đại Bi
Tiếp Dẫn Đạo Sư A Di Đà Phật; Đại Bi Quan Thế Âm Bồ Tát; Đại Thế Chí
Bồ Tát; Đại Nguyện Địa Tạng Vương Bồ Tát; Thanh Tịnh Đại Hải Chúng
Bồ Tát. (1 lễ)

- TÁN HƯƠNG:

Cành dương nước pháp,

Rưới khắp ba gàn,

Tánh không tám đức sạch trần gian,

Pháp giới rộng thênh thang,

Tội nghiệp tiêu tan,

Lửa đỏ hóa sen vàng.

Nam mô Thanh Lương Địa Bồ Tát. (3 lần)

---o0o---

TỤNG CHÚ ĐẠI BI

Nam mô Đại Bi Hội Thượng Phật Bồ Tát. (3 lần)

Thiên thủ thiên nhãn, vô ngại đại bi tâm đà la ni.

Nam mô hắc ra đát na, đả ra dạ da. Nam mô a lị gia bà lô kiết đế, thước bát ra da, bồ đề tát đỏa bà da, ma ha tát đỏa bà da, ma ha ca lô ni ca da. Án tát bàn ra phạt duệ, số đát na đát tả. Nam mô tất kiết lật đỏa, y mông a lị gia bà lô kiết đế, thất Phật ra lăng đà bà. Nam mô na ra cẩn trì hê rị, ma ha bàn đả sa mế, tát bà a tha đậu du bằng, a thê dựng, tát bà tát đả, na ma bà đà, ma phạt đặt đậu đát điệt tha. Án a bà lô hê, lô ca đế, ca ra đế, di hê lị, ma ha bồ đề tát đỏa, tát bà tát bà, ma ra ma ra, ma hê ma hê, rị đà dựng, cu lô cu lô kiết mông, độ lô độ lô phạt xà da đế, ma ha phạt xà da đế, đà la đà là, địa rị ni, thất Phật ra da, giá ra giá ra. Mạ mạ phạt ra ma, mục đế lệ, y hê y hê, thất na thất na, a ra sâm Phật ra xá lợi, phạt sa phạt sâm, Phật ra xá da, hô lô hô lô ma ra, hô lô hô lô hê rị, ta ra ta ra, tất rị tất rị, tô rô tô rô, bồ đề dạ, bồ đề dạ, bồ đà dạ, bồ đà dạ, di đế rị dạ, na ra cẩn trì, địa rị sắt ni na, ba dạ ma na ta bà ha, tất đà dạ ta bà ha. Ma ha tất đà dạ ta bà ha. Tất đà du nghệ thất bàn ra dạ ta bà ha. Na ra cẩn trì ta bà ha. Ma ra na ra ta bà ha. Tất ra tăng a mục khư gia, ta bà ha. Ta bà ma ha, a tất đà dạ ta bà ha. Giả kiết ra a tất đà dạ ta bà ha. Ba đà ma kiết tất đà dạ ta bà ha. Na ra cẩn trì bàn đà ra dạ ta bà ha. Ma bà rị thắng kiết ra dạ ta bà ha.

Nam mô hắc ra đát na đả ra dạ da. Nam mô a rị da bà lô kiết đế thước bàn ra dạ, ta bà ha.

Án tất điện đô mạn đà ra bạt đà dạ ta bà ha.

- TÁN PHẬT:

Trên trời dưới đất không bằng Phật,

Thế giới mười phương cùng không sánh.

Thế gian có gì con đã thấy,

Tất cả không ai bằng Phật vậy!

Nam mô Thập Phương Thường Trụ Tam Bảo. (3 lần)

- TỤNG BÀI Ý NGHĨA NGÀY THÀNH ĐẠO:

(Tất cả ngồi xuống - tụng chậm, đẩu câu, thay vì bạch hay số).

Nam mô Bổn Sư Thích Ca Mâu Ni Phật. (3 lần)

Chúng con cung kính nghe rằng:

Núi Tuyết tu nhon,

Khổ hạnh sáu năm quả mãn;

Sao Mai ứng dạng,

Hân hoan muôn đức công thành!

Một Phật giáng sanh,

Muôn loài hưởng phước!

Nay có Tăng chúng,

Và chư Phật tử chúng con.

Giờ này:

Cung kính quỳ trước Phật đường,

Chí thành dâng lên pháp cúng.

Kinh diên tán tụng,

Lễ nhạc ca dương,

Năm nén tâm hương,

Một diên thánh lễ.

Cúng dường đấng từ bi cứu thế,

Tôn vinh ngôi trí tuệ siêu trần.

Giữa lúc:

Cỏ hoa hoan hỷ muôn phần,

Người, vật thiết tha một dạ.

Vì nhớ ngày ...

Pháp âm quảng bá,

Gọi hồn thế giới ba ngàn.

Vì nghĩ thuở:

Phật nhật phổ quang,

Soi sáng nước non tám vạn.

Trước đài nhất tâm qui mạng,

Trên tọa bách bảo chứng minh.

Nhớ một thuở xa xưa,

Tại thành Tỳ La Vệ,

Một Bò Tát xuất thế,
Con vua Tịnh Phạn vương,
Ôm ấp một tình thương,
Cứu muôn loài đau khổ,
Bỏ ngai vàng quốc độ,
Vào núi Tuyết tu hành,
Vì thế nguyện độ sanh,
Sống sáu năm khổ hạnh,
Thế rồi trong đêm lạnh,
Dưới gốc cây Bồ đề,
Người hạ một lời thề,
Quyết không rời bảo tọa,
Nếu không thành đạo quả,
Chẳng rời khỏi nơi đây,
Các ma vương bủa vây,
Tất cả đều hàng phục,
Dứt sạch mọi tham dục,
Thấy ánh sáng sao Mai,
Lúc ấy độ canh hai,
Tâm hồn đều trong sáng,

Người liền tuyên lời phán:

"Rằng rất là lạ thay,

Không một ai biết hay,

Muôn loài có Phật tánh,

Ta nay đã thành Thánh,

Chúng sanh Thánh sẽ thành,

Vì tất cả chúng sanh,

Đều có các đức tướng,

Cùng trí tuệ vô thượng,

Của các đấng Như Lai,

Trong quá khứ vị lai,

Muôn đời mới xuất hiện".

Tin vui truyền non biển,

Nước Ấn Độ bao la,

Rằng Thái tử Đạt Đa,

Thuộc dòng vua họ Thích,

Sau bao năm ẩn tích,

Tim đạo để cứu đời,

Đã tuyên bố mấy lời,

Thành Chẳng đấng Chánh giác,

Trời người đều hoan lạc,
Đến rải hoa cúng dường,
Cùng thiên nhạc thiên hương,
Xin Pháp Vương thuyết pháp.
Nhưng người chưa vội đáp,
Vì thấy đạo thâm huyền,
Không thể được vội truyền,
Pháp thiêng của chư Phật.
Thế rồi Ngài nhập thất,
Trong hăm một ngày liền,
Quan sát các nhơn duyên,
Cùng với các phương tiện,
Nhớ lại lời thề nguyện,
Người đứng dậy ra đi,
Trong trí thường nghĩ suy,
Về năm người bạn cũ,
Người đến vườn Lộc Thú (Lộc Uyển),
Giảng đạo lý nhơn duyên,
Chỉ rõ gốc não phiền,
Từ vô minh trước hết,

Đến sanh già bệnh chết,
Mười hai duyên nối liền,
Sống cuộc đời triền miên,
Vớ tử sanh đau khổ,
Gốc vô minh phải nhổ,
Mới hết mọi khổ đau,
Tứ Đế đạo nhiệm màu,
Là "Khổ, Tập, Diệt, Đạo".
Từ đâu có "khổ" báo,
Từ tích "tập" khổ non,
Muốn dứt (diệt) các khổ non,
Cần tu "Bát thánh đạo".
Đó là người dạy bảo,
Năm Đại đức Tỳ kheo,
Khuyên các vị tuân theo,
Sẽ dứt hết sanh tử,
Vào Niết Bàn tịch xứ,
Hết các thứ nghiệp khiên,
Hết tham sân "sử triền",²⁵
Sống cuộc đời giải thoát,

Với "ngã tịnh thường lạc",²⁶

Hết lưu chuyển luân hồi,

Biển khổ hết nổi trôi,

Đường mê thôi lạc lối,

Đã vào thành bất thoái,

Vui hơn các trời cao!

Kính bạch Đức Bổn Sư Từ phụ!

Nhìn lại ánh sáng sao Mai,

Nhớ thuở Bổn Sư thành đạo,

Nghĩ tới lời vàng dạy bảo,

Nhớ ngày trời đất hân hoan.

Chúng con cúi mong rằng:

Mong cho ánh đạo vàng,

Muôn thuở hào quang rạng rỡ,

Cầu cho Hoa Đàm lại nở,

Tỏa hương ngào ngạt nhơn gian.

Cầu cho đất nước bình an,

Nguyện cho nhân dân hạnh phúc.

Cúi đầu cung chúc,

Ngửa mặt ca dương,

Cha lành đoái thương,

Chứng minh gia hộ.

Nam mô Bồṇ Sư Thích Ca Mâu Ni Phật. (30 lần)

Nam mô Đại Trí Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát. (3 lần)

Nam mô Đại Hạnh Phổ Hiền Bồ Tát. (3 lần)

Nam mô Linh Sơn Hội Thượng Phật Bồ Tát. (3 lần)

---o0o---

LỄ 12 LỄ LỊCH SỬ ĐỨC PHẬT

(Chủ lễ xướng đến: Bồṇ Sư Thích Ca Mâu Ni Phật thì nhịp khánh hướng
dẫn Phật tử đồng hòa: Bồṇ Sư Thích Ca ...)

1) Chí tâm đánh lễ:

A tỳ ngục tốt, mới phát lòng lành,

Nhiều kiếp tu hành, như viên quả mãn.

Bồṇ Sư Thích Ca Mâu Ni Phật. (1 lễ)

2) Chí tâm đánh lễ:

Một đời Bồ xứ, hiện ở Suất Đà,

Hóa độ Ta Bà, giảng sanh trần thế.

Bồṇ Sư Thích Ca Mâu Ni Phật. (1 lễ)

3) Chí tâm đánh lễ:

Từ trời Đâu Suất, ứng mộng Ma Gia,

Cỡi voi sáu ngà, trong lòng mẹ.

Bổn Sư Thích Ca Mâu Ni Phật. (1 lễ)

4) Chí tâm đánh lễ:

Dưới cây Vô Ưu, đản sanh thị hiện,
Chín rồng phun nước, bảy bước xung tôn.

Bổn Sư Thích Ca Mâu Ni Phật. (1 lễ)

5) Chí tâm đánh lễ:

Hiện hưởng dục lạc, chán cảnh vô thường,
Đạo chơi bốn phương, thương đời đau khổ.

Bổn Sư Thích Ca Mâu Ni Phật. (1 lễ)

6) Chí tâm đánh lễ:

Nửa đêm vượt thành, xuất gia tìm đạo,
Tóc xanh cắt bỏ, núi Tuyết tu hành.

Bổn Sư Thích Ca Mâu Ni Phật. (1 lễ)

7) Chí tâm đánh lễ:

Dưới cây Đạo thọ, hàng phục ma quân,
Thấy ánh sao Mai, thành Bồ đề đạo.

Bổn Sư Thích Ca Mâu Ni Phật. (1 lễ)

8) Chí tâm đánh lễ:

Bốn mươi chín năm, độ sanh thuyết pháp
Ba thừa giáo hóa, hạnh nguyện viên thành.

Bổn Sư Thích Ca Mâu Ni Phật. (1 lễ)

9) Chí tâm đánh lễ:

Dưới cây Ta La, Niết Bàn thị hiện,

Đề lại Xá lợi, phước khắp trần gian.

Bổn Sư Thích Ca Mâu Ni Phật. (1 lễ)

10) Chí tâm đánh lễ:

Hiện tọa đạo tràng, Ta Bà giáo chủ,

Đạo sư ba cõi, Từ phụ bốn loài.

Bổn Sư Thích Ca Mâu Ni Phật. (1 lễ)

(Hiệu 10 này lễ 3 lần thì đủ 12 lễ lịch sử Đức Phật).

- TÁN:

Ngôi vàng từ già,

Núi Tuyết tu hành,

Tham thiên nhập định giữa rừng xanh,

Cầu Phật quả viên thành,

Cứu độ quần sanh,

Cao cả đấng cha lành.

Nam mô Thích Ca Mâu Ni Phật. (3 lễ)

---o0o---

TỤNG BÁT NHÃ TÂM KINH

MA HA BÁT NHÃ BA LA MẬT ĐA TÂM KINH.

Quán tụng tại Bồ Tát hành thâm Bát Nhã Ba la mật đa thời, chiếu kiến ngũ uẩn giai không, độ nhất thiết khổ ách.

"Xá Lợi Tử! Sắc bất dị không, không bất dị sắc, sắc tức thị không, không tức thị sắc. Thọ, tưởng, hành, thức diệt phục như thị".

Xá Lợi Tử! Thị chư pháp không tướng, bất sanh, bất diệt, bất cấu, bất tịnh, bất tăng, bất giảm. Thị cố không trung vô sắc, vô thọ, tưởng, hành, thức; thanh, hương, vị, xúc, pháp; vô nhân giới, nãi chí vô ý thức giới; vô vô minh diệt vô vô minh tận, nãi chí vô lão tử diệt vô lão tử tận; vô khổ, tập, diệt, đạo, vô trí diệt vô đắc, dĩ vô sở đắc cố, Bồ đề tát đỏa y Bát nhã ba la mật đa cố, tâm vô quái ngại, vô quái ngại cố, vô hữu khủng bố, viễn ly điên đảo mộng tưởng, cứu cánh Niết Bàn. Tam thế chư Phật, y Bát nhã Ba la mật đa, đắc A nậu đa la Tam miệu tam Bồ đề. Cố tri Bát nhã ba la mật đa, thị đại thần chú, thị đại minh chú, thị vô thượng chú, thị vô đẳng đẳng chú, năng trừ nhất thiết khổ, chơn thiệt bất hư, cố thuyết Bát nhã ba la mật đa chú. Tức thuyết chú viết:

"Yết đế, yết đế, Ba la yết đế, Ba la Tăng yết đế, Bồ đề tát bà ha".

- HỒI HƯỚNG:

Vừa rồi bao nhiêu công đức,

Bấy nhiêu hương hoa,

Thành kính thiết tha,

Nguyện xin cúng dường,

Thích Ca Bôn Sư Hòa thượng,

Thành Đạo Thánh lễ tôn vinh,

Thùy từ tác đại chúng minh,

Chúng đấng hòa nam bá tụng.

Nam mô Bốn Sư Thích Ca Mâu Ni Phật. (đại chúng đồng hòa)

- TÁN:

Cúng dường Thánh lễ đã viên hoàn,

Công đức ban cho khắp thế gian,

Phật tánh mọi loài đều sẵn có,

Khấp xin tất cả hãy hồi quang.

Nguyện tiêu ba chương trừ phiền não,

Nguyện chơn trí tuệ thường sáng tỏ,

Nguyện bao tội chương thầy tiêu trừ,

Kiếp kiếp thường tu Bồ Tát hạnh.

Nguyện sanh Tịnh độ cảnh Tây phương,

Chín phẩm hoa sen là cha mẹ,

Hoa nở thấy Phật chứng vô sanh,

Bất thoái Bồ Tát là bạn hữu,

Nguyện đem công đức này,

Hướng về khắp tất cả,

Đệ tử và chúng sanh

Đều trọn thành Phật đạo.

Tự qui Phật, xin nguyện chúng sanh, thể theo đạo cả, phát lòng vô thượng.

(1 lễ)

Tự qui y Pháp, xin nguyện chúng sanh thấu rõ kinh tạng, trí tuệ như biển. (1 lễ)

Tự qui y Tăng, xin nguyện chúng sanh, thông lý đại chúng, hết thảy không ngại. (1 lễ)

Chí tâm đánh lễ: Nam mô Ta Bà Giáo Chủ Đại Từ Đại Bi Bồ Đề Sư Thích Ca Mâu Ni Phật. (1 lễ)

Chí tâm đánh lễ: Nam mô Lộc Uyển Ngũ Vị Đại Tỳ Kheo A La Hán. (1 lễ)

Chí tâm đánh lễ: Nam mô Linh Sơn, Trúc Lâm, Kỳ Viên, Lộc Uyển Hội Thượng Phật Bồ Tát. (1 lễ)

- CHỦ LỄ XƯỚNG:

Thù ân báo đức,

Lễ đã viên thành,

Chuông trống hòa thanh,

Cúi đầu lễ tất.

---o0o---

07. LỜI SOẠN DỊCH GIẢI

Quyển Pháp Sư Khoa Nghi Việt ngữ tập I này còn thiếu các lễ Vu Lan, vía Đức Địa Tạng và lễ xuất gia của Thái tử Tất Đạt Đa. Các nghi này có soạn rồi nhưng khi in lần thứ nhất người coi in đánh mất, tìm chưa ra; do đó tập này không có các nghi trên. Tuy nhiên, các lễ trên vẫn có ở các tập "Nghi thức tụng niệm" do Tổng hội Phật giáo Việt Nam xuất bản trước năm 1963. Trong đó có đủ các Lễ khánh đàn, khánh tiết dùng cho các ngày kỷ niệm quanh năm cho các tự viện và gia đình Phật tử tiện dụng.

Lẽ ra tập này phải chú giải các từ ngữ trong các nghi để người xem, tụng niệm hiểu đầy đủ ý nghĩa của mỗi nghi, nhưng mất và sức khỏe không cho phép làm như ý muốn.

Và khi nào tìm đủ các lễ đã nghi trên, nếu được thuận duyên sẽ sắp xếp in ra đây đủ mong quý vị thông cảm.

---o0o---

PHẦN PHỤ LỤC

(Các bài tụng sau đây có thể dùng tụng trong các ngày lễ kỷ niệm ở tập I này).

---o0o---

08. BÀI TỤNG LỄ KHÁNH ĐẢN

Đệ tử hôm nay

Gặp ngày Khánh đản

Một dạ vui mừng

Cúi đầu đánh lễ

Thập phương Tam Thế

Điều Ngự Như Lai

Cùng Thánh Hiền Tăng

Chúng con cùng pháp giới chúng sanh

Bởi thiếu non lành

Thấy đều sa đọa

Tham sân chấp ngã

Quên hẳn đường về

Tình ái si mê

Tù trong lục đạo
Trăm dây phiền não
Nghệp báo không cùng
Nay nhờ Phật Tổ Năng Nhân
Dủ lòng lân mẫn
Không nỡ sinh linh thiếu phước
Nặng kiếp luân hồi
Đêm dày tăm tối
Đuốc tuệ rạng soi
Nguyện cứu muôn oai
Pháp dùng phu
Ta Bà thị hiện
Chích chủng thọ sanh
Thánh Ma Gia mộng ứng điềm lành
Vua Tịnh Phạn phước sinh con thảo
Ba mươi hai tướng hảo
Vừa mười chín tuổi xuân
Lòng từ ái cực thuần
Chí xuất trần quá mạnh
Chí xuất trần quá mạnh,

Ngai vàng quyết tránh

Tìm lối xuất gia

Sáu năm khổ hạnh rừng già

Bảy thất nghiêm tinh thiên tọa

Chứng thành đạo quả

Hàng phục ma binh

Ba cõi đều dậy tiếng hoan nghênh

Muôn vật thấy nhờ ơn tế độ

Chúng con nguyện:

Dứt bỏ dục tình gây khổ

Nguyện học đức tánh quang minh

Cúi xin Phật Tổ giám thành

Từ bi gia hộ:

Chúng con cùng pháp giới chúng sanh

Chóng thành đạo quả.

Nam mô Bổn Sư Thích Ca Mâu Ni Phật. (3 lần)

---o0o---

09. BÀI TỤNG LỄ PHẬT THÍCH CA XUẤT GIA

Kính lạy Bồ Tát Tất Đạt Đa

Tánh đức từ bi hàng biểu lộ

Trải bao cuộc du hành mục đở²⁷

Xót sinh linh kiếp số trầm luân

Cảnh sanh, già, đau, chết, gian truân

Luông chịu khổ không ngừng gây khổ

Mê chấp tánh tham, si, tật đố²⁸

Mãi cùng nhau vầy ổ oan gia

Nợ tuần hoàn vay trả không xa

Trong sáu đạo trùng phùng quanh quẩn

Bồ Tát đủ Bà Tâm lân mẫn²⁹

Quyết hy sinh độ tận hữu tình

Đoạn ái ân phú quý riêng mình

Chọn điệu sống quang minh vô trụ³⁰

Tim hạnh phúc lâu dài đầy đủ

Cùng quần sanh hưởng thú yên lành

Gặp tuần trăng giữa lúc đêm thanh

Rời cung cấm băng thành tìm đạo

Hiếu tình đặt ra ngoài quyền sáo³¹

Mở lòng thương Đại tạo³² bao la

Chiếc thân vui bạn với yên hà³³

Theo tiếng gọi lòng từ dục nhắc

Lên yên ngựa cùng tôi Xa Nặc
Lướt bụi hồng hương nẻo rừng xanh
Non sông gấm vóc thiên thành³⁴
Cỏ hoa hớn hử bao quanh đón chào
A Nô Ma sóng vỗ rạt rào
Hy Mã Lạp tuyết ngời lóng lánh
Nơi đánh dấu bước đường lên Thánh
Dừng vó câu³⁵ thả gánh tang bồng³⁶
Gởi lời về tâu trước bệ rồng
Cầu Vương phụ giải lòng trông đợi
Rừng khỏ hạnh lần dò bước tới
Xét hành nhơn³⁷ lầm lỗi nhiều phương
Bởi người chưa rõ lý chơn thường
Hạnh kỳ đặc³⁸ hỏi đầu vô ích
Tạm dòi gót trên đường điều tích³⁹
Tìm tận nơi tịch mịch thiên nhiên
Trọn sáu năm núi Tuyết tham thiên
Kham cảnh màn trời chiếu đất
Đầy ba đức⁴⁰ cõi lòng chơn tịnh
Không ngại ngừng thú dữ ma thiêng

Công đức vừa đầy đủ hơn duyên
Trên pháp tọa Bồ đề chúng quả
Hóa độ khắp đại thiên⁴¹ thiên hạ
Muôn loại đều một dạ ghi ơn
Chúng con nay phát nguyện tu hơn⁴²
Nhờ tám gôi từ vân pháp vũ⁴³
Trước bửu điện trì kinh niệm chú
Kỷ niệm ngày lịch sử thiêng liêng
Cúi xin Phật, Pháp, Thánh Hiền
Gia hộ tiêu chướng trừ nghiệp chướng
Ngưỡng mộ đáng Pháp Vương vô thượng
Nhất tâm đồng đánh lễ quy y.
Nam mô Bổn Sư Thích Ca Mâu Ni Phật. (3 lần)

---o0o---

10. BÀI TỤNG LỄ PHẬT THÀNH ĐẠO

Hào quang chiếu diệu
Sáng tỏa mười phương
Ngộ lý chơn thường
Phá màn hôn ám

Đệ tử lòng thành bái sám
Trước điện dâng hoa
Cúng dường Phật Tổ Thích Ca
Ba ngôi thường trú
Đệ tử chúng con:
Nhân lành chưa đủ
Nghiệp báo theo hoài
Nay nhờ Văn Phật Như Lai
Giáng trần cứu độ
Sáu năm khổ hạnh
Bảy thất tham thiền
Ma oán dẹp yên
Thần long che chở
Tâm quang rực rỡ
Chứng lục thần thông
Lộ chiếu minh tinh
Đạo thành Chánh giác
Trời người hoan lạc
Dậy tiếng hoan hô
Năm mươi năm hóa độ

Ba trăm hội đàm kinh

Cứu phàm ngu thoát khỏi mê đồ

Tiếp hiện thánh siêu sanh Tịnh độ

Muôn đời xung tán

Vạn đức hồng danh

Đệ tử chí thành

Lễ bày kỷ niệm

Tâm hương phụng hiến

Gọi chút báo ân

Ngửa mong vô thượng Pháp vương

Từ bi gia hộ.

Nam mô Bổn Sư Thích Ca Mâu Ni Phật. (3 lần)

Nam mô Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát. (3 lần)

Nam mô Đại Hạnh Phổ Hiền Bồ Tát. (3 lần)

Nam mô Đại Bi Quán Thế Âm Bồ Tát. (3 lần)

Nam mô Đạo Tràng Hội Thượng Phật Bồ Tát. (3 lần)

---o0o---

11. BÀI TỤNG LỄ PHẬT THÍCH CA NHẬP NIẾT BÀN

Đệ tử nay một lòng thành kính

Giờ phút này quỳ giữa đạo tràng

Kỷ niệm ngày Phật Bát Niết Bàn
Trên đất Ấn thành Câu Thi cũ
Bốn bộ chúng tổ thành đầy đủ
Khấp nhân thiên hóa độ chu chuân
Chấp thuận lời cầu thỉnh Ba tuần
Xả tuổi thọ trước kỳ ba tháng
Thần thông tạm trụ nơi thân mạng
Pháp yếu cần Di Giáo tôn đồ
Đại Tập Đường hội họp Bí Sô
Nhắc nhớ lại các phần Đạo phẩm
Khuyên tinh tấn thời thường suy gẫm
Chớ mảy may lười biếng buông lung
Liên phóng quang chiếu diệu lạ lùng
Khai thị trước nhân duyên diệt độ
Đều ba cõi nhân thiên thống khổ
Tiếc thương tràn huyết lệ thành mưa
Sự tình hai nghìn rười năm xưa
Dở Di Giáo Niết Bàn đọc lại
Cảm động quá, lòng con tê tái
Tưởng tượng nhìn trạng thái Sa La

Giữa hàng Song Thọ diềm đà
Trên Ngọa tháp nghiêng mình Từ Phụ
Khấp đại chúng mặt mày ủ rũ
Khóc than vật vã cực bi ai
Thế Tôn khuyên nén bớt tình hoài
Nhìn đạo lý vô thường sự vật
Đừng chấp trước huyễn thân còn mắt
Hãy nương theo giới luật tu trì
Phật diệt còn Pháp đó quy y
Tin nhất hẩn tới kỳ giải thoát
Kiến giải có gì chưa dứt khoát
Chóng nêu lên cầu quyết tâm nghi
Nhập Niết Bàn đã sắp tới thì
Thời khắc đúng như khi thành đạo
Nghe phó chúc lòng càng áo nã
Trăm mắt nhìn thấu đáo kim thân
Chi tiết ngưng dao động lần lần
Như Lai đã chứng vui tịch diệt
Bốn chúng thấy ghen ngào mền tiếc
Khác nào đàn con mất mẹ hiền

Thụ linh ứng khắp Đại thiên
Tu Di nghiêng ngã, đất liền động rung
Phạm Vương, Đế Thích, Thiên Cung
Tung hoa trỗi nhạc không trung cúng dường
Chúng con phúc bạc vận ương
Sinh xa đời Phật thiếu phương tiện lành
Thiết tha cầu chúng Vô sanh
Giới hương biểu lộ tác thành cúng dâng
Cúi xin Vô thượng Năng hơn
Từ bi gia hộ.
Nam mô Bổn Sư Thích Ca Mâu Ni Phật. (3 lần)

---o0o---

12. KINH VU LAN BỒN

(Tụng nhân dịp lễ Vu Lan)

Ta nghe lời tạc như vậy:
Một thủa nợ Thế Tôn an trụ
Xá Vệ thành, Kỳ Thụ viên trung
Mục Liên mới dạng lục thông
Muốn cho cha mẹ khỏi vòng trầm luân

Công dưỡng dục thâm ân dốc trả
Nghĩa sanh thành đạo cả mong đền
Làm con hiếu hạnh trước tiên
Bèn dùng huệ nhãn dưới trên kiếm tầm
Thấy vong mẫu sanh làm ngựa quí
Không uống ăn tiền tụy hình hài
Mục Liên thấy vậy bi ai
Biết mẹ đói khát đem dâng thân mẫu
Đặng đỡ lòng cực khổ bấy lâu
Thấy cơm mẹ rất lo âu
Tay tả che đậy hữu hầu bốc ăn
Lòng bòn sẻn tiền căn chưa dứt
Sợ chúng ma cướp giựt của bà
Cơm chưa tới miệng đà
Hóa thành than lửa nuốt mà đặng đâu
Thấy như vậy âu sầu thâm
Mục Kiên Liên bi thảm xót thương
Mau mau về chốn giảng đường
Bạch cùng sư phụ tâm phương giải nạn
Phật mới bảo rõ ràng căn cội:

"Rằng mẹ ông gốc tội rất sâu
Dầu ông thần lực nhiệm màu
Một mình không thể ai cầu đặng đâu
Lòng hiếu thảo của ông dầu lớn
Tiếng vang đồn khắp đến Cửu Thiên
Cùng là các bậc Thần kỳ
Tà ma ngoại đạo, bốn vì Thiên vương
Cộng ba cõi sáu phương tu tập
Cũng không phương cứu tế mẹ người
Muốn cho cứu được mạng người
Phải nhờ thần lực của mười phương Tăng
Pháp cứu tế ta toan giảng nói
Cho mọi người thoát khỏi ách nần
Bèn kêu Mục thị tới gần
Truyền cho diệu pháp ân cần thiết thi
Rằm tháng Bảy là ngày Tụ Tứ
Mười phương Tăng đều dự lễ này
Phải toan sắm sửa chớ chầy
Thức ăn trăm món trái cây năm màu
Lại phải giường nằm nệm lót

Cùng thau bồn đèn đuốc nhang dầu
Món ăn tinh sạch báu màu
Đựng trong bình bát vọng cầu kính dâng
Chư Đại Đức mười phương thọ thực
Trong bảy đời sẽ được siêu thăng
Lại thêm cha mẹ hiện tiền
Đặng nhờ phước đức tiêu khiên ách nản
Vì ngày ấy Thánh Tăng đều đủ
Dầu ở đâu cũng tựu hội về
Nhu người thiên định sơn Khê
Tránh điều phiền não chăm về thiên na
Hoặc người đặng bốn tòa đạo quả
Công tu hành nguyện thỏa vô sanh
Hoặc người thọ hạ kinh hành
Chẳng ham quyền quý ả danh lâm tòng
Hoặc người đặng lục thông tấn phát
Và những hàng Duyên giác, Thanh văn
Hoặc chư Bồ Tát mười phương
Hiện hình làm sãi ở gần chúng sanh
Đều trì giới rất thanh rất tịnh

Đạo đức dày chánh định chơn tâm
Tất cả bực Thánh, phàm
Đồng lòng thọ lãnh bát cơm Lục Hòa
Người nào có sấm ra vật thực
Đặng cúng dường Tụ Tứ, Tăng thời
Hiện tiền phụ mẫu của người
Bà con quyến thuộc thầy đều nhờ ơn
Tam đồ khổ chắc rằng ra khỏi
Cảnh thanh nhàn hưởng thọ tự nhiên
Như còn cha mẹ hiện tiền
Nhờ đó cũng đặng bách niên thọ trường
Như cha mẹ bảy đời quá vãng
Sẽ hóa sanh về cõi Thiên cung
Người thì tuấn tú hình dung
Hào quang chiếu sáng khắp cùng châu thân
Phật dạy bảo mười phương Tăng chúng
Phải tuân theo thể thức sau này
Trước khi thọ thực đàn trai
Phải cầu chú nguyện cho người tín gia
Cầu thất thế mẹ cha thí chủ

Định tâm thần quán đủ đừng quên
Cho xong ý định hành thiền
Mới dùng phẩm vật đàn tiền hiến dâng
Khi thọ dụng nên an vật thực
Trước Phật đài hoặc tự tháp trung
Chư Tăng chú nguyện viên dung
Sau rồi tự tiện thọ dùng bữa trưa".
Pháp cứu tế Phật vừa nói dứt
Mục Liên cùng Bồ Tát chư Tăng
Đồng nhau tỏ dạ vui mừng
Mục Liên cũng hết khóc than rầu buồn
Mục Liên mẫu cũng trong ngày ấy
Kiếp khổ về ngạ quỷ được tan.
Mục Liên bạch với Phật rằng:
"Mẹ con nhờ sức Thánh Tăng khỏi nạn
Lại cũng nhờ oai thần Tam Bảo
Bằng chẳng thì nạn khổ khó ra
Như sau đệ tử xuất gia
Vu Lan Bồn pháp dùng mà độ sanh
Độ cha mẹ còn đương tại thế

Hoặc bảy đời có thể đặng không?".

Phật rằng: "Lời hỏi rất thông

Ta vừa muốn nói ông vùg hỏi theo

Thiện nam tử, Tỳ kheo nam nữ

Cùng Quốc vương, Thái tử, Đại thần

Tam công, Tể tướng, bách quan

Cùng hàng lê thứ vạn dân cõi trần

Như chí muốn đền ơn cha mẹ

Hiện tại cùng thất thế tình thâm

Đến rằm tháng Bảy mỗi năm

Sau khi kiết hạ chư Tăng tựu về

Chính ngày ấy Phật Đà hoan hỷ

Phải sắm sanh đủ vị cơm canh

Đựng trong bình bát tinh anh

Chờ giờ Tụ Tứ chúng Tăng cúng dường

Đặng cầu nguyện song đường trường thọ

Chẳng ốm đau cũng chẳng khổ chi

Cùng cầu thất thế đồng thì

Lìa nơi nạ quỷ sanh về nhơn thiên

Đặng hưởng phước nhơn duyên vui đẹp

Lại xa lìa nạn khổ cực thân
Môn sanh Phật tử ân cần
Hạnh tu hiếu hạnh phải cần phải chuyên
Thường cầu nguyện thung huyên an hảo
Cùng bảy đời phụ mẫu siêu sinh
Ngày rằm tháng Bảy mỗi năm
Vì lòng hiếu thảo ân thâm phải đền
Lễ cứu tế chí thành sắp đặt
Ngõ cúng dường chư Phật, chư Tăng
Ấy là báo đáp thù ân
Sanh thành dưỡng dục song thân buổi đầu
Đệ tử Phật lo âu gìn giữ
Mới phải là Thích tử Thiên môn".
Vừa nghe dứt pháp Lan Bồn
Môn sanh tứ chúng thấy đồng hỷ hoan
Mục Liên với bốn ban Phật tử
Nguyện một lòng tín sự phụng hành
Trước là trả nghĩa sanh thành
Sau là cứu vớt chúng sanh muôn loài.
Nam mô Đại Hiếu Mục Kiền Liên Bồ Tát. (3 lần)

---o0o---

13. BÀI TỤNG LỄ THÁNH ĐẢN BỒ TÁT ĐỊA TẠNG

(30-07 Âm Lịch)

Ta xem Địa Tạng sức oai thần
Kiếp số hàng sa khó tỏ trần
Thấy nghe, một niệm chiêm ngưỡng lễ
Trời, người lợi ích sự không ngần
Hoặc Rồng hoặc Thần cùng nam nữ
Báo tận sẽ sa vào đường dữ
Chí tâm quy mạng Đại sĩ thân
Tuổi thọ thêm nhiều trừ tội dữ
Trẻ thơ chết mất mẹ cùng cha
Huynh đệ chị em kẻ ruột rà
Lớn khôn nghĩ đến đều không biết
Nẻo dữ đường đường lành ở đâu là?
Hoặc vẽ, hoặc tô Đại sĩ hình
Cảm thương chiêm lễ biệt chẳng đành
Hăm một ngày luôn niệm danh hiệu
Bồ Tát hiện thân đến bên mình
Chỉ rành quyền thuộc ở nơi nào

Dầu sa ác thú cũng ra mau
Nếu được không lui lòng kính ngưỡng
Thánh ký, Bồ Tát vượt đầu trao
Bồ đề vô thượng muốn tu hành
Mong ra ba cõi khỏi tử sinh
Người này đã phát lòng bi lớn
Trước nên chiêm lễ Đại sĩ hình
Nghe tên quy y đáng trọn lành
Cúng dường cung kính phát lòng thành
Nghiệp chướng chẳng hề ngăn chướng đặng
Bao nhiêu mong ước sớm viên thành
Có kẻ phát tâm tụng kinh sách
Muốn độ chúng sanh khỏi tai ách
Dầu lập nguyện lớn chẳng nghĩ bàn
Đọc rồi quên rồi luôn sót mất
Người này nghiệp chướng nó làm mê
Học Đại thừa kinh khó mọi bề
Y phục, uống ăn, các ngọa cụ
Cúng dường Địa Tạng với hương hoa
Dùng chén nước trong bày trước tượng

Cách một ngày đêm bung lấy uống
Sanh lòng ân trọng cũ ngữ tân
Rượu thịt, tà dâm cùng dối lường
Trong hăm một ngày chớ sát sanh
Chuyên lòng tưởng niệm Thượng Nhơn danh
Chiêm bao thấy rõ Tôn dung hiện
Thức rồi liền đặng trí khôn lanh
Đại thừa kinh giáo nghe qua tai
Nghìn vạn đời sau nhớ chẳng sai
Chính nhờ Đại sĩ oai thần lớn
Thần giúp người kia có huệ tài
Chúng sanh nghèo khổ lại ốm đau
Cửa nhà họa hoạn, người lìa nhau
Ngủ mê mộng mị không an giấc
Cầu muốn hồng hũ chẳng được nào!
Dốc lòng chiêm lễ Địa Tạng ngài
Bao nhiêu việc ác thấy tiêu ngay
Nhẫn đến chiêm bao đều an cả
Quý Thần phò hộ, cửa dư dùm
Muốn qua sông biển, đến núi rừng

Cầm thú độc nguy, giặc đón đường
Ác thần, ác Quỷ, mưa gió dữ
Nhiều nỗi gian nan khôn không lường
Sắp sửa ra đi đối trước tượng
Cúng dường kính lễ cùng chiêm ngưỡng
Núi rừng biển cả có vào trong
Ác tai tiêu sạch thường an sướng
Quán Âm lắng nghe ta nói rõ
Địa Tạng vô lượng oai thần đó
Trăm nghìn muôn kiếp thuật chẳng rồi
Rộng tuyên Đại sĩ đầy sức nọ!
Như người nghe đến Địa Tạng danh.
Thầy hình chiêm lễ hết lòng thành
Hương hoa, ăn uống, dâng y phục
Trăm nghìn báo đẹp hưởng điều lành
Nếu hay đem công hồi pháp giới
Rốt ráo thành Phật, sanh tử khỏi
Quán âm nên biết gắng tuyên bày
Truyền khắp hằng sa nhiều nước cõi!
Nam mô Đại Nguyên Địa Tạng Vương Bồ Tát. (3 lần)

---o0o---

VĂN SỚ CÚNG THÁNH ĐẢN ĐỨC ĐỊA TẠNG

Nam mô Bồ Sư Thích Ca Mâu Ni Phật.

Chúng con cung kính nghe rằng:

Ánh sáng minh châu,

Soi thấu ba ngàn vũ trụ.

Tiếng reo kim tích,

Phá tan tám vạn ngục tù.

Bởi vậy, Đức Địa Tạng Bồ Tát đã được:

Chư Phật Đồng khen

Thánh Hiền đều kính.

Sớ rằng:

Nay có đệ tử Thích ... ở chùa ... cùng mười phương Phật tử trong giờ phút này:

Cung kính quì trước kim đài,

Chí thành dâng lên bảo tượng.

Đôi cành hoa giác,

Năm nén hương lòng.

Cúng dường Địa Tạng Bồ Tôn,

Kính lễ U Minh Giáo Chủ.

Ngửa mong Đại Thánh,

Chúng giám tác thành.

Chúng con và tất cả:

Thiết tha một niệm, cảm cách muôn phương,

Chấp tay chiêm ngưỡng, dâng lời ca dương.

Cao cả thay đại thế, lớn lao thay đại nguyên!

Thề chưa chứng Bồ đề,

Khi chúng sanh hãy còn sanh tử:

Nguyện không thành Phật đạo,

Lúc địa ngục chưa hết khổ đau.

Thật vậy,

Trọng lời thề hơn Phật vị,

Quý tâm nguyện hơn Bồ đề!

Địa ngục khổ đau ôi đã đến,

Thiên đàng vui sướng hỡi chưa về.

Hy vọng biết bao

cho chúng sanh đang trông đợi,

Thỏa lòng nào kể

cho Hiền Thánh đã mong nhờ.

Chúng con nhớ một thuở xa xưa:

Dưới chân Đức Thế Tôn,

Trên hội trời Đao Lợi,

Mười phương hội họp về,

Nhiều khó mà nghĩ ngợi.

Đó là:

Vô số chư Phật, Trời, Người,

hà sa Long, Thiên Quỷ vật

Các vị ấy trong vô lượng kiếp từng được Đức Đại Thánh:

Đã độ, đang độ và sẽ độ.

Đã thành, đang thành, và sẽ thành.

Bổn Tôn Địa Tạng, công đức khôn lường,

Hết lòng tán tụng, cùng lời ca dương.

Đến đây, tất cả chúng con chỉ có:

Đôi lời mộc mạc, mạo muội tỏ bày,

Đầu đội sớ này, dâng lên bái bạch.

Nam mô U Minh Giáo Chủ Cứu Khổ Bổn Tôn Đại Nguyện Địa Tạng Vương
Bồ Tát, tác đại chứng minh!

Phục nguyện:

Biển thệ thường đầy, mây lành khắp bủa,

Cả thi Pháp lục, phá nát A Tỳ,

Cứu vong nơn ra khỏi âm ty,
Mở Thánh lộ đi về Phật quốc,
Âm dương đều lợi,
Còn mắt đồng nhò.

Cẩn số.

Nay ngày 30 tháng 7 năm ... Đệ tử chúng đặng, hòa nam thượng số.

* Biệt chú:

Bản văn này để tác bạch cúng vía Đức Địa Tạng Bồ Tát thì thể thức quá dài. Vì công hạnh của Bồ Tát không thể viết ngắn lại mà đủ được. Do đó có thể đổi làm bài tụng, và nếu đổi thì câu: "đầu đội số này", sửa lại thành "cúi đầu trước đây, xưng dương Thánh hiệu, Nam mô Đại nguyện Địa Tạng Vương Bồ Tát". (niệm nhiều ít tùy ý) và bỏ câu: " tác đại chứng minh", chỉ dùng phục nguyện, bỏ cả hai chữ "sớ rằng".

Nếu dùng làm bài tụng thì chịu khó viết ra để khi tụng khỏi trục trặc qua các câu thay đổi nói trên. Và tựa đề: Ý nghĩa lễ Thánh đàn Đức Địa Tạng Bồ Tát.

Cám ơn!

---o0o---

TẬP II

01. NGHI THIẾT LINH SÀNG

(Giáo phẩm cao cấp)

* Tiết thứ làm nghi:

- Chuông trống Bát Nhã.

- Cử nhạc khai đàn.
- Chủ lễ lâm diên.
- Cử nhạc tham lễ.
- Chủ lễ niệm hương.
- Dâng hương – tác lễ.

- CHỦ LỄ HẠ PHỦ XÍCH - XUỐNG:

Môn đồ, hiệu quyên,
Mời đến trước đây.
Tất cả đều quy,
Đốt hương mặc niệm.

- CHỦ LỄ HẠ PHỦ XÍCH - VỊNH KHAI DIÊN:

Ta Bà một thuở ra đi,
Cân bình nửa gánh, Tây qui nhẹ nhàng,
Rừng thiên vắng bóng hạc vàng,
Biển trần vượt khỏi muôn ngàn phong ba,
Người đi dấu vết chưa hòa,
Bát y truyền lại sương pha lạnh lùng!
Tam sanh hẹn kiếp tao phùng,
Tôn phong Tổ ấn gởi cùng non sông!

- TẢ BẠCH XUỐNG:

Dâng hương lên án cúng dường.

Cúi lễ giác linh ba lạy.

Tất cả thứ tự lại quỳ.

Một lòng chí thành làm lễ.

- CHỦ LỄ HẠ PHỦ XÍCH - CỬ' HƯƠNG TÁN:

Hương xông đánh bấu,

Giới, định, tuệ hương,

Giải thoát tri kiến khôn lường,

Ngào ngạt khắp muôn phương,

Thanh tịnh tâm hương,

Đệ tử nguyện cúng dường.

Nam mô Hương Cúng Dường Bồ Tát.

- CHỦ LỄ QUỲ BẠCH:

Chúng tôi thiết nghĩ rằng:

Then máy khôn lường,

Thật, quyền khó biện.

Mượn sắc thân giả huyễn, (đề)

Thành thể tánh chơn thường!

Kính bạch (chùa) đường thượng:

Nôi dòng pháp Lâm Tế đời thứ ... húy thượng ... hạ ..., hiệu ...

Tân tịch Hòa Thượng Bôn sư giác linh!

Người:

Đạo siêu ngoài cõi,

Pháp lợi trong đời.

Đèn thiền thấp sáng mọi nơi,

Ấn Tô tô son muôn thuở.

Ngôi chiêm y của Hải chúng,

Đáng bạc cơn bằng.

Đang mô phạm của Sơn môn,

Xứng danh sư tượng.⁴⁴

Nhưng biết sao giờ?

Chuột ngày đêm cắn ổ sáu căn.

Chim thần thức xé lòng bốn đại.

Than ôi!

Thuyền từ đêm vắng chở trăng,

Bể khổ còn chi ánh sáng?

Xe pháp ngày thanh lướt gió,

Đường mê đêm tối ngại mưa!

Hòa Thượng ...

Đã "tùy duyên thuận xả"

Nay chúng con xin "y pháp an tàng".

Vì vậy, xin thiết lập linh sàng,

Cung an long vị.

Phụng hiến ba tầng pháp thủy,

Cúng dường một nén tâm hương.

Và mong rằng:

Đại chúng hiện tại đạo trường,

Chí thành thượng hương bái thỉnh:

Nam mô nhất tâm phụng thỉnh:

Tuổi thơ nhập đạo, chí lớn xuất trần,

Thuở đồng chơn cát ái từ thân,

Lòng chánh tín xuất gia đầu Phật.

Hôm nay Pháp tịch phụng vì:

(chùa) ... đường thượng, nói dòng pháp Lâm Tế đời thứ ... húy thượng ... hạ ... , hiệu ...

Tân tịch Bồn Sư Hòa Thượng giác linh, liên đài tọa hạ. (1 lễ)

*** Duy nguyện:**

Lư vàng vừa bén, khó trắng bay xa,

Nguyện giác linh quang giáng linh tòa,

Xin từ mẫn chứng minh công đức.

Hương hoa thỉnh,

Hương hoa phụng thỉnh ...

Nam mô nhất tâm phụng thỉnh:

Ba y một bát, muôn dặm nghìn nhà,

Hóa du ba cõi vào ra,

Hành đạo sáu đường qua lại.

Hôm nay Pháp tịch phụng vì:

(chùa) ... đường thượng, nối dòng pháp Lâm Tế đời thứ ... húy thượng ... hạ ... , hiệu ...

Tân tịch Bôn Sư Hòa Thượng giác linh, liên đài tọa hạ. (1 lễ)

* Duy nguyện:

Vài lần hương thỉnh, mấy lượt hoa dâng,

Lòng chúng con tha thiết ân cần,

Mong Hòa Thượng xót thương chúng giám.

Hương hoa thỉnh,

Hương hoa phụng thỉnh ...

Nam mô nhất tâm phụng thỉnh:

Tông lâm Trưởng lão, Giáo hội Đạo sư,

Duyên độ sanh một mảnh thuyền từ,

Cơ hóa đạo nửa câu Pháp ngữ.

Hôm nay Pháp tịch phụng vì:

(chùa) ... đường thượng, nối dòng pháp Lâm Tế đời thứ ... húy thượng ... hạ ...
..., hiệu ...

Tân tịch Bồn Sư Hòa Thượng giác linh, liên đài tọa hạ. (1 lễ)

*** Duy nguyện:**

Pháp diên thanh tịnh,

Nghi trọng trang nghiêm,

Tăng ni cùng một dạ quan chiêm,

Thiện tín với ba lần bái thỉnh.

Hương hoa thỉnh,

Hương hoa phụng thỉnh ...

Nam mô Đấng Bảo Tọa Bồ Tát. (3 lần)

- TẢ BẠCH XƯỚNG:

Sơ hiến trà - Lễ ba lạy – Cùng quỳ.

- KỆ TRÀ:

Thiền thất đèn loe lét,

Kinh song nguyệt lạnh lòng.

Một mai về an dưỡng,

Muôn thưở bật âm dung!

- CHỦ LỄ XƯỚNG SỚ:

Pháp thân vô tướng,

Từ nhãn hữu lâm,
Hiếu chúng thành tâm,
Sớ văn báí bạch.
Duy nguyện Tôn sư cảm cách,
Từ bi tác đại chứng minh!

- TUYÊN ĐỌC VĂN SỚ:

Nam mô Bốn Sư Thích Ca Mâu Ni Phật.
Kính bạch giác linh Hòa Thượng!
Chúng con thiết nghĩ rằng:
Đức Phật xuất hung,
Tự có ngày Niết Bàn an nghỉ.
Tôn sư nhập diệt,
Há không dịp đền đáp thâm ân.
Sự ấy rất cần,
Lý đâu lại chấp.
Sớ rằng:
Nay có Tỳ kheo Thích ... cùng bốn chúng Tăng Ni, mười phương Phật tử
thuộc chùa ... ở xã ... huyện ... tỉnh ...
Giờ này, cung kính quỳ trước linh đài,
Chí thành dâng lên pháp cúng.
Tỏ lòng ai phúng,

Làm lễ an linh.

Ngửa mong chơn giác đoái tình,

Dù ánh quang minh chứng giám!

Đệ từ chúng đấng rất đau lòng vì Tôn sư:

Người:

Đạo rõ nguồn chơn,

Lý minh tướng thật.

Xưa thầy tại nhật,

Gần gũi nhờ ơn,

May được thắng non,

Thấm nhuần pháp nhũ.

Do đó được:

Y truyền pháp phú

Ơn cả nghĩa dày,

Chỉ nát thân này,

Mới mong đền đáp!

Nay thời:

Kim quan vừa lập,

Long vị đã an,

Dâng sớ mấy hàng,

Cúi đầu bái bạch:

Nam mô ... (chùa) phương trượng, nói dòng pháp Lâm Tế đời thứ ... húy thượng ... hạ ..., hiệu ...

Tân tịch Bồn Sư Hòa Thượng giác linh, tác đại chứng minh!

Phục nguyện:

Một tánh linh minh,

Tây phương trực vãng

Ba thân thanh tịnh,

Chánh giác vị thành.

Chứng Pháp nhãn vô sanh,

Ngộ chơn thừa đại định.

Mong Phật thọ mệnh,

Ứng hóa độ sanh.

Cẩn số.

Nay, ngày ... tháng ... năm ... PL. 254 ...

Sa môn Thích ... hòa nam thượng số!

- TỤNG:

Cúng dường ...

Nam mô tát phạ ...

- TẢ BẠCH XUỐNG:

Á hiển trà - Lễ ba lạy – Cùng quỳ ...

- KỆ TRÀ:

Gậy vàng treo trượng thất,
Lời ngọc vắng thiên đường.
Con đại nhằm thuốc đắng,
Cha già biệt tha phương!

- TỤNG:

Bát Nhã Tâm kinh ...

- TẢ BẠCH XƯỚNG:

Chung hiển trà - Lễ ba lạy – Cùng quỳ.

- KỆ TRÀ:

Ngày nhà thiên vắng vẻ,
Đêm linh tọa thê lương.
Bốn chúng lòng đau đớn,
Nhớ vang bóng càng thương!

- HÔI HƯƠNG:

Vừa rồi bao nhiêu công đức,
Bấy nhiêu hoa hương,
Nguyện xin hôi hương cúng dường,
Tân tịch Bốn sư Hòa Thượng,

Duy nguyện giác linh,

Từ bi nạp thọ.

Tiêu diêu kim thể giới v.v...

Nguyện tiêu ...

Nguyện sanh ...

- CHỦ LỄ XƯỚNG:

Lễ nghi an vị,

Giờ đã châu long.

Hiếu quyên một lòng,

Lễ thành ba lạy.

- CÁC BÀI VỊNH KHAI DIỄN KHÁC:

Chích lý Tây qui tự năng thì, (thời)

Tông lâm Hoàng hạc dĩ cao phi.

Tôn môn tứ chúng trường thiên vọng,

Thiền thất cô đăng vĩnh dạ thù.

Vạn lý cô thân hà xứ khứ?

Thiên gia nhất bát kỷ thời qui?

Tôn phong Tổ án thiên thu chấn,

Lịch đại nhi tôn nguyện hạ trì.

Tôn sư quải dếp về Tây,

Rừng thiên hạ trắng cao bay nơi nào?

Đêm dài thiên thất đèn sao,

Tôn môn tứ chúng trời cao trông chờ.

Người đi dấu vết chưa mờ,

Bát y truyền lại tôn thờ khôn phai,

Cháu con lai lịch đại chung vai phụng trì.

Niết Bàn nhất khứ vạn duyên thâm,

Cao quải cân bình dĩ triệt đầu.

Chích lý Tây qui quan mạn bể,

Nhất hoa lạc hậu cảnh nan lưu.

Pháp môn lương đồng thùy năng sáng,

Khổ hải châu hàng bất phục du.

Tam bảo vị trung lưu bất trụ,

Trường giang vạn cổ thủy đông lưu.

(Còn số bài khác nữa, nhưng vẫn không chỉnh kể cả bài trên nên không sao lục ra đây).

---o0o---

02. NGHI THÀNH PHỤC

* Tiết thứ làm nghi:

- CHỦ LỄ XƯỚNG:

Hiếu đồ, tang quyền,

Mời đến trước đây,

Tất cả đều quy,

Đốt hương mặc niệm ...

- CHỦ LỄ HẠ PHỦ XÍCH - VỊNH KHAI DIÊN:

Kính bạch Tân tịch Hòa Thượng giác linh:

Giáo hóa bao năm quá nhọc nhằn,

Công ơn thầy Tổ chẳng chi bằng.

Kề thừa ngày trước truyền y bát,

Đạo nghĩa hôm nay nhận áo khăn!

- TẢ BẠCH XUỐNG:

Dâng hương lên án cúng dường,

Cúi lễ giác linh ba lạy.

Tất cả thứ tự lại quy,

Một lòng chí thành làm lễ.

- TÁN HƯƠNG:

Giới, định, tuệ hương, giải thoát hương,

Cùng hương tri kiến quý khôn lường,

Mây hương tỏa khắp và ngào ngạt,

Đệ tử thành tâm nguyện cúng dường.

Nam mô Hương Cúng Đường Bồ Tát.

- CHỦ LỄ QUỲ BẠCH:

Chúng tôi nghe rằng:

Khắp cả đất trời,

Cùng cả kim cổ.

Nho hay Thích,

Trời hay người,

Ai ai cũng đều tôn trọng.

Đó là đạo Hiếu đạo vậy.

Do đó,

Nên từ xưa tới nay,

Dù là đời hay đạo,

Đối với các bậc sanh thành dưỡng dục,

Đều có lễ, có nghĩa,

Có thứ, có tự rõ ràng.

Không ai dám trái.

Phàm ơn còn ghi nhớ,

Tức hiếu còn tôn thờ.

Tuy nhiên:

Đời có ba nghĩa,

Nhưng thầy không vào nghĩa "Ngũ luân".⁴⁵

Đạo có bốn ơn,

Nên Phật có dạy câu "Tổng báo".

Nay nhơn buổi đầu tang lễ,

Hiếu phục trước phải cử hành,

Cúi mong Tân tịch Bôn sư:

... đường thượng Hòa Thượng giác linh!

Hãy dùng:

Tha tâm cảm cách,

Từ nhĩn chiếu lâm.

Xét soi bốn chúng thành tâm,

Cúi đầu một lòng thọ phục.

Than ôi!

Đài Nghê nay còn đó,

Tiếng thầy bật âm hao.

Biết rằng sanh tử huyễn,

Ly biệt khổ dường bao!

- TẢ BẠCH XƯỚNG:

Sơ hiến trà - Lễ ba lạy – Cùng quỳ.

- KỆ TRÀ:

Y vàng thay áo trắng,
Tang khó phủ đầu xanh.
Trước linh đài thọ phục,
Hầu đáp nghĩa sanh thành!

- CHỦ LỄ HẠ PHỦ XÍCH (Tuyên Pháp ngữ):

Chúng tôi thiết nghĩ rằng:
Phàm là thầy,
Là mô là phạm,
Nên phải kính phải thờ.
Vì thầy vệt ta mây mờ,
Chỉ ta trời sáng.
Do vậy,
Đã học đạo thầy,
Phải nhớ ơn thầy.
Nay thọ tang chế,
Ghi tạc lòng đây!

- CHỦ LỄ XƯƠNG SÓ:

Trước đài hoa khê thủ,
Trên chiếu cỏ hồ quỳ.
Xin mạo muội cung duy,

Dâng số văn bài bạch.

Duy nguyện Tôn sư cảm cách,

Từ bi tác đại chứng minh.

- TUYÊN ĐỌC VĂN SỐ:

Nam mô ... đường thượng, Tân tịch Bồn Sư Hòa Thượng giác linh, tác đại chứng minh!

Chúng con hằng nghe rằng:

Thế Tôn nhập diệt,

Tang sự cử hành,

Theo nghi trượng Thánh vương;

Thích tử lâm chung,

Hiếu diên thiết lập,

Theo tang nghi thế đế.

Xưa nay như thế,

Đạo tục cùng tuân.

Sớ rằng:

Nay có đệ tử Tỳ kheo Thích ... cùng hiếu quyến, môn đồ, Tăng Ni Phật tử thuộc chùa ... ở xã ... huyện ... tỉnh ...

Giờ này rất đau lòng vì Tôn sư:

Tuổi đời đã thọ,

Lạp đạo lại cao.

Nên tứ đại bì lao,

Ngũ căn suy nhược.

Cho dù:

Linh đơn Biển Thước,

Khó chống sủi già.

Hay, diệu, dược Kỳ bà,

Khôn xua thần chết!

Tôn sư, nay hóa duyên đã kết,

Thầy, thần gọi Liên bang.

Giờ, huyễn thể đã tàn,

Con, thân mang tang phục.

Vì vậy,

Tuân theo thường tục,

Thiết lễ thọ tang.

Đau đớn thay, áo chế thân choàng!

Thương tiếc bấy, khăn tang đầu đội!

Mất còn bồi rôi,

Đi ở bản khoản!!

Ngửa mong linh giác Đại Tăng

Dù ánh quang minh nhất giám!

Than ôi!

Trước linh đài tinh thần dễ cảm,

Trong trượng thất diện mục khó tìm!

Quan tài cát ngọc nằm im, ⁴⁶

Long vị cần vàng đứng vững.

Mong rằng:

Nhiệm màu cảm ứng,

Khó nghĩ khôn lường!

Nên vội vàng:

Nghiêm tịnh đạo trường,

Cung hành tang sự.

Nay thờ,

Nhạc thiên vừa cử,

Lễ đạo đã bày.

Dâng sớ văn này,

Cúi đầu bái bạch.

Nam mô ... đường thượng, nối dòng pháp Lâm Tế đời thứ ..., hỷ thượng ...
hạ ..., hiệu ...

Tân tịch Bốn Sư Hòa Thượng giác linh, tác đại chứng minh!

Phục nguyện:

Thân về Tây vức,

Tiêu dao chín phẩm sen vàng.

Thân gửi Nam bang,

An nghỉ nghìn thu tháp trắng!

Độ sanh nguyện thầy đã sẵn,

Tiếp vật lòng chúng đang chờ!

Mong sao:

Biển khổ có bờ,

Thuyền từ không đáy!

Cúng dường ba lạy,

Đền đáp bốn ân.

Cẩn số.

Nay ngày ... tháng ... năm ... PL. 254 ...

- TẢ BẠCH XƯỞNG:

Á hiên trà - Lễ ba lạy – Cùng quỳ.

- PHÁT TANG PHỤC.

- CHỦ LỄ XƯỞNG:

Tang quyền hiệu đồ,

Cúi đầu thọ phục.

(Thứ tự phát tang phục)

- KỆ TRÀ:

Hôm nay trông núi Đâu,

Năm xưa bát y truyền.

Trước linh đài thọ phục,

Lòng đau đón vô biên!

- TỤNG:

Thần chú tiêu tai ... (7 lần)

- TẢ BẠCH XƯỚNG:

Chung hiến trà - Lễ ba lạy – Cùng quỳ.

- KỆ TRÀ:

Giới thân non chưa nặng,

Pháp nhũ biển nào sâu.

Khăn vàng đầu xanh quán,

Biết bao nỗi đau sầu!

- TỤNG:

Bát Nhã Tâm kinh ...

- CHỦ LỄ XƯỚNG:

Lễ nghi thọ phục,

Giờ đã viên hoàn.

Quý vị môn tang,

Lễ thành ba lạy.

- HỒI HƯỚNG:

Tiêu diêu kim thể giới v.v...

Nguyện tiêu ...

Nguyện sanh ...

Bồ đề diệu hoa khắp trang nghiêm,

Tùy nơi chỗ ở thường an lạc.

* Phụ chú:

Văn sớ Thành Phục mới soạn, Thiên Môn Chánh Độ xưa không có sớ.

Các lễ Cúng Ngọ Giác linh tiếp sau 2 lễ vừa qua, lễ sư tùy nghi cử hành theo nghi thức cúng quá đường thường làm.

Xin quý vị chủ lễ đừng thêm chữ trong các câu, vì thêm vào sẽ mất thể văn vốn đã cân đối, khó nghe thôi!

---o0o---

03. NGHI RƯỚC LINH MÔ YẾT PHẬT

(Tức long vị, ảnh tượng, y bát, gậy dếp, mào, chủ phát...)

* Tiết thứ làm nghi:

- CHỦ LỄ XƯỚNG:

Hiếu đồ tang quyến,

Mời đến trước đây,

Tất cả đều quỳ,

Đốt hương mặc niệm ...

- TIẾP XUỐNG:

Dâng hương lên án cúng dường,

Cúi lễ giác linh ba lạy.

Tất cả thứ tự lại quỳ,

Một lòng chí thành làm lễ.

- TÁN:

Lư vàng vừa bén,

Pháp giới hương bay,

Mười phương chư Phật thấy đều hay.

Mọi xứ kết mây lành,

Tha thiết lòng thành,

Chư Phật hiện về đây.

Nam mô Hương Vân Cái Bồ Tát.

(hoặc bài Hương xông đánh bấu v.v...)

- CHỦ LỄ QUỲ BẠCH:

Chơn quyền diệu mật,

Hiện bí tích ở nhơn thiên;

Thê tánh viên minh,

Ngộ cơ màu nơi Phật Tổ.

Kính bạch ... đường thượng,
Tân tịch giác linh!
Người là, trắng trí tuệ huy hoàng,
Sáng soi cùng vũ trụ.
Ngài là, hoa từ bi tươi tốt,
Ngào ngạt khắp muôn phương!
Vì vậy,
Người hiện, tàng tự tại,
Đi ở khôn lường.
Nay người đã thâm duyên,
Thăng đến Vô dư;
Nên lễ xuất phản,
Phải tham Phật Tổ.
Giờ này,
Hương xông một nén,
Trà điểm ba chung,
Cúi đầu quỳ trước chân dung,
Cung thỉnh linh mô lễ Phật.

- TẢ BẠCH XUỐNG:

Hiển trà - Lễ ba lạy – Cùng quỳ.

- CHỦ LỄ XƯỚNG:

Hiếu đồ cung kính rước linh mô lễ Phật.

(Đồng niệm: Đại Hạnh Phổ Hiền Bồ Tát, hướng dẫn linh mô lên chùa lễ Phật và trước đài Tam Bảo thiết hương án để tôn trí linh mô).

- CHỦ LỄ ĐÁNH LỄ TAM BẢO.

- TÁN:

Lư hương sạ nhiệt v.v...

- CHỦ LỄ QUỲ BẠCH:

Chúng con nghe rằng:

Lá rụng về cội,

Nước chảy ra khơi.

Sống gửi, thân sanh tử một đời.

Thác về, chôn Niết Bàn muôn thuở!

Kính bạch mười phương Tam Bảo:

Nay có ... đường thượng, Tân tịch Sa môn Thích ... thuộc dòng Lâm Tế đời thứ ... giác linh.

Nay:

Hóa duyên đã mãn,

Quỷ đép về Tây.

Và,

Định sáng mai đây,

Đưa quan nhập tháp.

Hiếu đồ y pháp,

Đồng đến Phật tiên,

Hiển cúng hoa diên,

Phụng linh lễ Phật.

Cúi xin Tam Bảo từ bi,

Dù lòng ai liên chúng giám!

- CHỦ LỄ ĐÚNG DẬY VÀ XUỐNG:

Chí tâm đánh lễ: Thập phương chư Phật, Tôn Pháp, Hiền Thánh Tăng Thường Trụ Tam Bảo. (3lần 3 lễ)

- CHỦ LỄ XUỐNG SỚ:

Thế Tôn đức tướng,

Nan tận tán dương.

Nay có số chương,

Kính xin tuyên đọc.

Duy nguyện Tam Tôn,

Thùy từ nhất giám.

- TUYÊN ĐỌC VĂN SỚ:

Nam mô Thập Phương Thường Trụ Tam Bảo.

Chúng con cung kính nghe rằng:

Thật, quyền khéo dạy,

Vâng lời vàng làm việc Đạo sư;

Bảng hát im hơi,

Ngự xe báu đi về Thánh cảnh!

Núi ơn đã đổ,

Sông nghĩa còn sâu!

Sớ rằng:

Nay có Tỳ kheo Thích ... và cả mười phương Phật tử, bốn chúng Tăng Ni thuộc chùa ... ở xã ... tỉnh ...

Giờ này:

Tay đốt trầm hương,

Mắt nhìn liên tướng.

Cùng nhau đến trước điện đường,

Đưa linh làm nghi bái biệt.

Ngửa mong Đại giác,

Soi sáng lòng trần!

Than ôi!

Ca sa trắng lạnh,

Tích trượng sương mờ,

Nhớ bao pháp nhũ thâm nhuân;

Thánh thai nuôi dưỡng.

Thương lúc này linh quang vắng vẻ,

Phật quốc hóa thân.

Vì vậy,

Muốn trả ơn sâu,

Phải cần báo tiến.

Nay thời,

Xe linh sắp chuyển,

Kính yết kim đài,

Có sớ văn này,

Cúi đầu bái bạch.

Nam mô Tận hư không biên pháp giới, Thập phương Thường Trụ Tam Bảo,
tác đại chứng minh!

Phục nguyện:

Lời thề còn nhớ,

Thương xót chơn linh.

Các Thánh dắt dìu,

Hiện tràng phan đi về Đông độ.

Muôn thân vệ hộ,

Hóa lầu các đưa đến Tây thiên.

Lóng lánh giữa trời,

Mười phương tín ngưỡng.

Cẩn số.

Nay, ngày ... tháng ... năm ... PL. 254 ...

Sa môn Thích ... hòa nam thượng số!

- CHỦ LỄ XUỐNG:

Vừa rồi,

Lễ nghi yết Phật,

Giờ đã viên hoàn,

Ngửa mong chư Phật phóng quang,

Dù dắt chơn linh thượng lộ.

- TẢ BẠCH XUỐNG:

Hiếu đồ tang quyển,

Khởi lễ ba lạy.

Phụng linh mô yết Tổ.

(Niệm Đại Hạnh Phổ Hiền đưa linh mô xuống tổ đường).

---o0o---

04. NGHI TRIỀU TỔ

* Tiết thứ làm nghi:

- CHỦ LỄ XUỐNG:

Môn đồ, hiếu quyển,

Mời đến trước đây.

Tất cả đều quỳ,

Đốt hương mặc niệm ...⁴⁷

... ..

Dâng hương lên án cúng dường,

Cúi lễ Lịch đại Tổ sư ba lạy.

Tất cả thứ tự lại quỳ,

Một lòng chí thành làm lễ.

- TÁN: Niêm hoa ngộ chỉ ...

Thấy hoa hiểu ý,

Nghe tiếng an lòng,

Đông tây Tổ ấn với Tôn phong,

Ba sáu đời (36) một dòng.

Đạo Tổ hưng long,

Chánh pháp mãi lưu thông.

Nam mô Độ Nhân Sư Bồ Tát.

- CHỦ LỄ QUỲ BẠCH:

Chúng con hằng nghe rằng:

Một cảnh hoa nở,

Mùi thơm cảm xúc lòng người;

Năm cành lá tươi,

Màu sắc đậm đà ý Tổ. ⁴⁸

Kính bạch giác linh Liệt Tổ!

Nay có Tân tịch ... đường thượng, nối dòng pháp Lâm Tế đời thứ ... hý thượng ... hạ ..., hiệu ... Hòa Thượng giác linh.

Người đã tùy duyên xả báo,

Y pháp tàng thân,

Hiếu quyên thân nhân,

Lòng đau xiết kẻ,

Ngày mai thiết lễ,

Cung tống kim quan,

Bảo tháp mật tàng,

Còn đâu vang bóng đấng cha lành,

Thương tiếc khắp quần sanh,

Diệt độ sao đành,

Rẽ bước giữa đêm thanh!

Nam mô Thích Ca Mâu Ni Phật. (3lần)

- LỄ 12 LỄ LỊCH SỬ ĐỨC PHẬT:

1) Chí tâm đánh lễ:

A tỳ ngục tốt, mới phát lòng lành,

Nhiều kiếp tu hành, như viên quả mãn.

Đồng hòa: Bốn Sư Thích Ca Mâu Ni Phật. (1 lễ)

2) Chí tâm đánh lễ:

Một đời Bồ xứ, hiện ở Suất Đà,

Hóa độ Ta Bà, giáng sanh trần thế.

Đồng hòa: Bốn Sư Thích Ca Mâu Ni Phật. (1 lễ)

3) Chí tâm đánh lễ:

Từ trời Đâu Suất, ứng mộng Ma Gia,

Cỡi voi sáu ngà, trong lòng mẹ.

Đồng hòa: Bốn Sư Thích Ca Mâu Ni Phật. (1 lễ)

Chí tâm đánh lễ: Truyền giới Tổ sư.

Chí tâm đánh lễ: Qui y thế độ Tổ sư.

Chí tâm đánh lễ: Bốn tôn Lịch đại Tổ sư.

Chí tâm đánh lễ: Năm dòng Pháp phái Tổ sư.

(mỗi vị 1 lạy)

- CHỦ LỄ XƯỚNG:

Á hiên trà - Lễ ba lạy – Cùng quỳ.

- KỆ TRÀ:

Nói đèn Thiên đức tuệ,

Giữ Tổ ấn Tôn phong.

Được chon truyền y bát,

Đạo pháp mai hung long.

- CHỦ LỄ BẠCH:

Lễ nghi yết Tổ,

Giờ đã viên hoàn.

Đi ở rõ ràng,

Lễ thường phải vậy!

Cúi xin năm nhà Tôn phái,

Liệt vị giác linh,

Đưa người đi một gánh đạo tình,

Giúp kẻ ở hai vai chí nguyện!

- TỤNG:

Bát Nhã Tâm kinh ...

- TẢ BẠCH XUỐNG:

Chung hiến trà - Lễ ba lạy – Cùng quỳ.

- KỆ TRÀ:

Trà Triệu Châu ba điềm.

Y bồ soạn một diên.

Nay cúng dường chư Tổ.

Mai đời bước Tây thiên.

- TẢ BẠCH XUỐNG:

Hiếu đồ tang quyển,

Lễ thành ba lạy.

Hiếu đồ rước linh mô về lại linh sàng.

(Và niệm Đại Hạnh Phổ Hiền hướng dẫn linh mô an vị xong, gặp Ngọ trai thì làm nghi cúng dường thường lệ, bằng không thì dâng hương, điểm trà lễ bái v.v...)

Nam mô Linh Tụ Tại Bồ Tát. (3 lần)

* Lưu ý:

Lễ yết Tổ đôi khi nơi chùa Tổ ở xa, do đó phải tổ chức đưa linh mô đến chôn Tổ làm lễ, và vị trụ trì chùa Tổ cũng phải chuẩn bị hương hoa để cúng dường liệt Tổ và giác linh Hòa thượng Tân tịch.

---o0o---

05. NGHI DI KIM QUAN

(Phát dẫn)

Lời dẫn:

Trước khi cử hành lễ di quan, chủ lễ hướng dẫn môn đồ tang quyển mang hương hoa vào Phương trượng, thỉnh Hòa thượng chứng minh, quang lâm linh đài, trợ tuyên Pháp ngữ. Đến nơi tất cả sắp hàng tề chỉnh, chủ lễ ra trước Hòa thượng lễ một lạy rồi quỳ bạch:

Nam mô A Di Đà Phật.

Kính bạch Hòa thượng chứng minh!

Hôm nay giờ di quan đã đến.

Chúng con cung thỉnh Hòa thượng từ bi quang lâm linh đài, bố thí vài lời Pháp ngữ, Cúi mong Hòa thượng mặc nhiên hứa khả!

Bạch xong, lễ hai lạy, rồi tất cả lui ra, đứng nghiêm trang hai hàng bên đường. Từ Phương trượng đến an tọa bên phải kim quan (trong trong ra), sau khi vị chủ lễ trân trọng xướng:

Cung thỉnh Hòa thượng an tọa cạnh kim quan, tư bi chứng minh lễ cung tiễn kim quan nhập tháp.

Xướng xong và Hòa thượng an tọa xong, vị chủ lễ ra trước kim quan bắt đầu làm nghi:

- CHỦ LỄ XƯỚNG:

Hiếu đồ tang quyến,

Mời đến trước đây

Tất cả đều quỳ,

Đốt hương mặc niệm ...

... ..

Dâng hương lên án cúng dường.

Cúi lễ giác linh ba lạy.

Tất cả thứ tự lại quỳ.

Một lòng chí thành làm lễ.

- TÁN HƯƠNG:

Hương xông đánh báu,

Giới, định, tuệ hương,

Giải thoát tri kiến quý khôn lường,

Ngào ngạt khắp muôn phương,

Thanh tịnh tâm hương,

Đệ tử nguyện cúng dường.

Nam mô Hương Cúng Dường Bồ Tát.

- CHỦ LỄ QUỲ BẠCH:

Chúng tôi thiết nghĩ rằng:

Tôn sư - Người từ đâu đến – đi về đâu?

Đạo lý vô sanh quá nhiệm màu,

Đến chẳng tăng sanh – đi chẳng diệt,

Đến di dấu vết khó tìm cầu.

Than ôi!

Sau khi người đi rồi,

Tôn phong, Tổ ấn gọi lại non sông.

Nhưng, một đi thiên cổ,

Ai chẳng chạnh lòng!

- TẢ BẠCH XUỐNG:

Sơ hiến trà - Lễ ba lạy – Cùng quỳ.

- KỆ TRÀ:

Ảnh thầy nay càng sáng

Mạng thầy lại sáng hơn

Thầy là nguồn pháp thủy

Thầy là ngọn giới sơn!

- CHỦ LỄ XƯƠNG SÓ:

Tín hương vừa bén,

Linh giác đã hay,

Lễ tiền hôm nay,

Có văn bái bạch.

Cúi xin Tôn sư cảm cách,

Từ bi tác đại chứng minh.

- TUYÊN ĐỌC VĂN SÓ:

Nam mô A Di Đà Phật!

Kính bạch Tôn tịch Hòa thượng giác linh!

Chúng tôi thiết nghĩ rằng:

Tình thầy còn nhớ,

Con đây hàng đệ tử truyền y;

Lý đạo chưa quên

Chúng ấy lớp Tăng đồ thiệu phái.

Đôi lời vụng dại,

Một dạ tiếc thương,

Sớ rằng:

Nay có hiệu đồ Tỳ kheo Thích ...

Cùng bốn chúng Tăng Ni, mười phương Phật tử thuộc chùa ... ở xã ... huyện ... tỉnh ...

Giờ nay,

Tất cả dưới xe buồn thảm,

Trước tọa đón đau

Và thảm nghĩ rằng:

Tôn sư đã qua đời rồi, thì:

Trăng giới lu mờ,

Sấm thiên bật tiếng!

Làu làu trắng sáng,

Đêm chở bươm cô;

Thảm thảm mây mờ,

Ngày che thất lạnh.

Nhớ bóng vang mà xót dạ,

Thấy y bát mà đau lòng!

Than ôi! Thương thay!

Than ôi! Thương thay!

Kim quan dòi vậ,

Bối rối lòng đây!

Vì vậy,

Vội bày lễ mọn,

Kính tiễn Tôn sư.

Mong Tôn sư dù chút lòng từ,

Mặc nhiên chứng giám.

Nam mô ... đường thượng, Tân tịch Bồn Sư Hòa thượng giác linh, tác đại chứng minh!

Phục nguyện:

Cẩn trọng đường đi,

Khinh an xá lợi.

Vào phù đồ Đa Bảo,

Sớm hiện điềm lành.

Gá thượng phẩm cứu liên,

Chóng xem hoa nở.

Vô sanh quả chứng,

Bất thoái vị thành!

Cẩn số.

Nay ngày ... tháng ... năm ... PL. 254 ...

Sa môn Thích ... Hòa nam thượng số.

- TỤNG:

Thất Phật diệt tội chơn ngôn ...

- TẢ BẠCH XUỐNG:

Á hiển trà - Lễ ba lạy – Cùng quỳ.

- KỆ TRÀ:

Nhận thương quê ải bắc

Yến nhớ tờ gành nam

Thầy nay về Bảo sở

Ai? Sớm hỏi chiều tham!

- TẢ BẠCH XUỐNG:

Phụng thực ...

- TỤNG:

Cúng dường Nam mô tát phạ ...

- TẢ BẠCH XUỐNG:

Chung hiến trà - Lễ ba lạy – Cùng quỳ.

- KỆ TRÀ:

Tâm châu ngời ánh sáng

Tánh hải lặng ba đào,

Xe trắng hầu trước cửa,

Xin thầy mặc tiêu dao!

- CHỦ LỄ QUỲ BẠCH:

Đã mấy hôm rồi,

Bao nhiêu công đức,
Bấy nhiêu hương hoa.
Thành kính thiết tha
Nguyện xin cúng dường,
Tân tịch Bồn Su Hòa thượng,
Cúi xin Hòa thượng từ bi chiếu giám!

- CHỦ LỄ XƯỚNG:

Tang lễ đến đây,
Thì ngày đã mãn,
Mà giờ đã đến,
Tạm tẩn đã châu.
Và đêm đã qua,
Mà canh đã tàn,
Nên phải dời cữu.
Ngửa mong Tôn chúng,
Đồng vận thiền âm,
Tất cả thành tâm,
Xung dương Thánh hiệu:
(nhịp khánh)

Nam mô Tây phương Cực Lạc Thế Giới, Đại Từ Đại Bi Tiếp Dẫn Đạo Sư A Di Đà Phật.

(niệm 10 lần)

- HỒI HUỚNG:

Tiêu diêu kim thể giới v.v...

Nguyện tiêu ...

Nguyện sanh ...

- CHỦ LỄ XUỚNG:

Cung thỉnh Hòa thượng chứng minh từ bi đến trước linh đài, trợ tuyên mấy lời Pháp ngữ.

Hòa thượng chứng minh từ từ ra trước linh đài, cúi đầu mặc niệm, dâng hương, lễ bái (nếu vị Tân tịch tuổi cao hơn) rồi cầm Phủ xích thư 2 chữ (Án Lam) trên kim quan và vỗ nhẹ Phủ xích - Vịnh:

Quảy dép về Tây chốn nghỉ ngơi,

Hạc vàng cất cánh ngắm phương trời,

Huyền thân gọi lại nơi trần thế,

Tiến biệt hôm nay có mấy lời.

Vịnh xong, vỗ nhẹ Phủ xích xuống kim quan một tiếng và nói:

Kính bạch Giác linh Tân tịch Bổn Sư Hòa thượng !

Thế là việc đi ở của ngài đã phân minh,

Đường lớn trước mặt đã thẳng bình.

Vượt qua sanh tử,

Chẳng cần lộ trình.

Và tôi xin phép hỏi ngài:

Thế nào là vượt qua sanh tử,

Chẳng cần lộ trình ư?

(Và vỗ nhẹ hai tiếng Phủ xích nữa rồi nói tiếp):

Thôi rồi! Tôi nghe rồi - Được rồi!

Thế thì xin kính mời ngài:

Vui lòng chuẩn bị đi ra đường này.

Xin ngài dời một bước.

Ngài cũng đã biết rằng:

Ba ngàn non nước,

Nơi nào cũng là đất nước an vui.

Tôi xin trân trọng bái biệt ngài!

- CHỦ LỄ XƯỚNG:

Kính thỉnh Hòa thượng chứng minh về lại Phương trượng an nghỉ.

- CHỦ LỄ XƯỚNG TIẾP:

Xin mời hiếu đồ tang quyển rỗi ra làm hai hàng hai bên nghiêm trang.

Xin mời quý vị âm công, thứ tự đi vào và làm lễ bái quan.

Xin mời tang chủ triệt linh sàng.

Xin nhờ âm công đưa kim quan lên xe tang.

Hiếu đồ Phật tử đi sau xe tang.

- CHỦ LỄ CỬ:

A Di Đà Phật thân kim sắc v.v...

(Hướng dẫn Tăng Ni đưa kim quan đến xe tang - đến tháp).

* Lưu ý:

Thiên môn Chánh Độ Cao Tăng bản Hán văn, thì vị chứng minh làm lễ trước hết, sau đó vị chủ lễ mới làm lễ di quan. Nhưng nghi Việt ngữ này thì vị chứng minh làm lễ sau hết. Lễ sư tùy nghi diễn xuất, thế nào để lễ được liên tục trang nghiêm là quý.

---o0o---

06. NGHI NHẬP THÁP

* Lời dẫn:

Khi kim quan đến tháp thì đặt hương án Đức Địa Tạng bên trái, hương án giác linh bên phải (từ tháp trông ra), vị chủ lễ và các hiếu đồ đến xe Hòa thượng chứng minh, lễ một lễ quý bạch:

Nam mô A Di Đà Phật.

Kính bạch Hòa thượng chứng minh!

Giờ này kim quan cố Hòa thượng ... sắp đưa vào Bảo tháp, cúi xin Hòa thượng từ bi đến trước kim quan ban bố vài lời Pháp ngữ.

(Bạch xong, lễ 2 lạy – lui ra)

Hòa thượng chứng minh đến trước kim quan niệm hương, cầm chủ phát đưa lên và tuyên bố:

Kính bạch giác linh Tân tịch Hòa thượng!

Anh từ đâu - Diệt về đâu?

Bởi sai một niệm ban đầu,

Từ đó tử sanh lưu chuyển.

Tuy nhiên,

Nếu hay một niệm hồi quang,

Lo gì sanh tử chẳng diệt!

Vậy giác linh Hòa thượng đã nghe rõ,

Một lần nữa tôi kính xin bái biệt ngài!

Hòa thượng tuyên Pháp ngữ xong rồi đứng ra một bên và xướng:

Xin đưa kim quan vào Bảo tháp.

Đưa kim quan vào xong, thiết lại hương án, chủ lễ bắt đầu làm lễ.

- CHỦ LỄ XƯỚNG:

Hiếu đồ tang quyến,

Tất cả cùng quỳ,

Đốt hương hiến cúng,

Cúi lễ giác linh,

Tất cả lại quỳ,

Chí thành làm lễ.

- TÁN HƯƠNG:

Tâm hương năm nén,

Giới, định, tuệ hương,

Giải thoát tri kiến quý khôn lường,

Ngào ngạt khắp muôn phương,

Thanh tịnh tâm hương,

Đệ tử nguyện cúng dường.

Nam mô Hương Cúng Dường Bồ Tát.

- CHỦ LỄ VỊNH:

Phù đồ mấy (...) bậc đã cao xây,

Đa Bảo tháp xưa cũng thế này,

Sanh diệt huyền thân yên đất Tổ,

Chơn như thật tánh nghỉ trời Tây,

Niết Bàn xứ Phật như đầu đó,

An dưỡng quê thầy chính tại đây,

Mưa gió khó sòn thân bảo tháp,

Hương hoa muôn thưở cúng dường thầy!

- TẢ BẠCH XƯỚNG:

Hiền trà - Lễ ba lay – Cùng quỳ.

- CHỦ LỄ XƯỚNG SỚ:

Ba thân vắng lặng,

Một tánh sáng trong,

Thẻ vốn thật không,

Dụng thành tạm có

Hôm nay nhập tháp,

Có số văn này,

Cúi đầu trước đây,

Kính xin tuyên đọc.

Ngửa mong Hòa thượng,

Thương xót lắng nghe.

(Hoặc đọc Tiểu sử - Điều văn)

- TUYÊN ĐỌC VĂN SỚ:

Nam mô A Di Đà Phật.

Kính bạch giác linh Hòa thượng!

Chúng tôi cung kính nghe rằng:

Chơn không vô tướng,

Nhưng rời tướng không đến chơn không;

Diệu đạo không hình,

Nếu bỏ hình khó tìm diệu đạo.

Linh quang mờ vậy,

Tháp tướng sáng thay!

Sớ rằng:

Nay có Tỳ kheo Thích ...

Và cả bốn chúng Tăng Ni,
Mười phương Phật tử.
Tất cả xin dâng hương phẩm,
Kính hiến hoa diên,
Tỏ tác lòng riêng,
Mong thầy chứng giám!
Đệ tử chúng đặng đau lòng vì:
Ơn xưa nhớ mãi,
Tang mới đau hoài.
Than vì thể chất phôi phai,
Ngại bấy kim quan tàn tạ.
Nên đành đưa thầy vào:
Phù đồ đứng vững lưng trời,
Xá lợi nằm yên lòng đất.
Đề rồi từ đây:
Mơ màng dấp dấp nghìn thu,
Mưa mờ dẫu bước.
Phưởng phất mộng hồn muôn thuở,
Khói tỏa hình dung!
Nay thời, đến giờ nhập tháp,

Lòng ngập đau thương.

Vậy có số chươg,

Kính xin bái bạch.

Nam mô ... đường thượng, nối dòng pháp Lâm Tế đời thứ ... Bôn Sư Hòa
thượng Tân tịch giác linh, tác đại chứng minh!

Phục nguyện:

Tháp vàng cất ngọc,

Sắc quý bay hương.

Thân chơi đất nước thanh hương,

Tâm ngộ đạo mầu giải thoát.

Sớm lên quả vị,

Về lại độ sanh,

Muôn phước viên thành,

Mọi người toại nguyện!

Cẩn sớ.

Nay ngày ... tháng ... năm ... PL. 254 ...

Sa môn Thích ... hòa nam thượng sớ.

- CHỦ LỄ QUỲ BẠCH:

Hòa thượng đã tùy duyên thuận xả,

Nay chúng con y pháp an tàng

Người đã bỏ:

Ta bà đau khổ lắm than,

Về Phật quốc an vui tự tại.

Ngửa mong Tôn chúng,

Đồng niệm hồng danh,

Đưa linh vãng sanh,

Tây phương an nghỉ!

(nhịp khánh)

Nam mô Tây Phương Cực Lạc Thế Giới, Đại Từ Đại Bi, Tiếp Dẫn Đạo Sư
A Di Đà Phật.

(Niệm hướng dẫn Tăng Ni Phật tử nhiều thập 3 vòng xong, ngừng lại trước
linh đài ...)

- CHỦ LỄ QUỲ BẠCH:

Kính bạch giác linh Hòa thượng!

Hòa thượng giờ này không còn ở đây nữa;

Nhưng chúng con cảm thấy,

Cũng giờ này ở bên trời Tây,

Hàng cây báu rộn ràng đàn hạc,

Ao nước rục rỡ màu sen.

Hàng Thanh Văn là những bạn quen,

Bạc Bồ Tát đâu là người lạ.

Rồi ngài:

Thấy Phật nghe Pháp,

Chúng ngộ vô sanh,]

Đạo quả viên thành,

Tiêu diêu tự tại.

Than ôi!

Cực lạc, Ta bà,

Muôn trùng non nước,

Nghìn thu một bước,

Vĩnh biệt người thầy!

Và mong ngài nhớ rằng:

Ở bờ bên này,

Chúng sanh còn đó.

Bi tâm sẵn có,

Từ thế chưa quên.

Bể khổ mông mênh,

Thuyền từ cứu khổ,

Đồng sanh Tịnh độ,

Cộng chúng Bồ đề.

Nam mô A Di Đà Phật. (đồng hòa)

- TẢ BẠCH XUỐNG:

Chúng con hiếu đồ tang quyền,

Xin đánh lễ thù ân chư vị,

Có công trong suốt tang lễ.

Chí tâm đánh lễ: Chư Tôn Hòa thượng thượng chứng minh, sám chủ công văn, quý vị giáo phẩm hộ tang, hộ niệm, kinh sư chư đại đức Tăng Ni. (1lễ)

Thành tâm cảm ơn quý vị Đại diện cơ quan chính quyền, các đoàn thể, quý vị thân hữu tri thức xa gần đã đến phúng điếu, phân ưu đưa kim quan nhập tháp. (tất cả cúi đầu)

Thành tâm cảm ơn mười phương Phật tử đã đến hộ niệm phân ưu, cúng dường chấp tác công quả suốt thời gain tang lễ. (cúi đầu)

Thành tâm cảm ơn, quý vị công, âm nhạc, đã chu toàn công tác tang sự. (tất cả cúi đầu)

Trân trọng và thành tâm một lần nữa cảm ơn và xin quý liệt vị bỏ qua cho tất cả những gì thiếu sót lỗi lầm trong mọi công việc của tang lễ. (tất cả cúi đầu)

Nam mô A Di Đà Phật.

- CHỦ LỄ XUỐNG:

Tang lễ quan trọng đến đây đã kết thúc viên mãn.

Hiếu đồ tang quyền và âm nhạc rước di ảnh, long vị cố Hòa thượng về tôn thờ tại Bản tự.

* Lưu ý:

Ban tổ chức tang lễ, trước giờ di quan nhập tháp, nên dùng máy phóng thanh hướng dẫn Tăng Ni Phật tử thứ tự sắp hàng ngũ chỉnh tề từ phương trước đến tháp. Riêng sân trước phương trước dành cho chư vị giáo phẩm và trung cấp, quý vị quan khách, đại diện các đoàn thể cơ quan tham dự lễ di quan sau đó là quý vị kinh sư, quý vị âm nhạc do vị chủ lễ hướng dẫn đoàn

đưa đến Bảo tháp – làm sao trật tự hàng ngũ được trang nghiêm tối đa càng quý.

---o0o---

07. NGHI THƯỢNG CHÂN DUNG

* Tiết thứ làm nghi:

- CHỦ LỄ XƯỚNG:

Hiếu đồ tang quyến,

Mời đến trước đây,

Tất cả đều quỳ,

Đốt hương mặc niệm ...

- TẢ BẠCH XƯỚNG:

Dâng hương lên án cúng dường.

Cúi lễ giác linh ba lạy.

Tất cả thứ tự lại quỳ.

Một lòng chí thành làm lễ.

- TÁN HƯƠNG:

Trầm nhũ chiên đàn quý biết bao,

Lư vàng vừa bén khói bay cao,

Ba nghìn thế giới hương ngào ngạt,

Linh giác đi về dưới ánh sao!

Nam mô Hương Cúng Dường Bồ Tát.

- CHỦ LỄ QUỲ BẠCH:

Kính bạch giác linh Hòa thượng!

Chúng tôi thiết nghĩ:

Người,

Xuất thế độ sanh,

Hiện huyền tướng như trăng dưới nước;

Tùy cơ tiếp vật,

Tim chân thân như bóng trong gương!

Thê dụng khôn lường

Máy then khó hiểu!

Kính bạch ngài!

Người:

Tánh hòa trong sáng,

Mắt tách (được) hoa mờ.

Xứng ngôi bốn chúng tôn thờ,

Đáng bậc nhiều người trọng vọng!

Nào ngờ:

Trần gian lạng bóng,

Thánh cảnh an thần!

Tuy biết rằng:

Tức sắc tức không,
Nhưng xót nỗi:
Nào sanh nào diệt!
Hình thần đâu biết,
Lòng mắt nào hay!
May thay di ảnh còn đây,
Nhìn bóng nhớ người đỡ tui.
Xin lên bảo tọa,
Sớm tối cung chiêm,
Hoa đôi hương thêm,
Nhu thầy còn vậy!

- TẢ BẠCH XUỐNG:

- Sơ hiến trà - Lễ ba lạy – Cùng quỳ.

- KỆ TRÀ:

Trượng thất hơi sương lạnh,
Thiền đường khói mây mờ,
Thiên nhiên mây mặt thật,
Vẽ lên để tôn thờ!

- CHỦ LỄ XUỐNG:

(Hoặc tán lễ Danh hiệu giác linh ghi trong long vị).

Chí tâm đánh lễ: ... đường thượng nối dòng pháp Lâm Tế đời thứ ..., húc
thượng ... hạ ..., hiệu ... Tân tịch Bôn sư Hòa thượng giác linh. (lễ 3 lần)

- CHỦ LỄ TUYÊN SỚ:

Tín hương vừa bén,

Linh giác đã hay,

Lễ tiến hôm nay,

Sớ văn bái bạch.

Cúi xin linh giác từ bi,

Phủ thùy chứng giám!

- TUYÊN ĐỌC VĂN SỚ:

Nam mô A Di Đà Phật.

Kính bạch giác linh Hòa thượng!

Tất cả chúng tôi cảm thấy rằng:

Mưa chiều khói nước mênh mông,

Thuyền con lạnh lẽo;

Đêm vắng đèn thiên loe lét,

Tháp miếu quạnh hiu!

Tim đạo mạo thêm buồn,

Nhìn di dung càng nhớ!

Sớ rằng:

Nay có Tỳ kheo Thích ... cùng bốn chúng Tăng Ni, mười phương Phật tử
thuộc chùa ... ở xã ... huyện ... tỉnh ...

Giờ này,

Trước thềm kính cẩn,

Dưới toạ nghẹn ngào!

Đau thương vì:

Đường thượng Bôn sư:

Từ xa trần thế,

Đánh mất huyệt thân.

Bốn chúng bơ vơ,

Biết đâu tham hỏi!

Chạnh lòng thao thức,

Lo nghĩ đứng ngồi.

May thay!

Ưu Điền (vua) ngày trước nhớ Phật,

Nấn đúc tượng vàng.

Và nhờ vậy,

Đệ tử hôm nay thờ thầy,

Vẽ tô ảnh sắc.

Để rồi,

Hương hoa cung phụng,

Tán tụng tôn vinh,

Ngỏ xem đường nét tinh thần,

Hãy thấy xưa nay mây mặt!

Nay thời,

Linh mô an vị,

Tang sự viên hoàn,

Dâng sớ mấy hàng,

Cúi đầu bái bạch.

Nam mô ... đường thượng, nối dòng pháp Lâm Tế đời thứ ..., húy thượng ...
hạ ..., hiệu ... Tân tịch Bồn sư Hòa thượng giác linh, tác đại chứng minh!

Phục nguyện:

Thần gia bí quyết,

Mật chú di hình,

Hiển hiện linh thiêng,

An ủi chúng con đau khổ;

Quang minh lòng lấy,

Xôn xao mọi xứ ngưỡng cầu.

Đi nhớ ở thương,

Sống sao thác vậy!

Cần sớ.

Nay, ngày ... tháng ... năm ... PL. 254 ...

- TẢ BẠCH XUỐNG:

Á hiển trà - Lễ ba lạy – Cùng quỳ.

- KỆ TRÀ:

Vang bóng tìm nơi nao,

Người không, pháp có sao?

Không đi, vì không đến,

Chim ẩn dấu trời cao!

- TẢ BẠCH XUỐNG:

Phụng thực

- TỤNG:

Cúng dường Nam mô tát phạ ...

- TẢ BẠCH XUỐNG:

Chung hiến trà - Lễ ba lạy – Cùng quỳ.

- KỆ TRÀ:

Bát vàng, cơm Hương Tích,

Bình ngọc, nước Triệu Châu.

Đầy voi mùi thiên vị,

Đệ tử nguyện xin hầu.

Thiên duyệt Tạng Bồ Tát.

- TỤNG:

Bát Nhã Tâm kinh v.v...

Vãng sanh thần chú v.v...

CHỦ LỄ BẠCH:

Kính bạch Hòa thượng giác linh!

Đến đây:

Chân dung đã thượng,

Sắc tướng như sanh,

Bốn chúng lòng thành,

Cúi đầu kính chúc.

Chúng con kính chúc Hòa thượng:

Đến nước Như Lai,

Tiêu diêu tự tại.

Vào nhà Từ phụ,

An nghỉ lâu dài.

Và xin Hòa thượng gia hộ cho chúng con:

Đạo nghiệp vuông tròn,

Tín tâm kiên cố,

Giữ gìn ấn Tô,

Xây dựng Tôn phong.

Tất cả một lòng,
Cúi đầu lễ tạ,
Trống chuông Bát Nhã,
Tang lễ đã hoàn.

- TÁN THÀNH:

Chân như chẳng biến lại tùy duyên,
Mắt sáng, bụi tiêu, một tánh viên.
Cát bước đã ra ngoài vũ trụ,
Độ sanh trở lại một từ thuyền.

- TÁN:

Tiêu diêu kim thể giới v.v...
Nguyện tiêu ...
Nguyện sanh ...

- TẢ BẠCH XUỐNG:

Hiếu đồ tang quyến,
Lễ thành ba lạy.

---o0o---

08. NGHI THIẾT LINH SÀNG

(Cấp Thượng Tọa và Đại Đức)

* Tiết thứ làm nghi:

- Chuông trống Bát Nhã.
- Cử nhạc khai đàn.
- Chủ lễ lâm diên.
- Cử nhạc tham lễ ...

- CHỦ LỄ HẠ PHỦ XÍCH - XUỐNG:

Hiếu đồ, tang quyến,

Mời đến trước đây.

Tất cả đều quy,

Đốt hương mặc niệm ...

- CHỦ LỄ HẠ PHỦ XÍCH - VỊNH:

Niết Bàn một thuở ra đi,

Cân bình nửa gánh, Tây qui nhẹ nhàng.

Rừng thiền vắng bóng hạc vàng,

Biển trần vượt khỏi muôn ngàn phong ba.

Người đi dấu vết chưa nhòa,

Bát y truyền lại sương pha lạnh lùng.

Tam sanh hện kiếp tao phùng,

Tôn phong Tổ ấn gởi cùng non sông!

- TẢ BẠCH XUỐNG:

Dâng hương lên án cúng dường,

Cúi lễ giác linh ba lạy,
Tất cả thứ tự lại quỳ,
Một lòng chí thành làm lễ ...

- TÁN HƯƠNG:

Tâm hương năm nén,
Giới, định, tuệ hương,
Giải thoát, tri kiến quý khôn lường,
Ngào ngạt khắp muôn phương,
Thanh tịnh tâm hương,
Đệ tử nguyện cúng dường.
Nam mô Hương Cúng Dường Bồ Tát.

- CHỦ LỄ HẠ PHỦ XÍCH –

Tuyên dương đạo nghiệp:
Kính bạch giác linh Thượng Tọa (ĐĐ)
Chúng tôi thiết nghĩ rằng:
Thượng tọa (Đại sư - Đại đức)
Người:
Cùng Tổ ngộ lòng thiền,
Trong cửa ... (hiệu Bản Sư),
Vâng lời thọ ký;

Và: Vì người khai Phật trí,

Tại chùa ... (đang ở)

Dựng nghiệp độ sanh!

Nhớ giác linh xưa:

Dòng họ thế gia,

Môn phong Nho giáo.

Tuổi thơ nhập đạo,

Chí lớn xuất trần.

Thế rồi người:

Theo thầy học đạo chuyên cần,

Và, từng chúng tu thân tinh tấn.

Người,

Vuông tròn bốn phận:

Phục dịch chúng Tăng;

Đầy đủ khả năng:

Dắt dìu Phật tử.

Vì vậy người được:

Thầy Tổ phân đẳng bổ xứ,

(Tên chùa) trác tích trụ trì.

Từ đó,

Người sống cuộc đời:

Một bát ba y,

Xuân Thu du hóa.

Chín tuần mười hạ,

Năm tháng tịnh tu.

Và cũng như ai,

Người có nhiều:

Tăng Ni bốn chúng tùng du;

Và Phật tử mười phương qui ngưỡng.

Người là bậc:

Sơn môn Hòa thượng,

Và hàng:

Hải chúng Trung Tôn.

Rường cột pháp môn,

Nổi dòng đạo giáo.

Chơn tâm hạo hạo,

Pháp tường nguy nguy.

...thiệu phái truyền y,

... kế đăng tục diệm.

Phật pháp chu toàn trách nhiệm,

Sư mô đầy đủ oai nghi.

Trau dồi trí tuệ từ bi,

Nuôi dưỡng Pháp thân tuệ mạng.

Người:

Thờ thầy kính bạn,

Giữ nước – giúp dân,

Trọn đời lạc đạo an bản,

Suốt kiếp nghiêm thân tấn đạo.

Hoằng dương Phật giáo,

Hàng phục ma quân.

Xử thế đãi nhân,

Tiếp tăng độ chúng.

Tùy duyên ứng cúng,

Thác chất phân thân.

Giới nghi tề chỉnh mọi phần,

Tế hạnh trang nghiêm đủ vẻ.

Lợi danh sạch sẽ,

Thân thể phôi pha.

Ai biết long xà (rồng rắn),

Nào hay phàm Thánh?

- CHỦ LỄ HẠ PHỦ XÍCH - PHẨM BÌNH:

Kính bạch giác linh Thượng tọa (ĐĐ).

Chúng tôi nghĩ:

Tâm tư và trách nhiệm của Người có thể nói:

Lòng mang nặng Tôn phong một gánh,

Chân gập ghềnh Tổ ấn hai vai.

Là người nhập thất Như Lai,

Là bậc xuất gia Bồ Tát.

- CHỦ LỄ HẠ PHỦ XÍCH – BÁO TIN BUỒN:

Thế rồi việc gì đã xảy ra?

Thật vô khả nại hà!

Hỡi ôi! ... đền thiên gió tạt,

... đuốc tuệ khói tan!

Từ nay:

Cân bình vắng bóng Tăng hàng,

Áo mờ trang giáo phẩm!

Vì vậy:

Nhớ thuở nào thiên sàng suy gẫm,

Nghĩ giờ này linh tọa bàng hoàng!

Kính bạch Hòa thượng (ĐĐ) giác linh!

Trước sự cố này, chúng tôi thật khó hiểu:

Quyền, thật mơ màng,

Hiện, tàng phương phát.

Ở đi, còn mất,

Bối rối phân vân?

- CHỦ LỄ HẠ PHỦ XÍCH - CẢM THÁN - NGUYỆN CẦU:

Than ôi!

Một thuở đời chân,

Người nữ xuôi tay dìu dắt!

Nghìn thu vắng mặt,

Thầy đàn nhắm mắt già từ?

Nhưng biết sao giờ: Chúng tôi và hiều quyền giờ này chỉ biết nguyện cầu cho thầy:

Ngắm phương trời lên cõi Vô dư,

Và, dò dẫm đất vào thành Bất thoái.

Thế là:

Lá rụng về cội,

Nước chảy ra khơi.

Ta bà xả báo một đời,

Phật quốc nở hoa chín phẩm!

Và trước tình cảnh biệt ly này:

Tiếc thương ai cảm,

Đau xót nào ngăn?

Nên, chí thành phụng hiến hoa đăng,

Cung kính đáp đền ơn đức.

Muôn phần thôn thức,

Một bức khóc vãn.

Linh giác hay chăng?

Mặc nhiên chứng giám!

- CHỦ LỄ HẠ PHỦ XÍCH – TUYÊN PHÁP NGŨ:

Kính bạch giác linh Thượng tọa!

Như Thượng tọa đã biết:

Cội tùng vàng vạc bóng trắng,

Chờ người hỏi đạo;

Khóm trúc vi vu tiếng sáo,

Đợi kẻ gọi hôn!

Nhưng nào ai biết:

Hỏi đạo gọi hôn,

Tùng trúc bao giờ thành Phật;

Này người ấy vật,

Trí ngu mấy thuở ngộ tâm!

Giac ngộ bởi mê lầm,

Niết Bàn từ sanh tử.

Đôi lời Pháp ngữ,

Nửa kệ Phật ngôn.

Xin nhắc nhở chơn hồn,

Mong mặc nhiên tự ngộ!

- TẢ BẠCH NGŨ LỜI THỈNH LINH LÂM DIÊN:

Sám sư vừa cúng dường cam lộ,

Linh giác đã nạp thọ hương diên.

Đến đây và giờ này:

Trước linh đài hiệu chúng kiền thiên,

Giữa Pháp hội lễ sư bái thỉnh.

Hương hoa thỉnh v.v...

Nam mô nhất tâm phụng thỉnh:

Phụng trì pháp ấn, tọa vị Phật đường.

Giữa gia phong họ Thích miên trường,

Nguyễn Tổ nghiệp dòng thiên vĩnh viễn.

Hôm ô

Hương lòng vừa bén,

Linh giác đã hay,

Pháp tịch hôm nay,

Nguyện xin chứng giám.

Hương hoa thỉnh ...

Nam mô nhất tâm phụng thỉnh:

Cô thân muôn dặm, một bát ba y.

Gió mưa mờ xoá gót người đi,

Công hạnh in sâu lòng kẻ ở.

Hôm nay Pháp tịch phụng vì: ... đường thượng, nối dòng pháp Lâm Tế đời
thứ ... húy thượng ... hạ ..., hiệu ...

Tân tịch Thượng tọa BỔn sư giác linh, liên đài tọa hạ!

Duy nguyện:

Làng xưa còn nhớ,

Chùa cũ chưa quên,

Nghi trượng cung nghênh,

Uy linh quang giáng,

Hương hoa thỉnh ...

Nam mô nhất tâm phụng thỉnh:

Nước trong trăng sáng,

Ruộng phước giống thiêng.

Theo Tổ Sư quảy dép Tây thiên,

Từ Đại chúng treo bình Đông độ.

Hôm nay Pháp tịch phụng vì: ... đường thượng, nối dòng pháp Lâm Tế đời
thứ ... húy thượng ... hạ ..., hiệu ...

Tân tịch Thượng tọa BỔ sư giác linh, liên đài tọa hạ!

Duy nguyện:

Liên đài an tọa,

Thiền thất cao cư,

Ná bộ hữu dư,

Cao đăng vô ngại.

Hương thỉnh,

Hương hoa phụng thỉnh ...

Nam mô Đấng Bảo Tọa Bồ Tát.

- TẢ BẠCH XUỐNG:

Sơ hiến trà - Lễ ba lạy - Cùng quỳ.

- CHỦ LỄ HẠ PHỦ XÍCH - VỊNH 1:

Hơn mười vạn dặm tự trời tây,

Phi tích quang lâm nhọc sức thầy.

Bảo tọa tuy cao nhưng chẳng ngại,

Xin thầy an tọa xuống đài mây.

- KỆ TRÀ:

Đài mây thầy an tọa,

Chúng minh công đức này.

Trời Tây muôn ức dặm,

Đàn chi tức về đây!

Đàn chi tức về đây!

- CHỦ LỄ XƯỞNG SỚ:

Trước đài hoa khê thủ,

Dưới chiếu cỏ hồ quỳ.

Xin mạo muội cung duy,

Dâng sớ văn bái bạch.

Duy nguyện Tôn sư cảm cách,

Từ bi tác đại chúng minh.

- TUYÊN ĐỌC VĂN SỚ:

Kính bạch Tân tịch Thượng tọa giác linh! Chúng tôi nghe rằng:

Đại Phật xuất hưng,

Tự có ngày Niết Bàn an nghỉ;

Tôn sư nhập diệt,

Há không dịp đền đáp thâm ân?

Sự ấy rất cần,

Lý đâu lại chấp.

Sớ rằng:

Nay có Tỳ kheo Thích ... và bốn chúng Tăng Ni, mười phương Phật tử thuộc
chùa ... ở xã ... huyện ... tỉnh ...

Giờ này:

Cung kính quỳ trước giác linh,

Chí thành dâng lên pháp cúng.

Kinh diên tán tụng,

Lễ nhạc ca dương,

Năm nén tâm hương,

Một diên thiên vị.

Ngõ đền ơn khai thị,

Hầu đáp nghĩa tác thành.

Ngửa mong linh giác tinh anh,

Dù ánh quang minh chiếu giám.

Chúng tôi ... (lễ sư) và cả hiếu quyến rất đau lòng vì:

Tôn sư, Người ...

Đạo rõ nguồn chơn,

Lý minh tướng thật.

Xưa thầy tại nhật,

Gần gũi nhờ ơn.

May được thắng non,

Thâm nhuần pháp nhũ,

Y truyền pháp phú,

Đức cả công cao!

Than ôi!

Sương lạnh phương bào,

Thấy vật dạ càng thêm chạnh;

Mây mờ viên đánh,

Nhớ người lòng những càng thương!

Nay thời:

Hiếu lễ đã tương,

Đạo tràng vừa mở,

Cúi đầu dâng sớ,

Bái bạch xin nghe:

Nam mô ... đường thượng, nối dòng pháp Lâm Tế đời thứ ... hỷ thượng ...
hạ ..., hiệu ...

Tân tịch Thượng tọa, Bôn sư giác linh, tác đại chứng minh!

Phục nguyện:

Một tánh linh minh,

Tây phương trực vãng.

Ba thân thanh tịnh,

Chánh giác vị thành.

Chúng Pháp nhân vô sanh,

Ngộ chơn thừa đại định.

Mong Phật thọ mệnh,

Ứng hóa độ sinh.

Cẩn số.

Nay ngày ... tháng ... năm ... PL. 254 ...

Sa môn Thích ... hòa nam thượng số.

- TẢ BẠCH XUỐNG:

Á hiển trà – Lễ ba lạy - Cùng quỳ.

- CHỦ LỄ HẠ PHỦ XÍCH - VỊNH 2:

Sắc hương mỹ vị y Bồ soạn,

Thành kính dâng lên trước bảo đài.

Một bát Hòa la đầy đạo vị,

Cúng dường Thượng tọa sứ Như Lai.

- KỆ TRÀ:

Như Lai người sứ giả,

Ứng cúng khắp muôn phương.

Một bát y Bồ soạn,⁴⁹

Xin thành kính cúng dường!

Thiền Duyệt Tặng Bồ Tát.

- TẢ BẠCH XUỐNG:

Phụng thực

- TỤNG:

Cúng dường Nam mô tát phạ ...

- CHỦ LỄ HẠ PHỦ XÍCH - VỊNH 3:

Từ ngày quảy dép trở về Tây,

Trượng thất, hoa viên vắng bóng thầy.

Bảng hát âm vang cơn gió thoảng,

Oai nghi dáng dấp áng mây bay!

- KỆ TRÀ:

Mây bay ngờ dáng dấp,

Gió thoảng ngỡ âm vang.

Vườn nhà ôi vắng vẻ,

Thầy quảy dép Liên bang.

Thầy quảy dép Liên bang.

- TỤNG:

Bát Nhã Tâm kinh ...

- HỒI HƯỚNG:

- CHỦ LỄ HẠ PHỦ XÍCH - XUỐNG:

Vừa rồi,
Bao nhiêu công đức,
Bấy nhiêu hương hoa,
Thành kính thiết tha,
Nguyện xin cúng dường:
... phương trượng,
Linh giác tọa tiền.
Duy nguyện ai liên,
Thùy từ chúng giám!
Phục nguyện:
Ta bà nghiệp tạ,
Phật quốc hoa khai.
Nước cam lồ rửa sạch trần ai,
Đèn trí tuệ sáng soi tăm tối.
Cao đấng bất thối,
Lập chứng vô sanh.
Phật đạo viên thành,
Chúng sanh độ tận.
Nam mô A Di Đà Phật. (đồng hòa)

- TÁN THÀNH:

Tôn sư tang sự rất nghiêm trang,
Long vị, Thiên sàng đã tạm an.
Nghỉ trượng Thiên môn còn tiếp diễn,
Xin thầy tạm nghỉ tại linh sàng!
Linh tự tại Bồ Tát.

- CHỦ LỄ HẠ PHỦ XÍCH - KẾT DIÊN:

An linh vừa mãn,
Hiếu sự sơ thành,
Hiếu quyên một lòng,
Cúi đầu lễ tất.

* Lưu ý: (giáo phẩm trung cấp)

Các nghi: Yết Phật, Triều Tổ, Di quan, Nhập tháp và Thượng chơn dung, xin quý vị lễ sư diễn cúng theo các nghi ở Thiên Môn Chánh Độ các vị Giáo phẩm cao cấp ở đoạn đầu tập này, chí nhớ canh cải danh hiệu giác linh và số chữ khác cho phù hợp với cấp Giáo phẩm bậc trung là tạm được.

Các nghi trên đã soạn dịch xong cả, nhưng bị thất lạc trong dịp di chuyển hồi cuối tháng 12-94 chưa tìm lại được, khi nào tìm ra sẽ cho in vào kỳ xuất bản lần tới hoàn chỉnh hơn.

---o0o---

09. NGHI THÀNH PHỤC

(Cấp Thượng tọa và Đại Đức)

* Tiết thứ làm nghi:

- CHỦ LỄ XƯỚNG:

Hiếu đồ tang quyến,
Mời đến trước đây,
Tất cả đều quy,
Đốt hương mặc niệm ...

- CHỦ LỄ HẠ PHỦ XÍCH - VỊNH KHAI DIÊN:

Kính bạch Tân tịch Thượng tọa giác linh:
Giaó hóa bao năm quá nhọc nhằn,
Công ơn thầy Tổ chẳng chi bằng.
Kê thừa ngày trước truyền y bát,
Đạo nghĩa hôm nay nhận áo khăn!

- TẢ BẠCH XUỐNG:

Dâng hương lên án cúng dường,
Cúi lễ giác linh ba lạy.
Tất cả thứ tự lại quy,
Một lòng chí thành làm lễ.

- TÁN HƯƠNG:

Giới, định, tuệ hương, giải thoát hương,
Cùng hương tri kiến quý khôn lường,
Mây hương tỏa khắp và ngào ngạt,
Đệ tử thành tâm nguyện cúng dường.

- CHỦ LỄ QUỲ BẠCH:

Chúng tôi nghe rằng:

Khắp cả đất trời cùng cả kim cổ,

Nho hay Thích, trời hay người,

Ai ai cũng đều tôn trọng,

Đó là hiếu đạo vậy.

Do đó,

Nên từ xưa tới nay,

Dù là đời hay là đạo,

Đối với các bậc sanh thành dưỡng dục,

Đều có lễ, có nghĩa,

Có thứ, có tự rõ ràng,

Không ai dám trái.

Phàm ơn còn ghi nhớ,

Tức hiếu còn tôn thờ.

Tuy nhiên,

Đời có ba nghĩa,

Nhưng thầy không vào nghĩa "Ngũ luân";

Đạo có bốn ơn,

Nên Phật có dạy câu "Tổng báo".

Hôm nay buổi đầu tang lễ,
Hiếu phục trước phải cử hành.
Cúi mong Tân tịch Bôn sư
... đường thượng, Thượng tọa giác linh.

Hãy dùng:

Tha tâm cảm cách,
Từ nhân chiếu lâm,
Xét soi bốn chúng thành tâm,
Cúi đầu một lòng thọ phục.

Than ôi!

Đài Nghê nay còn đó!

Tiếng thầy bật âm hao.

Biết rằng sanh tử huyễn,

Ly biệt khổ dường nào!

- TẢ BẠCH XUỐNG:

Sơ hiến trà - Lễ ba lạy - Cùng quỳ.

- KỆ TRÀ:

Y vàng thay áo trắng,

Tang khó phủ đầu xanh.

Trước linh đài thọ phục,

Đền đáp nghĩa sanh thành!

- CHỦ LỄ HẠ PHỦ XÍCH – TUYÊN PHÁP NGŨ:

Chúng tôi thiết nghĩ rằng:

Phàm là thầy, là mô, là phạm,

Nên phải kính, phải thờ.

Vì thầy vệt ta mây mờ.

Chỉ ta trời sáng.

Do vậy,

Đã học đạo thầy,

Phải nhớ ơn thầy.

Nay thọ tang chế,

Ghi tạc lòng đây!

- CHỦ LỄ XƯƠNG SÓ:

Trước đài hoa khê thủ,

Dưới chiếu cỏ hồ quỳ,

Xin mạo muội cung duy,

Dâng số văn bái bạch.

Duy nguyện Tôn sư cảm cách,

Từ bi tác đại chứng minh.

- TUYÊN ĐỌC VĂN SÓ:

Nam mô ... đường thượng Tân tịch Bôn sư Thượng tọa giác linh!

Chúng tôi nghe rằng:

Thê Tôn nhập diệt,

Tang sự cử hành,

Theo nghi trượng Thánh vương;

Thích tử lâm chung,

Hiếu diên thiết lập,

Theo tang nghi thê đế.

Xưa nay như thê,

Đạo, tục, cùng tuân.

Sớ rằng:

Nay có đệ tử Tỳ kheo Thích ... cùng hiếu quyền môn đồ, Tăng Ni Phật tử
chùa ... ở xã ... huyện ... tỉnh ...

Giờ này rất đau lòng, vì Tôn sư:

Tuổi đời đã lớn,

Lạp đạo lại cao.

Nên, tứ đại bì lao,

Ngũ căn suy nhược.

Cho dù:

Linh đơn Biển Thước,

Khó chống sù già.

Hay, diệu dược Kỳ Bà,

Khôn xua thân chết.

Tôn sư,

Nay, hóa duyên đã kết,

Thầy, thân gởi liên bang.

Giờ, huyễn thể đã tàn,

Con, thân mang ma phục!

Vì vậy,

Tuân theo đường tục,

Thiết lễ thọ tang.

Đau đớn thay! Áo chế thân choàn,

Thương tiếc bấy! Khăn tang đầu đội.

Mắt còn bồi rôi,

Đi ở bản khoăn!

Ngửa mong linh giác Thiên Tăng,

Dù ánh quang minh từ giám!

Than ôi!

Trước linh sàng tinh thần dễ cảm,

Trong trượng thất diện mục khó tìm!

Quan tài cất ngọc nằm im,

Long vị cân vàng đứng vững.

Mong rằng:

Nhiệm màu cảm ứng,

Khó nghĩ khôn lường!

Nên vội vàng:

Nghiêm tịnh đạo trường,

Cung hành tang sự.

Nay thời:

Nhạc thiên vừa cử,

Lễ đạo đã bày,

Dâng sớ văn này,

Cúi đầu bái bạch:

Nam mô ... đường thượng, nối dòng pháp Lâm Tế đời thứ ... húy thượng ...
hạ ..., hiệu ...

Tân tịch Thượng tọa Bôn sư giác linh, tác đại chứng minh!

Phục nguyện:

Thần về Tây vức,

Tiêu dao chín phẩm sen vàng;

Thân gởi Nam bang,

An nghỉ nghìn thu tháp trắng!

Độ sanh nguyện thầy đã sẵn,
Tiếp vật lòng chúng đang chờ.
Mong sao biển khô có bờ,
Thuyền từ không đáy.
Cúng dường ba lạy,
Đền đáp bốn ơn!

Cẩn số.

Nay ngày ... tháng ... năm ... PL. 254 ...

Sa môn Thích ... hòa nam thượng số.

- TẢ BẠCH XUỐNG:

Á hiển trà - Lễ ba lạy – Cùng quỳ.

- CHỦ LỄ XUỐNG:

Hiếu quyên môn đồ,

Cúi đầu thọ phục.

(chủ lễ phát tang phục)

- KỆ TRÀ:

Hôm nay trông núi Đâu,

Năm xưa bát y truyền,

Trước linh đài thọ phục,

Lòng đau đón vô biên!

- TỤNG:

Tiêu tai cát tường thần chú ... (7 lần)

- TẢ BẠCH XƯƠNG:

Chung hiến trà - Lễ ba lạy – Cùng quỳ.

- KỆ TRÀ:

Giới thân non chưa nặng,

Pháp nhũ biển nào sâu,

Khăn khó đầu xanh quán,

Biết bao nỗi đau sâu!

- CHỦ LỄ XƯƠNG:

Lễ nghi thọ phục,

Giờ đã viên hoàn,

Quý vị môn tang,

Lễ thành ba lạy.

- HỒI HƯỚNG:

Tiêu diêu kim thể giới v.v...

Nguyện tiêu ...

Nguyện sanh ...

---o0o---

10. NGHI THIẾT LINH SÀNG

(Ni sư, Ni sư trưởng)

* Tiết thứ làm nghi:

- CHỦ LỄ XÍCH - XUỐNG:

Hiếu đồ tang quyến,

Mời đến trước đây,

Tất cả đều quy,

Đốt hương mặc niệm ...

- CHỦ LỄ HẠ PHỦ XÍCH - VỊNH:

Trần gian một thuở ra đi,

Cân bình nửa gánh, Tây qui nhẹ nhàng.

Người về Phật quốc Niết Bàn,

Biển trần vượt khỏi muôn ngàn phong ba.

Người đi dấu vết chưa nhòa,

Bát y truyền lại sương pha lạnh lùng.

Ba sanh hẹn kiếp tao phùng,

Ta bà, Cực lạc cùng chung một lòng!

- TẢ BẠCH XUỐNG:

Dâng hương lên án cúng dường,

Cúi lễ giác linh ba lạy,

Tất cả thứ tự lại quỳ,
Một lòng chí thành làm lễ ...

- TÁN HƯƠNG:

Hương xông đánh bấu,
Giới, định, tuệ hương,
Giải thoát, tri kiến quý khôn lường,
Ngào ngạt khắp muôn phương,
Thanh tịnh tâm hương,
Đệ tử nguyện cúng dường.
Nam mô Hương Cúng Dường Bồ Tát.

- CHỦ LỄ HẠ PHỦ XÍCH – TUYÊN DƯƠNG ĐẠO NGHIỆP:

Kính bạch Ni sư Trưởng giác linh!
Then máy khôn lường,
Thật, quyền khó biện.
Người mượn sắc thân như huyễn,
Để thành thể tánh chơn thường.
Ni sư:
Người đạo đức tình thương,
Trăng thanh nước bích,
Kiều môn cùng dòng họ Thích,

Ni chúng đồng phái nhà thiền,
Nghìn nhà một bát hóa duyên,
Muôn dặm cô thân ứng cúng.
Người: theo thầy, tòng chúng,
Học đạo tu thân.
Suốt đời lạc đạo an bản,
Trọn kiếp mghiêm thân tấn đạo.
Ni lưu đào tạo,
Nữ giới dắt dìu.
Tinh nghiêm tám vạn giới điều,
Lãnh hội ba nghìn giáo pháp.
Kiêu gia cao lập,
Ni viện lão bà.
Thiền quán tam ma,
Đầu đà vạn hạnh.
Non thần mơ màng viên đánh,
Ruộng phước phướng phát phương bào.
Ni bộ lãnh đạo phẩm cao,
Tăng đoàn tham thừa vị trọng.
Phước dày nghiệp mỏng,

Hạc trưởng, qui tăng.

Nhưng biết sao giờ?

Chuột ngày đêm cắn ổ sáu căn,

Chim thần thức xé lòng bốn đại.

Than ôi!

Thuyền từ khô hải,

Sóng gió nhấp nhô.

Xe pháp mê đồ,

Nắng mưa xô đẩy.

Tay đà bỏ gậy,

Chân đã buông giày.

Tử sanh vốn có hai ngày,

Đi ở há không một dịp?

Chúng tôi tưởng rằng:

Tĩnh hồn Hồ điệp,

Thiền sàng an giấc nghìn thu;

Tiêu mộng phù du,

Trượng thất im hơi muôn thuở!

Chín phẩm sen vàng vừa nở,

Một cành liễu biếc đã tàn!

Giờ thì:

Trang nghiêm thiết lập linh sàng,

Thành kính cung an long vị.

Cúng dường pháp thủy,

Phụng kiến tâm hương.

Cúi mong tôn chúng đạo trường,

Chí thành thượng hương báı thnh.

Hương hoa thnh ...

b

Nam mô nhất tâm phụng thnh:

Linh minh nhất táı, thanh tịnh tam thân.

Xuất sanh nhập diệt bao lần,

Ứng hóa tùy duyên mấy độ.

Hôm nay Pháp tịch phụng vì:

... .. đường thượng, nói dòng pháp Lâm Tế đời thứ ... huy thượng ... hạ ...,
hiệu ...

Tân tịch Bửu sư Ni trưởng giác linh, liên đài tọa hạ!

Duy nguyện:

Hương lòng vừa bén,

Linh giác đã hay,

Pháp tịch hôm nay,

Nguyện xin chứng giám.

Hương hoa thỉnh ...

Hương hoa thỉnh ...

Nam mô nhất tâm phụng thỉnh:

Thần du Tịnh vực, nghiệp tạ trần lao,

Lâu đài tám vạn đi vào,

Thế giới ba ngàn ra khỏi.

Hôm nay Pháp tịch phụng vì:

... đường thượng, nối dòng pháp Lâm Tế đời thứ ... húy thượng ... hạ ..., hiệu ...

Tân tịch Bôn sư Ni trưởng giác linh, liên đài tọa hạ!

Duy nguyện:

Mấy lần nhạc trời,

Ba lượt hương dâng.

Lòng chúng ân cần,

Xin người mãi cố.

Hương hoa thỉnh ...

Hương hoa phụng thỉnh ...

Nam mô Đấng Bảo Tọa Bồ Tát.

- TẢ BẠCH XƯỚNG:

Sơ hiến trà - Lễ ba lạy - Cùng quỳ.

- CHỦ LỄ CHẤN LINH - VỊNH 1:

Linh đài nghi ngút khói hương vân,

Duy nguyện Ni sư hãy giáng thân.

Bảo tọa tuy cao nhưng chẳng ngại,

Xin người an tọa xuống hương vân.

- KỆ TRÀ:

Hương vân đài an tọa,

Chứng minh hiếu sự này.

Hôm qua cất bước,

Nay linh giác về đây!

- CHỦ LỄ XƯỚNG SỚ:

Đạo nghiệp tuyên dương,

Hương hoa phụng thỉnh.

Thiền sàng an định,

Lễ nhạc cúng dường.

An linh văn sớ một chương,

Hiếu chúng tỏ bày tác dạ.

Duy nguyện Ni sư cao cả,

Từ bi tác đại chứng minh.

- TUYÊN ĐỌC VĂN SỚ:

Kính bạch giác linh Ni sư Trưởng!

Chúng tôi tăng nghe rằng:

Đức Phật ra đời,

Tự có ngày Niết Bàn an nghỉ;

Tôn sư viên tịch,

Há không dịp đền đáp thâm ân.

Sự ấy rất cần,

Lý đâu lại chấp.

Sớ rằng:

Nay có hiệu đồ Tỳ kheo Ni Thích ... cùng cả ni chúng, tín nữ thiện nam
thuộc chùa ... ở xã ... huyện ... tỉnh ...

Giờ này,

Cung kính quỳ trước đài linh,

Chí thành dâng lên Pháp cúng.

Kinh diên tán tụng,

Lễ nhạc ca dương,

Năm nén tâm hương,

Một diên thiên vị.

Ngõ đền ơn khai thị,

Hầu đáp nghĩa tác thành.

Cúi mong linh giác tinh anh,

Dù ánh quang minh chứng giám!

Đệ tử chúng con rất đau lòng vì:

Ni sư:

Người, đạo rõ nguồn chơn,

Lý minh tướng thật.

Xưa người tại nhật,

Gần gũi nhờ ơn,

May được thắng non,

Thấm nhuần pháp nhũ,

Y truyền pháp phú,

Đức cả công cao!

Than ôi!

Sương lạnh phương bào,

Thấy vật dạ càng thêm chạnh;

Mây mờ viên đánh,

Nhớ người lòng những càng thương!

Nay thời:

Hiếu lễ đã tương,

Đạo tràng vừa mở,

Cúi đầu dâng sớ,

Bái bạch xin nghe:

Nam mô ... đường thượng nối dòng pháp Lâm Tế đời thứ ...

Tân tịch Bồn sư Ni trưởng giác linh, tác đại chứng minh.

Phục nguyện:

Một tánh linh minh,

Tây phương trực vãng;

Ba thân thanh tịnh,

Chánh giác vị thành.

Chúng Pháp nhân vô sanh,

Ngộ chơn thừa đại định.

Mong Phật thọ mệnh,

Ứng hóa độ sinh.

Cẩn sớ.

Nay ngày ... tháng ... năm ... PL. 254 ...

Sa môn Thích ... hòa nam thượng sớ.

- TẢ BẠCH XUỐNG:

Á hiển trà - Lễ ba lạy - Cùng quỳ.

- CHỦ LỄ CHẤM LINH - VỊNH 2:

Sắc hương mỹ vị y Bồ soạn,

Thành kính dâng lên trước bảo đài.

Một bát Hòa la đầy đạo vị,

Cúng dường Ni trưởng sứ Như Lai.

- KỆ TRÀ:

Như Lai người sứ giả,

Ứng cúng khắp muôn phương.

Một bát y Bồ soạn,

Xin thành kính cúng dường!

Mỹ hương trai Bồ Tát.

- TẢ BẠCH XƯỚNG:

Phụng thực

- TỤNG:

Cúng dường Nam mô tát phạ ...

Chung hiến trà - Lễ ba lạy – Cùng quỳ.

- CHỦ LỄ CHẨN LINH - VỊNH 3:

Chim thức xé lòng bay mất dạng,

Cá tâm phá sóng lặng im hơi.

Hỏi ai biết được đường chim cá?

Chim ở trời cao, cá bể khơi!

- KỆ TRÀ:

Bể khơi tìm tằm cá,
Trời rộng hỏi dấu chim.
Qua lại không tông tích,
Biết đâu để dò tìm.

- TỤNG:

Ma ha Bát nhã ...

- HỒI HƯỚNG:

Vừa rồi,
Bao nhiêu công đức,
Bấy nhiêu hương hoa,
Thành kính thiết tha,
Nguyện xin cúng dường:
... đường thượng,
Linh giác tọa tiền.
Duy nguyện ai liên,
Thù từ mẫn cố.
Phục nguyện:
Nắng mưa chưa tiêu hồn cỏ,
Tàn tạ còn đượm hương hoa.
Do đó,

Đường về Tịnh độ tuy xa,
Quang minh bằng phẳng,
Ngõ đến Ta bà dù ngắn,
Tâm tôi gặp ghềnh.
Tuy nhiên,
Từ thế chưa quên,
Tiếp tục công phu dang dở.
Bi nguyên còn nhớ,
Gia tăng đạo nghiệp hoàn thành.
Hầu độ tận chúng sanh,
Ngõ đồng thành Phật đạo.
Nam mô A Di Đà Phật. (đồng hòa)

- TÁN LƯU:

Thiết lập linh sàng đã tạm an,
Thỉnh linh an vị lễ viên hoàn.
Thiền môn nghi trượng còn khai diễn,
Xin nguyện Ni sư tọa đạo tràng.

- CHỦ LỄ XƯỚNG:

An linh lễ tất,
Hiếu sự sơ thành,

Chuông trống hòa thanh,

Lễ từ ba lạy.

---o0o---

11. NGHI THÀNH PHỤC

(Ni sư, Ni sư Trưởng)

* Tiết thứ lâm diên:

- CHỦ LỄ XƯỚNG:

Hiếu đồ tang quyến

Mời đến trước đây,

Tất cả đều quy,

Đốt hương mặc niệm ...

- CHỦ LỄ CHẤN LINH - VỊNH KHAI DIÊN:

Giáo hóa bao năm quá nhọc nhằn,

Công ơn Sư trưởng chẳng chi bằng,

Kế thừa ngày trước truyền tâm ấn,

Đạo nghĩa hôm nay nhận áo khăn.

- TẢ BẠCH XƯỚNG:

Dâng hương lên án cúng dường,

Cúi lễ giác linh ba lạy,

Tất cả thứ tự lại quỳ,

Một lòng chí thành làm lễ ...

- CHỦ LỄ HẠ PHỦ XÍCH - TÁN HƯƠNG:

Giới, định, tuệ hương, giải thoát hương,

Cùng hương tri kiến quý khôn lường,

Mây hương tỏa khắp và ngào ngạt,

Đệ tử thành tâm nguyện cúng dường.

Nam mô Hương Cúng Dường Bồ Tát.

- CHỦ LỄ QUỲ BẠCH: (nếu Ni sư)

Chúng tôi từng nghe rằng:

Khắp cả đất trời, cùng cả kim cổ,

Nho hay Thích, trời hay người,

Ai ai cũng đều tôn trọng,

Đó là hiếu đạo vậy!

Bởi vậy,

Nên từ xưa tới nay,

Dù là đời hay đạo,

Đối với các bậc sanh thành dưỡng dục,

Đều có lễ, có nghĩa,

Có thứ, có tự rõ ràng,

Không ai dám trái.

Phàm ơn còn ghi nhớ,

Tức hiếu còn tôn thờ.

Tuy nhiên,

Đời có ba nghĩa,

Nhưng thầy không vào nghĩa "Ngũ luân";

Đạo có bốn ơn,

Nên Phật có dạy câu "Tổng báo".

Nay nhân buổi đầu tang lễ,

Hiếu phục trước phải cử hành.

Cúi mong Tân tịch Bôn sư:

... Ni trưởng giác linh.

Hãy dùng:

Tha tâm cảm cách,

Từ nhãn chiếu lâm,

Đoái thương bốn chúng thành tâm,

Cúi đầu một lòng nhiếp phục.

Than ôi!

Thiền sàng nay còn đó,

Tiếng thầy bật âm hao.

Biết rằng sanh tử huyễn,

Ly biệt khổ đường nào!

- TẢ BẠCH XUỐNG:

Sơ hiến trà - Lễ ba lạy - Cùng quỳ.

- KỆ TRÀ:

Y cân vàng thắm lệ, (ni)

Áo khăn trắng vương sàu, (tín)

Nguyện trọn đời giữ đạo,

Đền ơn đức cao sâu!

- CHỦ LỄ HẠ PHỦ XÍCH – TUYÊN PHÁP NGŨ:

Chúng tôi thiết nghĩ rằng:

Phàm là thầy, là mô, là phạm,

Nên phải kính phải thờ.

Vì thầy,

Vệt, ta mây mờ,

Chỉ ta trời sáng.

Do vậy,

Đã học đạo thầy,

Phải nhớ ơn thầy.

Nay thọ tang chế,

Ghi tạc lòng đây!

- CHỦ LỄ XƯƠNG SÓ:

Trước đài hoa khê thủ,

Dưới chiếu cỏ hồ quy.

Xin mạo muội cung duy,

Dâng sớ văn bách bạch.

Duy nguyện Tôn sư cảm cách,

Từ bi tác đại chứng minh.

- TUYÊN ĐỌC VĂN SỚ:

Kính bạch Ni sư Trưởng giác linh!

Chúng tôi tăng nghe rằng:

Thế Tôn nhập diệt,

Tang sự cử hành,

Theo nghi trượng Thánh vương;

Thích tử lâm chung,

Hiếu diên thiết lập,

Theo tang nghi thế đế.

Xưa nay như thế,

Đạo tục cùng tuân.

Sớ rằng:

Nay có hiếu đồ Tỳ kheo Ni Thích ... cùng cả Ni chúng, tín nữ, thiện nam
thuộc chùa ... ở xã ... huyện ... tỉnh ...

Giờ này rất đau lòng vì,

Tôn sư:

Tuổi đời đã thọ,

Lập đạo lại cao.

Nên tứ đại bì lao,

Ngũ căn suy nhược.

Cho dù:

Linh đơn Biên Thước

Khó chống sứ già.

Hay, diệu dược Kỳ Bà,

Khôn xua thân chết.

Tôn sư,

Nay, hóa duyên đã kết,

Thầy, thân gửi liên bang.

Giờ, huyễn thể đã tàn,

Con, thân mang ma phục!

Vì vậy,

Tuân theo đường tục,

Thiết lễ thọ tang.

Đau đớn thay! Áo chế thân choàn,
Thương tiếc bấy! Khăn tang đầu đội.
Mắt còn bồi rôi,
Đi ở ai bi!

Ngửa mong linh giác Đại Ni,
Dủ ánh quang minh từ giám!
Than ôi!
Trước linh sàng tinh thần dễ cảm,
Trong trượng thất diện mục khó tìm!
Và hơn thế nữa:
Quan tài cát ngọc nằm im,
Long vị cần vàng đứng thẳng.
Mong rằng:
Nhiệm màu vãng lạng,
Khó nghĩ khôn lường!
Nên vội vàng:
Nghiêm tịnh đạo trường,
Cung hành tang sự.
Nay thời:
Nhạc thiên vừa cử,

Lễ đạo đã bày,

Dâng sớ văn này,

Cúi đầu bái bạch:

Nam mô ... đường thượng, nối dòng pháp Lâm Tế đời thứ ... húy thượng ...
hạ ..., hiệu ...

Tân tịch Thượng tọa BỔn sư giác linh, tác đại chứng minh!

Phục nguyện:

Thần về Tây vức,

Tiêu dao chín phẩm sen vàng;

Thân gởi Nam bang,

An nghỉ nghìn thu tháp trắng!

Độ sanh nguyện thầy đã sẵn,

Tiếp vật lòng chúng đang chờ.

Mong sao:

Mong sao biển khổ có bờ,

Thuyền từ không đáy.

Cúng dường ba lạy,

Đền đáp bốn ơn!

Cẩn sớ.

Nay ngày ... tháng ... năm ... PL. 25 ...

Sa môn Thích ... hòa nam thượng số.

- TẢ BẠCH XUỐNG:

Á hiển trà - Lễ ba lạy – Cùng quỳ.

- KỆ TRÀ:

Giới thân non chưa nặng,

Pháp nhũ biển nào sâu.

Khăn khó đầu xanh quán,

Biết bao nỗi đau sâu!

- TẢ BẠCH XUỐNG:

Chung hiển trà - Lễ ba lạy – Cùng quỳ.

- CHỦ LỄ XUỐNG:

Tang quyển hiếu đồ,

Cúi đầu thọ phục.

(Chủ lễ phân phát tang phục).

- TỤNG:

Tiêu tai cát tường thân chú ... (7 lần)

- CHỦ LỄ XUỐNG:

Lễ nghi thọ phục,

Giờ đã viên hoàn,

Quý vị môn tang,

Lễ thành ba lạy.

- HỒI HƯỚNG:

Tiêu diêu kim thể giới ...

Nguyện tiêu ba chương ...

Nguyên sanh Tây phương ...

Bồ đề diệu hoa khắp trang nghiêm,

Tùy nơi chỗ ở thường an lạc.

* Vài lời lưu ý:

Khi có vị giáo phẩm cao cấp, trung cấp viên tịch, quý vị lễ sư được tang gia mời làm các nghi lễ cổ truyền, xin quý vị bỏ chút thì giờ xem toàn bộ Thiên Chánh Độ (Tăng Ni) để khi diễn cúng tiết thứ được thông suốt, vì nghi Việt vẫn lần đầu tiên được soạn dịch lưu hành, xưa giờ chưa từng thông dụng, để các lễ được trang nghiêm và mọi người có thể hiểu được phần nào ý nghĩa của đạo lý, thì rất có ích.

Các nghi: Yết Phậ, Triều Tổ, Di quan, Nhập tháp và Thượng chân dung của các vị Tăng ni trung cấp, tạm dung các nghi ấy ở Thiên Môn Chánh Độ cao cấp. Sau sẽ bổ túc.

Soạn dịch giả

--- o0o ---

TẬP III

01. NGHI THIẾT LINH SÀNG

(Thế nhân)

* Tiết thứ làm nghi:

- CHỦ LỄ XƯỚNG:

Quý vị tang chủ,
Mời đến trước đây.
Tất cả đều quý,
Đốt hương mặc niệm...

- CHỦ LỄ VỊNH KHAI DIÊN:

Tây phương Tịnh độ sen vàng nở,
Vong giả từ đây mở lối về,
Hoa nở tỏ lòng mừng thấy Phật,
Muôn đời thoát khỏi các đường mê.
Tiếp Dẫn Đạo Sư A Di Đà Như Lai.

- TẢ BẠCH XƯỞNG:

Dâng hương lên án cúng dường.
Cúi lễ vong linh ba lạy.
Tất cả thứ tự lại quý.
Một lòng chí thành làm lễ.

- TÁN THỈNH:

Hôm nay tang chủ thiết diên này,
Hãy về đây.
Triệu thỉnh vong linh về dự lễ,
Vong linh nghe triệu hãy về đây.

- CHỦ LỄ TUYÊN PHÁP NGŨ:

Tằng nghe rằng:

Giác tánh viên minh,

Xưa nay vắng lặng.

Vốn không ngã nhân huyễn tướng,

Nào có sanh tử giả danh!

Nhưng tối sơ một niệm vô minh,

Tùy vọng tưởng có nay sanh diệt.

Tuy nhiên:

Diệt nào có diệt,

Đạt Ma Tôn giả, quảy dép về Tây;

Sanh mà không sanh,

Thích Ca Thế Tôn, song lâm nhập diệt!

Nếu không một phen thấu triệt,

Khó khỏi nhiều kiếp nổi trôi.

Nên, người trời còn có luân hồi.

Huông phạm thứ há không sanh tử?

Nay tang chủ đau thương vì:

... ... (tên Cố phụ, Cố mẫu ...)

Thân gởi làng xưa,

Thân về xứ lạ.
Lâm thời hoảng hốt,
Hồn tán phách phiêu.
Tuy vậy, sống ở thác về,
cũng chẳng ra ngoài bốn loại;
Cho dầu, lên trời xuống đất,
đều là quanh quẩn sáu đường.
Than ôi!
Đường trước lờ mờ,
Lối sau mù mịt.
Ái xa âm đạm,
Cõi lạ bàng hoàng!
Sầu vì nổi: Nghiệp lực buộc ràng,
Khó mà giải thoát.
Mong sao nhờ: Đạo màu cứu bạt,
May được thanh thoi!
An linh lễ đã đến thời,
Tuyên bố mấy lời pháp ngữ.
Thế thôi!

- TẢ BẠCH TIẾP:

Hoa dâng mây đóa,

Hương hiến một lư.

Nhờ đức Thiên sư,

Ngỏ lời triệu thỉnh.

Hương hoa thỉnh, Hương hoa triệu thỉnh ...

* Nam mô nhất tâm phụng thỉnh:

Đạo sư ba cõi, đại hiệu Thích Ca.

Bao đời phụng dưỡng mẹ cha,

Nhiều kiếp tu nhơn thành Phật.

Dù lòng thương xót tiếp độ mọi loài.

Nay tang chủ đau thương vì vong linh ...

Xuôi tay từ già, thêm thiệp ra đi.

Mịt mờ vang bóng còn chi,

Man mác thặng trầm nào biết!

Ngửa mong từ lực, tiếp độ vong linh,

Lặng lẽ về nhà (chùa), hưởng mùi pháp vị.

- Duy nguyện:

Khôn thiêng hồn vía, sáng suốt linh minh.

Nghe linh reo về lại gia đình (chùa chiền),

Cảm lòng hiếu lai lâm pháp hội.

Hương hoa thỉnh, hương hoa triệu thỉnh ...

* Nam mô nhất tâm phụng thỉnh:

Lạc bang giáo chủ, y chánh trang nghiêm.

Bốn mươi tám nguyện độ chúng sanh,

Chín phẩm sen vàng mong giải thoát.

Tiếp Dẫn Đạo Sư A Di Đà Phật.

Nguyện dùng từ lực, tiếp độ hàm linh.

Nay tang chủ đau thương vì vong linh ...

Ruổi vào âm cảnh, vội bỏ dương trần.

Ngại ngừng đường lạ thiếu đỡ nâng,

Xin Phật tử từ thương gia hộ.

Phóng hào quang đưa về lạc độ.

Vời linh sáng trở lại gia đường (chùa chiền).

Hiếu lễ đã tương, lai lâm chúng giám.

- Duy nguyện:

Chon linh sáng suốt, giác tánh linh thiêng;

Nghe lời triệu thỉnh đến hoa diên.

Nhớ tiếng kệ kinh mà giải thoát.

Hương hoa thỉnh, hương hoa triệu thỉnh ...

* Nam mô nhất tâm phụng thỉnh:

Tay cầm kim tích, thân vận hoa man.
Đưa chúng sanh đến cõi Lạc bang,
Tiếp chơn hồn về nhà (chùa) phó hội.
Đại Thánh Địa Tạng Vương Bồ Tát,
Nguyện dùng từ lực, tiếp độ chúng sanh.
Này tang chủ đau thương vì vong linh ...
Xả báo thân rui vì nhiễm bệnh,
Rời dương thế về cảnh âm cung.
Hoặc nương trung âm,
mai chiều bến nước gành mây;
Hoặc ở đường mê,
sớm tối đội trăng gọi gió.
Ngửa mong Thánh lực, tiếp độ chơn hồn,
Về lại gia đường (Phật đường),
hưởng mùi pháp vị.

- **Duy** nguyện:

Thần về an dưỡng, nghiệp xả trần lao;
Sen vàng chín phẩm hoa cao,
Phật thọ một thừa quả mãn.
Hương hoa thỉnh, hương hoa phụng thỉnh ...

Nam mô Linh Tụ Tại Bồ Tát.

- TẢ BẠCH XƯỚNG:

Sơ hiến trà - Lễ ba lạy - Cùng quỳ.

- KỆ TRÀ:

Ngày xưa ở cao đường,

Nay thời một nén hương,

Chén vàng đầy cam lộ,

Vì vong giả cúng dường.

Tuyên thiếp thỉnh:

Âm dương không hai lẽ,

Sanh tử có khác đường.

Thiếp triệu thỉnh một chương,

Trước linh đài tuyên đọc.

Duy nguyện vong linh,

Im lặng lắng nghe

Đọc thiếp thỉnh:

Tam Bảo Pháp đàn

Bồn đàn vì chánh độ cố linh,

Xin gởi thiếp văn triệu thỉnh.

A Di Đà Phật chứng minh.

Sa môn Thích ... phụng hành pháp sự.

Nay có tang chủ ... (tên) ở xã ... huyện ... tỉnh ... cùng cả tang quyến, thân thuộc xa gần.

Đau thương vì vong linh cố phụ ... (cố mẫu) ... (tên) một vị thần hồn.

Nguyên sanh ... (năm), từ trần ngày ... tháng ... năm ...

Than ôi vong linh!

Huyền thân bảy thước nay còn đó,

Chon tánh muôn đời đã biệt ly!

Kẻ ở người đi,

Thăng trầm u hiển.

Ơn sâu sông biển,

Đường cách âm dương.

Biết lấy chi tỏ dạ tiếc thương,

Hầu đền đáp công ơn dưỡng dục!

Nay thời:

Phép theo thường tục,

Thiết lập linh sàng,

Linh vị cung an,

Cháu con chiêm bái.

Mong rằng:

Vong linh như tại,
Về lại gia đường (Phật đường)
Hưởng thọ hoa hương,
Lắng nghe kinh chú.
Thiếp vẫn xin phú,
Sứ giả u minh,
Chuyển đến vong linh,
Cảm thông thấu chấp.
Nay ngày ... tháng ... năm ...
Nay thiếp thỉnh.
Nhất Như Lai tâm.
Á hiển trà - Lễ ba lạy – Cùng quỳ.

- KỆ TRÀ:

Nhà hoa nay vắng vẻ,
Linh tọa giờ thê lương.
Mấy tầng trà đậm bạc,
Lòng thành kính cúng dường.

- XƯỚNG: - PHỤNG THỰC:

Tụng: Biên thực, biên thủy chơn ngôn ...
Mỹ Hương Trai Bồ Tát.

Chung hiến trà - Lễ ba lạy – Cùng quỳ.

- KỆ TRÀ:

Bản khoả tìm nơi nao,

Vang bóng tuyết âm hao.

Ba tầng trà cung tiến,

Xin đáp nghĩa cù lao!

- TỤNG:

Thập phương ...

Vãng sanh ...

- HỒI HUỚNG:

Nguyện tiêu ...

Nguyện sanh ...

- CHỦ LỄ XUỚNG:

An linh viên mãn,

Hiếu sự châu long,

Con cháu một lòng,

Lễ thành bốn lạy.

* Lưu ý:

Vị chủ lễ nên viết cho tang chủ một bài vị trước khi làm lễ an linh.

Nội dung bài vị: Phụng vi cố phụ (cố mẫu), tánh ... húy (tức tên tục hay tên giấy chứng minh), pháp danh (nếu có qui y) ... một hương linh chi vị.

Hai bên đề: Nguyên sanh ... năm, từ trần ngày ... tháng ... năm ...

---o0o---

02. NGHI THÀNH PHỤC

* Tiết thứ làm nghi:

- CHỦ LỄ XƯỚNG:

Quý vị thọ tang,

Mời đến linh tiền

Tất cả đều quỳ,

Đốt hương mặc niệm...

- CHỦ LỄ VỊNH KHAI DIÊN:

Nuôi nấng bao năm quá nhọc nhằn,

Công ơn cha mẹ chẳng chi bằng.

Áo hoa ngày trước quên chưa múa,

Tang chế hôm nay nhận áo khăn!

- TẢ BẠCH XƯỚNG:

Dâng hương lên án cúng dường.

Cúi lễ vong linh ba lạy.

Tất cả thứ tự lại quỳ.

Một lòng chí thành làm lễ.

- TÁN HƯƠNG:

Muốn nhờ thần lực đạt niềm Tây,
Trước gởi làn hương đến gió mây;
Ngào ngạt khói xông cùng cõi lạ,
Vong linh nghe được hãy về đây!
Hương Cúng Đường Bồ Tát.

- CHỦ LỄ NÓI VỀ Ý NGHĨA THỌ TANG.

Trăm năm hạnh hiếu là gốc,
Muôn đức hiếu là nguồn.
Nên Nho hay Thích đều tôn thờ,
Thần hay người đều kính trọng.
Bởi vậy,
Chẳng những nay mà xưa đã có,
Nên từ vương tướng đến thứ dân,
Ai ai cũng đều tuân phục mà chẳng dám sai.
Tuy nhiên,
Hiếu là thể, tâm vậy, lý vậy;
Hiếu là dụng, sự vậy, tướng vậy!
Nếu không sự tướng,
Tâm lý nào tường.
Cho nên khi lễ nhạc suy đồi,

Con người bị chê trách là chỉ biết
mặc áo ăn cơm, không biết lễ giáo.

Nay tang chủ đau thương vì vong linh ... (tên Cố phụ ... Cố mẫu ...)

Bỏ thân huyễn hóa

Vội thoát hồng trần.

Hận rằng:

Sanh con khó nhọc,

Tơ tóc chưa đen!

Tiếc bấy:

Kêu trời trách oán,

Ta thán ai hay!

Thôi thì giờ này:

Mong nhờ đạo pháp,

Thiết lập linh sàng,

Theo lễ thọ tang.

Cháu con nội ngoại.

Than ôi!

Đầu xanh khăn trắng ngậm ngùi,

Lòng xót áo gai sùi sụt.

Mong rằng:

Vong giả linh thiêng,

Mặc nhiên chúng giám!

- TẢ BẠCH XUỐNG:

Sơ hiến trà - Lễ ba lạy - Cùng quỳ.

- KỆ TRÀ:

Linh sàng vừa thiết lập,

Linh vị đã cung an.

Nguyện vong linh tọa hạ,

Chúng tri lễ thọ tang!

- CHỦ LỄ XUỐNG THIẾP:

Âm dương không hai lẽ,

Sanh tử có đôi đường.

Thiếp thành phục một chương,

Đôi linh tiên tuyên đọc.

Duy nguyện vong linh,

Yên lặng lắng nghe.

- TUYÊN THIẾP:

Tam Bảo Pháp đàn.

Bồn đàn vì chánh độ cô linh,

Xin gởi thiếp văn triệu thỉnh.

A Di Đà Phật chứng minh.

Sa môn Thích ... phụng hành pháp sự.

Nay có Tang chủ (tên) ... cùng cả tang quyến ở xã ... huyện ... tỉnh ...

Đau lòng vì vong linh (tên) một vị hương hồn.

Nguyên sanh năm ... từ trần ngày ... tháng ... năm ...

Vì vậy,

Nay chọn ngày này,

Nhờ Tăng làm lễ,

Y theo chánh pháp,

Tiếp độ có linh.

Than ôi vong linh!

Núi Hổ (Dĩ) mây che,⁵⁰

Cội Thông (nhà Huyền) sương phủ!⁵¹

Áo hoa⁵² chưa múa,

khóc than tử đạo không tròn;

Gương sáng còn treo,

oán trách hạo thiên chẳng tương.

Nay thời:

Lễ theo thường đạo,

Sắm sửa hoa diên;

Tỏ tác lòng thiềng,
Làm nghi thành phục.
Nhờ Tăng gửi thiệp,
Triệu thỉnh cố linh,
Lặng lẽ về nhà (về chùa),
Chứng tri hiếu sự.
Thiệp này xin chuyển,
Sứ giả âm dương,
Trao đến vong linh,
Cảm thông thấu chấp.
Nay ngày ... tháng ... năm ...
Nay thiệp thỉnh.
Nhất Như Lai tâm.

- TẢ BẠCH XUỐNG:

Á hiển trà - Lễ ba lạy – Cùng quỳ.

- KỆ TRÀ:

Ơn sâu đành khó trả,
Nghĩa cả phải mong đền.
Trước linh sàng thọ phục,
Lòng đau đớn khôn quên! (lặp lại ba lần)

- CHỦ LỄ PHÁT TANG PHỤC VÀ CẢM THÁN:

Mười tháng cru mang, ba năm nhũ bộ;

(hoặc diu dất ba năm, nhọc nhằn dạy dỗ)

Ơn này đức ấy, xương nát khó đền.

Giờ chỉ biết:

Mặc áo trắng hầu tỏ lòng son,

Rơi lệ hồng ngổ thành huyết thắm.

Nghiêng mình cúi lạy,

Ôi thôi thương thay!

Ôi thôi thương thay!

- TẢ BẠCH XUỐNG:

Chung hiến trà - Lễ ba lạy – Cùng quỳ.

- KỆ TRÀ:

Cha mẹ còn tại thế,

Dâng cam chỉ cúng dường.

Cha mẹ không còn nữa,

Đức hạnh phải noi gương!

- CHỦ LỄ KẾT DIÊN:

Lễ nghi thành phục,

Giờ đã châu long,

Con cháu một lòng,

Lễ thành bốn lạy.

- HỒI HUỚNG:

Nguyện tiêu ...

Nguyện sanh ...

---o0o---

03. NGHI TRIỀU TỔ

* Tiết thứ làm nghi:

- CHỦ LỄ XUỚNG:

Xin mời tang quyến,

Hãy đến trước đây.

Tất cả đều quỳ,

Đốt hương mặc niệm...

- CHỦ LỄ CỬ TÁN:

Tạm tẩn đến đây đã hết ngày,

Sẽ rời đây!

Triệu thỉnh vong linh về lễ Tổ,

Ngày mai cất bước trở về Tây.

- TẢ BẠCH XUỚNG:

Dâng hương lên án cúng dường.

Cúi lễ hương linh ba lạy.

Tất cả thứ tự lại quỳ.

Một lòng chí thành làm lễ.

- CHỦ LỄ TUYÊN PHÁP NGŨ:

Thân thể người đời

gốc từ cha ông mà có,

Lễ nghi phép tắc,

cốt để con cháu phải theo.

Đi phải thưa mà về phải trình;

Hiếu mà còn thì đạo mới có.

Nên biết sống thác hai đường,

Thế nhưng âm dương một lễ.

Hôm nay linh vị đưa đến Từ đường,

Nếu không tới Tổ mà triều,

Sao gọi thờ ông phải lễ.

Nói đến việc ấy, xúc cảm lòng đây;

Nên theo phép tắc xưa nay,

Xin thỉnh vong linh yết Tổ.

Mong linh nghe rõ,

Xin hãy lên xe;

Kính yết Tổ từ,

Trước khi vĩnh biệt!

- TẢ BẠCH XƯỚNG:

Lễ hai lạy –

Tất cả đứng dậy rước linh vị lên xe.

(Tạm ngừng ít phút để chủ lễ vịnh)

Tạm tẩn đến đây đã hết ngày,

Xe linh sắp đến chốn u đài,

Một mai nghìn thuở âm dương cách,

Tới yết Từ đường tự bữa nay.

(Vịnh xong, chủ lễ đẩy nhẹ xe linh và niệm danh hiệu Đức Địa Tạng hương dẫn xe linh và tang quyền đến Từ đường. Đến nơi linh vị mặt xoay hướng Bắc, tang quyền thứ tự sắp hàng, con trai cả cầm gậy hồng đất, con gái cất hết khăn che đầu ...)

- CHỦ LỄ XƯỚNG:

Quý vị tang quyền,

Tất cả cùng qui,

Đốt hương mặc niệm,

Tiên Tổ chứng tri.

- CHỦ LỄ VỊNH:

Sống đã là người, thác ấy hồn,

Tới lui qua lại chốn càn khôn,
Từ đường Tiên Tổ tinh thần tụ,
Xin nhận vong linh lễ Tổ tôn.

- CHỦ LỄ XUỐNG:

Dâng hương lên án,
Cúi lễ Tổ tôn,
Tất cả lại qui,
Chí thành làm lễ.

- TÁN NGÔ ĐỒNG:

Ngô đồng lá rụng lúc Thu về,
Dạ đê mê.
Triệu thỉnh vong linh về dự lễ,
Vong linh nghe triệu hãy mau về.

- TẢ BẠCH XUỐNG:

Sơ hiến trà - Lễ ba lạy - Cùng quỳ.

KỆ TRÀ:

Đức ông cha còn mãi,
Con cháu được thơm hương.
Cúi đầu dưới thềm lạy,
Vì cha (mẹ) lễ Tụ đường.

CHỦ LỄ XƯỚNG:

Đưa xe linh (hoặc linh vị bóng hình) Yết Tổ, Tang quyền vì vong linh lễ bốn
lạy.

- CHỦ LỄ XƯỚNG CÁO VĂN:

Âm dương không hai lẽ,

Sanh tử có đôi đường.

Nay có thiệp yết Tổ,

Xin đọc trước Tụ đường.

TUYÊN KHẢI CÁO VĂN:

Tam Bảo Pháp đàn.

Bồn đàn vì chánh độ cố linh,

Xin gửi khải cáo văn yết Tổ,

A Di Đà Phật chứng minh!

Sa môn thích ... phụng hành pháp sự.

Nay có tang chủ (tên) cùng cả tang quyền ở xã ... huyện ... tỉnh ...

Nay chọn ngày này,

Nhờ Tăng làm lễ,

Rước linh yết Tổ,

Cáo biệt lên đường.

Ngửa mong liệt Tổ xót thương,

Dắt dìu vong linh thượng lộ.

Nay tang chủ đau thương vì vong linh cố phụ (mẫu) ..., tánh (họ) húy ... một vị thần hồn.

Nguyên sanh năm ... từ trần ngày ... tháng ... năm ...

Than ôi vong linh!

Cảnh tình ly biệt,

Một việc đau lòng.

Cáo biệt Tổ tông,

Lẽ nào quên được.

Vì vậy:

Gần ngày tiễn biệt,

Yết Tổ lễ bày.

Kính khải văn này,

Trước đài tuyên đọc.

Mong rằng:

Liệt vị Tổ Tiên xót thương chúng giám!

Khải văn này xin đệ Bồn Tôn lịch đại tiên linh, cảm thông thấu chấp.

Nay, ngày ... tháng ... năm ...

Nay cần khải.

Nhất Như Lai tâm.

- TẢ BẠCH XUỐNG:

Á hiến trà - Lễ hai lạy – Cùng qui.

- KỆ TRÀ:

Hương hoa cùng lễ tiết,

Hiên cúng trước Tổ đường.

Đầy voi đôi lần hiến,

Xin cáo biệt lên đường.

- TẢ BẠCH XƯỚNG:

Chung hiến trà - Lễ hai lạy – Cùng qui.

- KỆ TRÀ:

Đường mây ôi xa lắm,

Đạ đài tối tăm thay.

Cúi đầu từ Tiên Tổ,

Nghìn thu vẫn chau mày!

- CHỦ LỄ XƯỚNG:

Tang chủ rước linh vị trở lại xe linh.

- CHỦ LỄ VỊNH:

Từ đường lễ tất phải lui về,

Tạm nghỉ một đêm tại chôn quê.

Mai đến tùy ai đưa đón mặc,

Đường qua xứ Phật một mình về.

(Chủ lễ vịnh xong, tay đẩy nhẹ xe linh và niêm danh hiệu Đức Địa Tạng hướng dẫn xe linh và tang quyến, về lại gia đường. Khi đến nơi rước linh vị vào tôn trí tại linh tòa).

- HỒI HUỚNG:

Nguyện tiêu ...

Nguyện sanh ...

- TẢ BẠCH XUỚNG:

Lễ nghi yết Tô,

Giờ đã viên hoàn.

Tất cả môn tang,

Lễ thành bốn lạy.

---o0o---

04. NGHI RƯỚC LINH MÔ LỄ PHẬT

(Trước lễ Di Quan)

* Tiết thứ làm nghi:

- CHỦ LỄ ĐẾN TRƯỚC LINH ĐÀI XUỚNG:

Tang gia hiệu quyến,

Mời đến trước đây.

Tất cả đều quỳ,

Đốt hương mặc niệm...

e

Nhắm mắt nằm yên mấy bữa rày,

Xuôi tay từ giã thế gian này.

Nhưng hôm qua:

Từ đường bái biệt hàng tiên tổ,

Và ngày nay:

Lễ Phật lên đường chính bữa nay.

- CHỦ LỄ XUỐNG:

Dâng hương lên án cúng dường.

Cúi lễ hương linh ba lạy.

Tất cả thứ tự sắp hàng.

Xin rước linh mô lễ Phật.

- CHỦ LỄ XUỐNG:

Nam mô Tiếp Dẫn Đạo Sư A Di Đà Phật.

(Trưởng nam bưng lư hương và đèn đi trước, thứ nam thỉnh linh mô đi sau, theo sự hướng dẫn của lễ sư đến trước Phật đài và tôn trí linh mô trên hương án thiết sẵn, mặt hướng vào bàn Phật, xong).

- CHỦ LỄ CỬ HƯƠNG TÁN:

Hương xông đánh báu,

Giới, định, tuệ hương,

Giải thoát tri kiến quý khôn lường,

Ngào ngạt khắp muôn phương,

Thanh tịnh tâm hương,

Đệ tử nguyện cúng dường.

Nam mô Hương Cúng Dường Bồ Tát.

- TỤNG:

Ma ha Bát nhã ...

- TÁN:

Trên trời dưới trời không bằng Phật,

Thế giới mười phương cũng khó bằng,

Thế gian có gì con đã biết,

Tất cả không ai bằng Phật vậy.

Nam mô Thập Phương Thường Trụ Tam Bảo.

- CHỦ LỄ QUỲ BẠCH (thay vì sớ):

Nam mô thập phương tam thế nhất thiết chư Phật, Tôn Pháp, Hiền Thánh
Tăng, tác đại chứng minh.

Nay có ai tử (cô ai tử) ... cùng cả tang gia hiếu quyến;

Đau lòng vì vong linh cố phụ (cố mẫu) ..., pháp danh ... một vị hương linh.

Nguyên sanh ngày ... tháng ... năm ... hưởng thọ ... tuổi.

Than ôi!

Một phút vô thường,

Nghìn thu vĩnh biệt.

Đón đau chi xiết,
Thương tiếc sao cùng!
Tuy nhiên,
Quyền lưu quan quách ngại ngùng,
Tạm tẩn lễ nghi bối rối.
Nhưng biết làm sao giờ?
Sao dòi vật đổi,
Nước chảy hoa rơi.
Cho dầu Bành Tổ trường thọ một đời,
Nhan Hôi yếu vong nửa kiếp.
Do đó rất:
Hãi hùng vì giấc mơ Hồ điệp,
Thương xót vì kiếp sống Phù du.
Biết rằng:
Huyền thân có sanh có diệt mặc dù
Nhưng chơn tánh
không đến không đi nào thấy!
Nay thì xe tang sắp đây,
Linh cửu sẽ dòi.
Vì vong linh tác bạch mấy lời,

Mong Phật Tổ chứng minh tác dạ.

Cho vong linh cúi đầu lễ tạ,

Xin tang quyến ngửa mặt nguyện cầu.

Cầu vong linh nghe

Pháp ngữ nhiệm màu,

Nguyện vong linh thấy

Phật thân thanh tịnh.

Hầu minh tâm kiến tánh

Ngõ thoát hóa tiêu diêu.

- CHỦ LỄ ĐÚNG DẠY XƯỞNG:

Chí tâm đánh lễ:

Nam mô Ta Bà Giáo Chủ Đại Từ Đại Bi Bồ Đề Sư Thích Ca Mâu Ni Phật, tác đại chứng minh.

Chí tâm đánh lễ:

Nam mô Tây Phương Giáo Chủ Tiếp Dẫn Đạo Sư A Di Đà Phật, tác đại chứng minh.

Chí tâm đánh lễ:

Nam mô U Minh Giáo Chủ Đại Thánh Địa Tạng Vương Bồ Tát, tác đại chứng minh.

- CHỦ LỄ TUYÊN ĐỌC PHÁP NGŨ:

Thưa hương linh ông, bà (tên họ, pháp danh) yên lặng lắng nghe!

Người đời thường nói: "Sống gửi thác về".

Tuy nhiên, sống ở gửi nhiều người đã biết, nhưng thác về đâu thì mấy ai hay?!

Giờ này vong linh đi về đâu? Về với ông bà tổ tiên? Hay về với cát bụi cỏ cây? Nếu vong linh về với ông bà tiên tổ, thì biết tiên tổ ông bà ở đâu không? Còn về với cát bụi cỏ cây thì vong linh về đó làm gì?

Thưa vong linh! Vong linh nên nghĩ rằng: Ông bà tổ tiên lúc ra đi, cũng như vong linh bây giờ ra đi vậy; nghĩa là kẻ trước người sau chẳng ai biết ai cả. Còn về với cỏ cây cát bụi thì thân mọi loài mọi vật đều được cấu tạo bằng nhiều nguyên tố: đất, nước, gió, lửa ... thì nay phải trả lại cho lửa gió đất nước.

Trong kinh Đức Phật dạy: Trong thân thể con người và các loài hữu tình khác, có thứ luôn luôn thay đổi, có thứ mãi mãi chẳng đổi thay. Thứ thay đổi là vật chất, thứ không thay đổi là tinh thần, là Phật tánh, là tâm thức (Lãng Nghiêm). Và khi thứ không thay đổi này còn ở trong thân thể hay thay đổi, nó có những tác dụng như thấy, nghe, hay, biết và tạo tác các nghiệp thiện ác v.v... Khi thân vật chất này, vì lý do gì không thể duy trì sự sống tồn tại được, thì cái tinh thần tâm thức đó đi theo các nghiệp thiện ác mà mọi người khi tại thế đã làm (tức nghiệp khiên) để thọ sanh (nghiệp thức) vào một thân khác, loài khác, sống trong thế giới khác. Ví dụ như chúng ta ở trong một ngôi nhà, nhưng ngôi nhà đó bị đất sụp, nước trôi, lửa cháy và gió đổ ... không thể ở được, không có chỗ ở, đương nhiên chúng ta phải tìm nơi khác, tạo lập lại ngôi nhà mới để ở vì không thể sống bơ vơ lưu lạc vô trú xứ được. Nhưng chúng ta lấy gì làm lại ngôi nhà mới đó? Điều đó dễ hiểu là tiền vốn của chúng ta đã dành dụm suốt đời khi lâm nạn mang theo nhiều ít. Vốn đó là "nghiệp" vậy! Còn ngôi nhà mới tốt hay xấu là do tiền tích lũy mang theo nhiều ít từ quê cũ mang đến.

Thưa vong linh!

Kinh Phật dạy: "Vạn ban tương bất khứ, duy hữu nghiệp tùy thân". Nghĩa là muôn vạn của cải không mang theo được thứ gì cả, chỉ có nghiệp thiện ác theo mình mà thôi.

Như vậy, vong linh khi sinh tiền đã giữ năm điều răn theo lời Phật dạy; sau khi lâm chung, thiện nghiệp đó dẫn dắt vong linh sinh vào cõi người, cõi

chúng ta đang sống, khổ nhiều vui ít. Hoặc vong linh khi tại thế đã làm mười điều lành như Phật đã dạy, lúc mãn phần, các nghiệp lành đó sẽ nâng đỡ vong linh sanh lên các cõi trời, cõi đó khổ ít vui nhiều. Và cứ như thế tiến lên các cõi Thánh và xuất thế gian như A La Hán, Bồ Tát và chư Phật, sau khi đã tu tập theo 37 phẩm trợ đạo, sáu độ, muôn hạnh lành, lợi ích chúng sanh trong nhiều đời nhiều kiếp. Đó là một sự thật được chứng minh theo đạo lý sanh tử, Niết Bàn Bồ đề phiền não mà kinh sử đã ghi rõ xưa nay.

Ngược lại, nếu chúng sanh nào làm năm điều ác, mười điều chẳng lành, sau khi thân này tan rã nghiệp xấu đó sẽ lôi cuốn vong linh đó sinh vào các nơi tăm tối, dơ bẩn, đói khát và đau khổ, và rũi vào các đường này chỉ có khổ, không có vui, và rất khó trở lại loài người. Các đường khổ đó là địa ngục, ngạ quỷ và súc sanh, ngay ở thế gian này cũng có, không phải ở đâu xa cả.

Thưa vong linh!

Trên đây là những giáo điều, những pháp ngữ để khuyên chúng sanh làm lành, răn cấm chúng sanh làm các việc ác, để kiếp sau và cũng ngay cả hiện tại và tương lai đừng sa vào các thế giới khổ, để lên các cõi vui như trên đã nói. Đên đây vong linh đã nghe rõ và vong linh có thể tự biết mình, sau khi chia tay thân nhân quyến thuộc ... sẽ đi về đâu và vong linh tự chọn một trong mười cõi đó để thọ sanh và chính vong linh tự biết rõ hơn ai hết, cũng như người từ nước này sang nước khác, tự biết mình khổ hay vui là do của cải thiện hay các (nghiệp) của mình mang theo mà thôi. Và ngay cả thân thuộc cũng chỉ biết phần nào cuộc sống khổ vui của vong linh ở thân sau và thế giới mà vong linh sẽ đến.

Vậy trước khi làm lễ di quan đưa vong linh về thế giới khác, vong linh nên phát tâm trong giờ phút ngắn ngủi này, sám hối các vọng nghiệp, hồi hướng các thiện duyên, đề các nghiệp vọng cũ tiêu trừ, các phước lành mới phát, đồng thời phát tâm quy y Tam Bảo, giữ 5 giới cấm trong tương lai, trong kiếp sống khác. Nghĩa là một niệm hồi quang phản chiếu thật sự, như thắp lên một ngọn đèn, bao nhiêu bóng tối trong nhà tối lâu năm thấy đều biến mất. Rồi từ đó sẽ nhờ pháp lực tiếp dẫn vong linh từ trần gian này về Phật quốc khác. Vong linh hẳn đã nghe rõ và đã tự nguyện làm theo lời Pháp ngữ mà lễ sư vừa tuyên đọc trước Phật đài. Vong linh làm được như vậy thì hân hạnh vô cùng.

Giờ đây xin mời tất cả thân nhân tang quyến, cùng tất cả Phật tử hiện diện, hãy vì vong linh, cho vong linh đồng thanh hộ niệm:

Vong linh vốn tạo các vọng nghiệp,

Đều do vô trí tham sân si,

Từ thân, miệng, ý phát sinh ra,

Tất cả vọng linh xin sám hối.

Nam mô Cầu Sám Hối Bồ Tát.

Vong linh quy y Phật,

Quy y Pháp, quy y Tăng.

Quy y Phật không đọa địa ngục,

Quy y Pháp không đọa ngã quỷ,

Quy y Tăng không đọa bàn sanh.

Vong linh quy y Phật rồi,

Quy y Pháp rồi và quy y Tăng rồi.

- Nguyện tiêu ...

- Nguyện sanh ...

- Nguyện đem công đức này ...

- PHỤC NGUYỆN:

Thần về cõi Phật,

Mạng gởi Ta bà,

Cầu xin Đức Phật Di Đà,

Nguyện Địa Tạng Vương Bồ Tát.

Xin thương xót tiếp độ vong linh Phật tử ... vãng sanh an lạc quốc:

Với dị hương thiên nhạc,

Cùng bảo cái tràng phan.

Với chín phẩm sen vàng,

Cùng mười phương Thánh chúng.

Thần thông diệu dụng,

Hiển hiện nhiệm màu;

Tất cả cúi đầu,

Xưng dương thánh hiệu:

Nam mô Tây Phương Giáo Chủ ... (1 lễ)

Nam mô U Minh Giáo Chủ ... (1 lễ)

- CHỦ LỄ XƯỞNG:

Rước linh lễ Phật,

Giờ đã hoàn thành,

Tất cả tụng niệm hồng danh,

(Nam mô A Di Đà Phật),

Đưa linh trở về bản vị.

(Lễ sư hướng dẫn tang gia hiểu quyền rước linh mô về lại linh sàng, tiếp làm lễ di quan)

* Lưu ý:

Pháp ngữ nên viết ra hay cầm tay tài liệu này đọc cho rõ ràng, giọng ai, để người đi kẻ ở được hiểu ý nghĩa sanh tử mất còn, khổ vui thân này, đời khác nghiệp như quả báo ... của một kiếp sống con người, rất có lợi ích. Thật tế mong quý vị lưu ý!

---o0o---

05. NGHI PHÁT DẪN

(Di quan)

* Tiết thứ làm nghi:

- CHỦ LỄ XUỐNG:

Xin mời tang quyến,

Đến trước linh đài.

Tất cả đều quỳ,

Đốt hương mặc niệm...

- CHỦ LỄ VỊNH KHAI DIÊN:

Tử sanh là ải phải đi qua,

Đi mãi nhưng ai đã đến nhà?

Qua lại ba đường cùng sáu cõi,

Muốn ra cần phải niệm Di Đà.

Tiếp Dẫn Đạo Sư A Di Đà Như Lai.

- TẢ BẠCH XUỐNG:

Dâng hương lên án,

Cúi lễ vong linh.

Tất cả lại qui,
Chí thành làm lễ.

- CHỦ LỄ CỬ TÁN:

Thôi đừng luyến tiếc mảy may trần,
Phải thấy chơn thân việc ấy cần.
Cực lạc quê hương người sẽ đến,
Liên trì phó hội với Thiên nhân.
Nam mô Tịnh Độ Phẩm Bồ Tát.

- CHỦ LỄ TUYÊN PHÁP NGŨ:

Tằng nghe rằng:
Chúng sanh nghiệp nặng,
lâu đời chìm đắm ba đường;
Chư Phật ơn sâu,
nhiều kiếp dất diu các loại.
Nếu không phải lòng thương rộng rãi,
Tâm nguyện bao la;
Đâu hay:
Biển khổ gặp thuyền,
Đường mê được đước!
Bởi vậy,

Các Thánh hết lòng tín gương,

Chư Thiên cung kính qui y.

Nếu hay một niệm hồi quang,

Lo gì khỏi mê chẳng vỡ!

Và được vậy,

Sáu trần thanh tịnh,

Một tánh viên minh.

Do đó,

Rất hy vọng ở hàm linh,

Ngộ chơn tâm mà giải thoát!

Nay nhờ thiền giả,

Pháp sự tuyên hành.

Tiến bạt vong linh,

Vãng sanh Cực lạc.

- TÁN:

Tiếng khóc vang lên mấy dặm mây.

Đường xa này,

Nhờ Đức Như Lai thương tiếp độ,

Sen vàng nguyện trở ở trời Tây!

- TẢ BẠCH XUỐNG:

Sơ hiến trà - Lễ ba lạy - Cùng quỳ.

- KỆ TRÀ:

Chiều xuống trên hoa thôn,

Người đi tê tái hồn.

Ánh trăng soi lò lạt,

Tiếng dế khóc hoàng hôn!

- CHỦ LỄ XUỐNG THIẾP:

Âm dương không hai lẽ,

Sanh tử có đôi đường.

Nay có thiếp di quan,

Đôi linh tiền tuyên đọc.

Duy nguyện vong linh,

Yên lặng lắng nghe.

Tam Bảo Pháp đàn.

Bồn đàn vì chánh độ cố linh,

Xin gửi thiếp văn triệu thỉnh.

A Di Đà Phật chứng minh!

Sa môn Thích ... phụng hành pháp sự.

Nay có tang chủ (tên) cùng tang gia quyền thuộc ở xã ... huyện ... tỉnh ...

Đau thương vì vong linh (tên họ, pháp danh) một vị hương linh.

Vì vậy,

Nay chọn ngày này,

Nhờ Tăng làm lễ,

Y theo chánh pháp,

Tiếp độ có linh.

Than ôi vong linh!

Bôn đại khó dùng,

Đôi đường dễ cách!

Gương trong mây trắng,

Treo hoài thương nhớ người đi!

Mưa trúc gió mai,

Rơi mãi đón đau kẻ ở!

Nay thời,

Giờ lành đã đến,

Linh cứu sắp đưa.

Di quan lễ ấy cử hành,

Ôn đức lòng này khó trả.

Kính nhờ thiên giả,

Tuyên đọc thiệp này,

Mời vong linh về,

Chúng tri lễ tống.

Thiếp này xin chuyển,

Sứ giả âm dương,

Trao đến vong linh,

Cảm thông thấu chấp.

Nay, ngày ... tháng ... năm ...

Nay thiếp thỉnh.

Nhất Như Lai Tâm.

- TẢ BẠCH XUỐNG:

Á hiến trà - Lễ hai lạy – Cùng qui.

- KỆ TRÀ:

Một chuyến đi không về,

Lòng đau mãi tái tê.

Giờ này tương lễ bặt,

Đưa giác linh về quê!

- TẢ BẠCH XUỐNG:

Chung hiến trà - Lễ hai lạy – Cùng qui.

- KỆ TRÀ:

Mây sầu giăng núi Hổ (Dĩ),

Tăng lạnh phủ mồ cô.

Một bước đi thiên cô,

Mười dặm đường ... ô hô!

- TẢ BẠCH XƯỚNG:

Phụng thực:

- TỤNG:

Biển thực, biển thủy ...

Mỹ Hương Trai Bò Tát.

TẢ BẠCH XƯỚNG:

Mời quý vị đứng dậy, lễ hai lạy.

Tất cả sắp hàng ra hai bên.

- CHỦ LỄ XƯỚNG:

- Mời quý vị âm công thứ tự đi vào.

- Xin quý vị bái quan.

- Tang chủ triệt linh sàng.

- Dời quan lên xe tang.

- Mời quý vị lễ sư đi trước quan tài.

- Quý vị tang quyền đi sau quan tài.

- Lễ di quan đến đây đã mãn.

- CHỦ LỄ XƯỚNG:

A Di Đà thân kim sắc ...

(Từ từ ra cổng hướng dẫn đám tang đến nghĩa địa, hoặc đài hỏa táng).

* Lưu ý:

Ban tổ chức tang lễ nên sắp xếp đoàn đưa cho có thứ tự: Trưởng liên phúng điếu, xe linh, xe đưa Địa Tạng, âm nhạc, hình ảnh cổ linh, lư hương v.v... kể cả quan khách thân hữu của Tang gia và Đạo hữu (nếu người có đạo), để đoàn đưa được trang nghiêm tới đa càng quý.

---o0o---

06. NGHI HẠ HUYỆT

(Đến nghĩa trang, đưa quan tài đến trước huyệt; tang chủ thiết lập hương án nhỏ tạm thời).

- CHỦ LỄ XƯƠNG:

Xin mời tang quyền,

Đến trước quan tài,

Tất cả chí thành,

Đốt hương mặc niệm.

Dâng hương lên án,

Cúi lễ vong linh.

- CHỦ LỄ NGŨ LỜI:

Thiết nghĩ rằng:

Nhất linh chơn tánh,

Vón không đến cũng không đi;

Tứ đại huyễn thân,

Đã có sanh nên có diệt.

Nay tang chủ đau thương vì vong linh cố phụ (mẫu) tánh (họ) húy (tên) một vị hương hồn.

Thân rời trần cảnh,

Hồn đến rừng dương.

Vì vậy,

Mấy hôm rồi phải dùng:

Quan tài cát xác tạm thời.

Giờ đến lúc cần lấy:

Mả mồ gởi thân vĩnh viễn.

Ngửa mong Tăng chúng,

Đồng vận lòng từ,

Tất cả một lời,

Gia trì mật chú:

Nam mô Đại Bi Hội thượng Phật Bồ Tát.

Thiên thủ thiên nhãn ...

- TIẾP:

A Di Đà Phật thân kim sắc ...

(Quý vị lễ sư nhiễu huyệt 3 vòng, nhiễu xong, trở lại vị trí cũ).

- CHỦ LỄ XƯỚNG:

Vừa rồi,

Thần chú đã gia trì,
Thánh danh vừa tụng niệm;
Nguyện đem công đức ấy,
Soi sáng đường vong đi.

Duy nguyện:

Thê xác khinh an,
Mả mồ êm ấm.
Mong nhờ từ lực,
vượt qua tam tối ba đường.
Nguyện được dắt dìu,
lên đến sen vàng chín phẩm.
Đời đời tự tại,
Kiếp kiếp tiêu diêu.

- CHỦ LỄ XƯỚNG:

Đưa quan tài hạ huyệt.

- TỤNG:

Nặng mô tát phạ đất tha, nghiệt đá năm, Án dĩ bỏ lã nghiệt v.v... (3 lần)

Chủ lễ rải tán sa (Nếu đã luyện trước khi quan tài còn quàn tại nhà thì tang chủ và thân quyến rải hoa và đất cát xuống huyệt).

- CHỦ LỄ XƯỚNG:

Hạ minh sinh xuống huyết.

Xuống đất – cát.

- HỒI HUỚNG:

Nguyện tiêu ...

Nguyện sanh ...

- CHỦ LỄ XUỚNG:

Lễ nghi hạ huyết,

Việc đã viên hoàn;

Tang chủ họ hàng,

Lễ từ bốn lạy.

(Nhớ nhắc tang chủ có lời cảm ơn và xin lỗi những thiếu sót trong tang lễ).

- CHỦ LỄ XUỚNG:

Tang chủ và tang quyến rước linh mô (hình ảnh lư nhang) về lại gia đường.

Lễ sư hướng dẫn ...

* Chú thích:

Rừng dương nguyên nó là cây Phong, giống cây Dương; tục truyền cây Phong sống lâu hóa người.

---o0o---

07. TRÀ TỖ - HỎA TÁNG

(Bài này xếp sau nghi hạ huyết nếu làm lễ hỏa táng).

CHỦ LỄ CÓ MẤY LỜI SAU CÙNG:

Thưa vong linh!

Khi vong linh còn tại nhật đã biết:

Lửa trong thân của vong linh mới đây đã tắt,

Giờ phải nhờ lửa ngoài trời hỏa táng thân này.

Cuộc đời trần thế của vong linh đến đây,

Mọi việc coi như đã hết.

Tuy nhiên,

Chon tánh vốn không già không chết;

Theo nghiệp khiên sanh tử thặng trầm.

Hơi cá tâm biển rộng ai tâm?

Dấu chim thức trời cao nào biết?

Sanh ly tử biệt,

Một việc đau lòng.

Chỉ biết cầu mong,

Phật tử tiếp độ.

Nhớ thuở ấy nhục thân Phật Tổ,

Vào kim lô làm phép trà tỳ,

Nghĩ giờ này di thể vô tri,

Đến ngỏ thất nhận nghi hỏa táng.

Để rồi:

Bụi tro phân tán,

Cốt cách thu hoàn.

Bảo tháp mật tàng,

(hay, Từ đường cung phụng)

Nghìn thu an nghỉ.

- CHỦ LỄ XƯỚNG:

Đưa quan tài vào hỏa táng.

- HỒI HƯỚNG:

Nguyện tiêu ...

Nguyện sanh ...

- CHỦ LỄ XƯỚNG:

Lễ nghi hỏa táng,

Việc đã viên hoàn,

Tang chủ họ hàng,

Lễ thành bốn lạy.

(Chủ lễ nhắc nhở Tang chủ có đôi lời cảm ơn và xin lỗi những thiếu sót trong tang sự).

- CHỦ LỄ XƯỚNG:

Tang chủ, quyến thuộc rước linh mô (hình ảnh, long vị, v.v...) về lại gia đường

- Lễ sư hướng dẫn.

---o0o---

08. NGHI PHẢN KHỐC

(An linh)

* Tiết thứ làm nghi:

- CHỦ LỄ XUỐNG:

Xin mời tang quyến,

Đến trước linh đài.

Tất cả đều quỳ,

Đốt hương mặc niệm...

- CHỦ LỄ VỊNH:

Sống vốn khôn ngoan thác ấy linh,

Âm dương tụ tán phân minh,

Gia đường thiết lập nơi thờ tự,

Vong giả đi về nghe kệ kinh.

- TẢ BẠCH XUỐNG:

Dâng hương lên án cúng dường.

Cúi lễ vong linh ba lạy.

Tất cả thứ tự lại quì.

Một lòng chí thành làm lễ.

- CHỦ LỄ CỬ TÁN:

Lòng từ bình đẳng,

Sức đạo vô biên.

Nay đứng trước linh diên,

Xung dương bảo hiệu:

Nam mô Đa Bảo Như Lai,

Quảng Bác Thân,

Diệu Sắc Thân,

Cam Lô Vương Như Lai.

Nam mô bát già phật đế.

Án bộ bộ đề rị, già rị đà rị, đát đa nga đa da. (3 lần)

- CHỦ LỄ TUYÊN PHÁP NGŨ:

Tàng nghe rằng:

Sống thác lẽ tự nhiên,

Như ngày tối có sáng;

Hợp tan là định luật,

Như gió mây bất thường!

Nỗi đau lòng của con cháu,

Là sự quý trọng mẹ cha;

Vì đã sinh thân ba thước,

Đầy đủ trăm xương.
Cha sinh mẹ dưỡng,
Ôn đức khôn lường!
Giờ này lòng muốn tỏ tường,
Tiếc rằng thời không đợi vậy!
Than ôi!
Cha (mẹ) đã khuất bóng,
Con biết nhờ ai?
Một đi vĩnh biệt,
Muôn đời thương thay!

- TẢ BẠCH TIẾP:

Hôm nay lễ mọn đã bày,
Để tỏ thiên luân hiếu đạo
Xin nhờ Tôn chúng,
Triệu thỉnh vong linh.
Hương hoa thỉnh v.v...
- Nhất tâm triệu thỉnh ...
(các lời thỉnh đính sau)
Linh Tự Tại Bồ Tát.

- TẢ BẠCH XƯỚNG:

Sơ hiến trà - Lễ ba lạy - Cùng quỳ.

- KỆ TRÀ:

Cá tâm vừa phá sóng,
Chim thức mới xé lòng,
Qua lại không dấu vết,
Biết đâu hỏi tin hồng?

- TẢ BẠCH XƯƠNG:

Phụng thực

Tụng: Biến thực, biến thủy ...

- TẢ BẠCH XƯƠNG:

Á hiến trà - Lễ hai lạy – Cùng quỳ.

- KỆ TRÀ:

Thấy nghe sao ái ngại,
Vào ra những bồi hồi,
Khắc hình non thưở trước,
Ân thân nghĩa một thôi!

- CHỦ LỄ XƯƠNG THIẾP:

Âm dương không hai lẽ,
Sanh tử có đôi đường.
Thiếp phản khóc một chương,

Đôi linh tiền tuyên đọc.

Duy nguyện vong linh,

Mặc nhiên tịnh thính!

- TUYÊN THIẾP:

Giác Hoàng Bảo đàn.

Bồn đàn vì chánh độ cô linh,

Xin gửi thiếp văn triệu thỉnh.

A Di Đà Phật chứng minh!

Sa môn Thích ... phụng hành pháp sự.

Nay có tang chủ (tên họ) ... cùng cả tang quyến ở xã ... huyện ... tỉnh ...

Đau lòng vì vong linh cố phụ (tên họ) ... Pháp danh ... một vị hương hồn.

Nguyên sanh năm ... từ trần ngày ... tháng ... năm ...

Than ôi! Vong linh!

Trăng hôm hoa sớm,

Xứ lạ thảm thê.

Ái tối rừng mờ,

Thân cô lạnh lẽo!

Thương vì:

Hồn hồ điệp hải hùng trong mộng.

Xót nỗi:

Kiếp phù du than khóc dưới đèn!

Nay nhờ Tôn chúng,

Làm lễ an linh,

Có thiếp thỉnh linh,

Lắng nghe tuyên đọc.

Từ đây:

Thần an tánh định,

Hằng không ngại gió e mưa!

Giờ này:

Ba lượt trà dâng,

Một lò hương cúng,

Hãy xin hâm hưởng,

Lòng hiếu cháu con.

Nhờ công đức này,

Vãng sanh Tịnh Độ;

Bồ đề mau chúng,

Phật vị chóng thành.

Thiếp vẫn xin gửi,

Sứ giả âm dương.

Trao đến vong linh,

Cảm thông thấu chấp.

Nay, ngày ... tháng ... năm ...

Nay thiếp thỉnh.

Nhất Như Lai tâm.

- TẢ BẠCH XƯỚNG:

Á hiển trà - Lễ hai lạy - Cùng qui.

- KỆ TRÀ:

Có, không, hồn phương phát,

Hư, thật, mộng mơ màng,

Siêu độ nhờ Phật Pháp,

Trời Tây trở sen vàng.

- TỤNG:

Vãng sanh thần chú ...

- HỒI HUỚNG:

Nguyện tiêu ...

Nguyện sanh ...

- CHỦ LỄ XƯỚNG:

An linh lễ tất,

Hiếu sự viên hoàn,

Tất cả môn tang,

Lễ thành bốn lạy.

---o0o---

09. CÁC LỜI THỈNH

Các thành phần vong khác nhau trong các tang lễ:

---o0o---

1) – CHO NGƯỜI ĐỜI:

* Nhất tâm triệu thỉnh:

Át vàng tên ruổi, thỏ bạc thoi dong;

Ôm lòng đau cốt nhục nỗi xa trông,

Sững mắt ngắm anh hồn còn đâu đó.

Hôm nay sơ thất, tiến bặt vong linh (họ tên) một vị thân hồn.

Nguyên sanh năm ... từ trần ngày ... tháng ... năm ...

Vong ở u minh, về đây thọ lễ.

Nghe lời kinh kệ, tỏ ngộ tự tâm,

Sạch hết mê lầm, vãng sanh Tịnh độ.

- Duy nguyện:

Mùi hương vừa bén, khói tỏa xa gần,

Tang chủ ân cần, vong linh cảm kích.

Hương hoa thỉnh, hương hoa triệu thỉnh ...

* Nhất tâm triệu thỉnh:

Màu non lờ lạt, giọng nước thăm thì;

Người đi rồi vang bóng còn chi,

Kẻ ở lại tiếc thương khôn xiết.

Hôm nay ... thất, tiến bặt vong linh (tên họ) một vị thần hồn.

Nguyên sanh năm ... từ trần ngày ... tháng ... năm ...

Vong ở u minh, về đây thọ lễ.

Nghe lời kinh kệ, tỏ ngộ tự tâm,

Sạch hết mê lâm, vãng sanh Tịnh độ.

- Duy nguyện:

Đôi lần triệu thỉnh, vài lượt hương dâng,

Vong ở xa gần, lai lâm Pháp hội,

Hương hoa thỉnh, hương hoa triệu thỉnh ...

* Nhất tâm triệu thỉnh:

Biển trần linh lảng, sóng nghiệp lao xao;

Ai người chưa tỉnh giấc chiêm bao,

Nào kẻ còn mơ màng huyễn hóa.

Hôm nay ... thất, tiến bặt vong linh (tên họ) một vị thần hồn.

Nguyên sanh năm ... từ trần ngày ... tháng ... năm ...

Vong ở u minh, về đây thọ lễ.

Nghe lời kinh kệ, tỏ ngộ tự tâm,
Sạch hết mê lầm, vãng sanh Tịnh độ.

- Duy nguyện:

Ba lần triệu thỉnh, mấy lượt chiêu vong.
Thành kính một lòng, vong linh cảm cách.
Hương hoa thỉnh, hương hoa triệu thỉnh ...

---o0o---

2) – CHO NGƯỜI ĐẠO:

* Nhất tâm triệu thỉnh:

Trăm năm kiếp sống, một phút hơi tàn;
Công danh sự nghiệp áng mây tan,
Phú quý vinh hoa cơn gió thoảng.
Hôm nay sơ thất, tiến bạt vong linh (tên họ) một vị thần hồn.
Nguyên sanh năm ... từ trần ngày ... tháng ... năm ...
Vong chưa thọ sinh, về đây thọ lễ.

Nghe lời kinh kệ, tỏ ngộ tự tâm,
Sạch hết mê lầm, vãng sanh Tịnh độ.

- Duy nguyện:

Mùi hương vừa bén, khói tỏa xa gần,
Tang chủ ân cần, vong linh cảm kích.

Hương hoa thỉnh, hương hoa triệu thỉnh ...

*** Nhất tâm triệu thỉnh:**

Tình người xuân mộng, sự thể thu sương;

Sống chung nhà mà thác riêng đường,

Đến vui vẻ nhưng đi thương tiếc.

Hôm nay sơ thất, tiến bạt vong linh cô phụ (mẫu), (tên họ), Pháp danh ... một vị thần hồn.

Nguyên sanh năm ... từ trần ngày ... tháng ... năm ...

Vong vẫn linh minh, về đây thọ lễ,

Nghe lời kinh kệ, tỏ ngộ tự tâm,

Sạch hết mê lầm, vãng sanh Tịnh độ.

- Duy nguyện:

Đôi lần triệu thỉnh, vài lượt hương xông,

Vong ở xa gần, lai lâm Pháp hội,

Hương hoa thỉnh, hương hoa triệu thỉnh ...

*** Nhất tâm triệu thỉnh:**

Sáu trần ô nhiễm, một tánh sáng ngời;

Mê trần tâm đau khổ đời đời,

Ngộ Phật tánh an vui kiếp kiếp.

Hôm nay sơ thất, tiến bạt vong linh cô phụ (mẫu), (tên họ), Pháp danh ... một vị thần hồn.

Nguyên sanh năm ... từ trần ngày ... tháng ... năm ...

Nhớ lại tiền sinh, về đây thọ lễ,

Nghe lời kinh kệ, tỏ ngộ tự tâm,

Sạch hết mê lầm, vãng sanh Tịnh độ.

- Duy nguyện:

Ba lần hương thỉnh, mấy lượt linh chiêu,

Chư Phật dắt dìu, vong linh siêu thoát.

Hương hoa thỉnh, hương hoa triệu thỉnh ...

3) – CHO NGƯỜI TU:

*** Nhất tâm triệu thỉnh:**

Thọ trì qui giới, gìn giữ lòng tin,

Gắng làm lành: trì giới tụng kinh;

Bỏ việc dữ: ăn chay niệm Phật.

Hôm nay sơ thất, tiến bạt vong linh cô phụ (mẫu), (tên họ), Pháp danh ... một vị giác linh.

Nguyên sanh năm ... từ trần ngày ... tháng ... năm ...

Vong vẫn linh minh, về đây thọ lễ,

Nghe lời kinh kệ, tỏ ngộ tự tâm,

Sạch hết mê lầm, vãng sanh Tịnh độ.

- Duy nguyện:

Mùi hương vừa bén, khói tỏa xa gần,

Tang chủ ân cần, vong linh cảm cách.

Hương hoa thỉnh, hương hoa triệu thỉnh ...

*** Nhất tâm triệu thỉnh:**

Biết thân giả tạm, ngộ tánh chơn thường.

Sống không mê muội, thác an tường;

Đến có tràng phan, về bảo cái.

Hôm nay sơ thất, tiến bặt vong linh cô phụ (mẫu), tánh (họ), húy (tên), Pháp danh ... một vị giác linh.

Nguyên sanh năm ... vãng sanh ngày ... tháng ... năm ...

Vong giả linh thiêng, về đây thọ lễ.

Nghe lời kinh kệ, tỏ ngộ tự tâm,

Sạch hết mê lầm, vãng sanh Tịnh độ.

- Duy nguyện:

Vài lần triệu thỉnh, mấy lượt chiêu vong,

Thành kính một lòng, vong linh hay biết.

Hương hoa thỉnh, hương hoa triệu thỉnh ...

*** Nhất tâm triệu thỉnh:**

Sen vàng chín phẩm, cây báu bảy hàng;

Lâu đài rực rỡ ánh hào quang,

Chim gió reo ca lời Diệu Pháp.

Hôm nay sơ thất, tiến bặt vong linh cố phụ (mẫu), tánh (họ), húy (tên), Pháp danh ... một vị giác linh.

Nguyên sanh năm ... vãng sanh ngày ... tháng ... năm ...

Nhờ các Thánh linh, đưa linh phó hội,

Đông tây hai lối, cảm cách một lòng,

Tang chủ ngửa mong, vong linh chiếu giám.

- Duy nguyện:

Ba lần hương thỉnh, mấy lượt hoa dâng,

Tang chủ ân cần, vong linh cảm cách.

Hương hoa thỉnh, hương hoa triệu thỉnh ...

Linh Tự Tại Bồ Tát.

*** Lưu ý:**

Phần 1: Đề thỉnh các vong một đời không biết về đạo. Đến khi lâm chung gia đình thỉnh thầy về làm các lễ theo tập tục tín ngưỡng gia truyền.

Phần 2: Đề thỉnh các vong có lòng tin đạo, nhưng sinh hoạt tôn giáo thì chưa có gì cao.

Phần 3: Đề thỉnh các vong có cuộc sống đạo, tín tâm cao, có công đức với Đạo Pháp.

Điều đáng lưu ý là: các vị lễ sư khi làm Pháp sự kỳ siêu, kỳ an thật hết lòng để có sự cảm cách cho người quá cố, và có ảnh hưởng tốt cho kẻ còn hiện tại. Đừng bao giờ làm Pháp sự này để có sự thù lao, cúng dường của các gia chủ, có thể làm giảm lòng tin của người chưa biết hết ý nghĩa của các pháp sự - Gia chủ có nhiều cách để có phước đức. Các pháp sự cầu siêu, kỳ an rất phổ biến trong các gia đình Phật giáo, nên ý thức rằng đó là một cơ hội truyền bá Phật giáo.

---o0o---

VĂN SỚ VÀ THIẾP, ĐIỆP, CÚNG TIÊN LINH, LỄ CẦU AN

01. SỚ CÚNG VU LAN

Nam mô Bồ Sư Thích Ca Mâu Ni Phật.

Chúng con cung kính nghe rằng:

Bốn mươi tám đại nguyện,

Tiếp chúng đầu tiên.

Ngàn vạn ức hóa thân,

Độ sanh trước hết.

Nhớ lời từ thệ,

Nguyện tỏ hiếu tâm.

Sớ rằng:

Nay có đệ tử Thích ... và Bồ tự bổn đạo, cùng Phật tử mười phương, về chùa ... ở xã ... huyện ... tỉnh ...

Tất cả đồng tâm:

Khai đàn phụng Phật,

Hiến cúng hoa đăng;

Phúng tụng kinh văn,

Độ vong siêu thoát.

Ngửa mong chư Phật Bồ Tát,

Từ bi tiếp độ vong linh.

Chúng con thiết nghĩ rằng:

Bồn tự lịch đại hữu công các tiên linh;

Thập phương Phật tử trí tự chư vong giả.

Và hơn thế nữa các gia tộc.

Thất Tổ Cửu Huyền,

Chép ghi gia phả,

Nội thân ngoại thích,

Thờ phụng từ đường.

Nhưng mấy ai biết:

Bao lần gió lạnh lửa hương,

Mấy lúc mưa mờ mờ mả.

Do đó,

Cháu con đau lòng xót dạ,

Dòng họ thương nhớ nguyện cầu.

Nhưng biết:

Tin tưởng vào đâu,

Và cậy nhờ ai được!

Tuy nhiên, chúng con còn nhớ ...

Lời Phật dạy Mục Liên thuở trước,

Nên, lễ Vu Lan báo hiếu hôm nay.

Giờ thì:

Pháp tịch vừa bày,

Lễ nghi đã diễn,

Mong nhờ chư Tăng chú nguyện,

Kính dâng lục vị cúng dường.

Và, cung duy văn số một chương,

Mạo muội tỏ bày tác dạ.

Mong rằng từ bi bất xả,

Nguyện được hoan hỷ xin nghe.

Nam mô Tận Hư Không Biên Pháp Giới, Quá Hiện Vị Lai Chư Phật, Tôn Pháp, Hiền Thánh Tăng Thường Trụ Tam Bảo, tác đại chứng minh.

Nam mô Ta Bà Giáo Chủ Đại Từ Đại Bi, Bốn Sư Thích Ca Mâu Ni Phật, tác đại chứng minh.

Nam mô Tây Phương Giáo Chủ Đại Từ Đại Bi Tiếp Dẫn Đạo Sư A Di Đà Phật, tác đại chứng minh.

Nam mô U Minh Giáo Chủ, Đại Bi Đại Nguyện Địa Tạng Vương Bồ Tát, tác đại chứng minh.

Nam mô Đại Hiếu Mục Kiền Liên Bồ Tát, tác đại chứng minh.

Nam mô Vu Lan Hội Thượng Chư Phật Thánh Hiền, tác đại chứng minh.

Phục nguyện:

Thuyền từ vượt biển,

Đuốc tuệ soi đường.

Dắt dìu chư vong giả đến lạc phương,

Cứu vớt các hương linh qua khổ ải.

Lại nguyện:

Cha mẹ ông bà hiện tại,

Phước thọ tăng long;

Nội ngoại cháu con các dòng,

An vui hạnh phúc.

Cẩn số.

Nay ngày ... tháng ... năm ... PL. 254 ...

Tỳ kheo Thích ... Hòa nam thượng số.

Sau đây xin tuyên đọc phương danh chư vị vong linh có đăng ký lại:

Họ ... Tên ...

Họ ... Tên ...

v.v...

---o0o---

02. THIẾP THỈNH VONG VU LAN

Tam Bảo Pháp đàn.

Bổn đàn gởi thiếp thỉnh:

Chư vị vong linh Vu Lan phó hội.

Sa môn Thích ... phụng hành pháp sự.

Nay Bỏn tự và Thập phương Phật tử thiết nghĩ rằng:

Bỏn tự lịch đại hữu công các tiên linh,

Thập phương Phật tử trí tự chư vong giả,

Và Cửu Huyền Thất Tổ lịch đại tôn thân.

Sống thác bao lần,

Khổ vui mấy độ,

Một đi thiên cổ,

Nào biết về đâu!

Ba cõi dải dầu,

Sáu đường man mác.

Nay gặp tiết Trung Nguyên xá tội,

Thiết trai đàn tiến bặt chư linh.

Giờ thì:

Đạo tràng đã mở,

Pháp sự cử hành,

Gởi một thiệp văn,

Triệu thỉnh chư linh,

Đông về Bỏn tự;

Nghe kinh thọ lễ

Ngộ tánh siêu sanh,

Chín phẩm ghi danh,

Muôn đời an mạng.

Và, mong rằng: Ông bà cha mẹ bảy đời (Thất Tổ) xin gia hộ cho:

Nội ngoại cháu con chín hệ (cửu huyền),

Thuận hòa hiếu đễ, lạc nghiệp an cư,

No ấm có dư, phước duyên không thiếu.

Nay thiếp thỉnh:

Bổn tự lịch đại hữu công các tiên linh,

Thập phương Phật tử trí tuệ chư vong giả.

Minh trung thâm chấp.

Nay, ngày ... tháng bảy năm ... PL. 25 ...

Nhất Như Lai Tâm.

Sau đây là phương danh chư vị vong linh có đăng ký lại:

- Họ ... Tên ...

- Họ ... Tên ...

v.v...

---000---

03. ĐIỆP CẤP VONG LINH VU LAN

Vu Lan kỳ siêu Pháp đàn.

Bồn đàn gởi điệp cấp vong linh,

Sa môn Thích ... phụng hành pháp sư.

Nay Bồn tự và Thập phương Phật tử thiết nghĩ rằng:

Bồn tự lịch đại hữu công các tiên linh,

Thập phương Phật tử trí tự chư vong giả.

Từ ngày cõi trần từ giả, cảnh lạ đi vào,

Vui khổ thế nào, chưa ai hay biết!

Nay gặp Vu Lan tháng hội, xả tội vong nhân,

Tất cả ân cần, lập đàn tiến bạt.

Giờ này:

Đạo tràng hoàn mãn, gởi một điệp văn,

Cấp phát chư linh, giữ làm công cứ;

Trên đường qui khứ, mọi việc an lành,

Lạc quốc vãng sanh, tiêu điều tự tại.

Và mong rằng, ông bà cha mẹ quá khứ thường gia hộ cho:

Cháu con nội ngoại còn hiện tại,

Được mọi sự an lành may mắn,

Hiếu thảo thuận hòa,

Thương mẹ kính cha,

Yêu dòng quý họ.

Nay điệp cấp:

Bổn tự lịch đại hữu công các tiên linh,

Thập phương Phật tử trí tự chư vong giả.

Minh trung thâm chấp.

Nay, ngày Rằm ... tháng bảy năm ... PL. 25 ...

Nhất Như Lai Tâm.

Sau đây là phương danh chư vị vong linh có đăng ký lại:

- Họ ... Tên ...

- Họ ... Tên ...

v.v...

---o0o---

04. SỚ KỶ SIÊU

Nam mô Bổn Sư Thích Ca Mâu Ni Phật.

Chúng con cung kính nghe rằng:

Chư Phật mười phương,

vốn thương đời phóng quang tiếp dẫn;

Đạo mẫu ba tạng,

Thường dạy chúng thoát khỏi trầm luân.

Nhờ vậy, hôm nay chúng con:

Kính vâng lời thề sông biển,

Xin tỏ ý nguyện nguồn con.

Sớ rằng:

Nay có Tang chủ (traai chủ) ... cùng cả gia quyến ở xã ... huyện ... tỉnh ...

Cung kính về chùa lễ Phật,

(Cung kính thiết đàn phụng Phật) ⁵³

Hiển cúng hoa đăng;

Thành tâm phúng tụng kinh văn,

Độ vong siêu thoát.

Ngừa mong chư Phật xót thương,

Dủ lòng từ bi cứu bạt.

Nay tang chủ và cả gia quyến rất đau lòng vì vong linh (tên họ) ... một vị hương linh. Nguyên sanh ngày ... tháng ... năm ..., từ trần ngày ... tháng ... năm ...

Than ôi vong linh!

Từ xa trần thế, vào chốn U minh.

Luông khóc kiếp phù du tạt,

vang bóng ngõ ngàng;

Những thương đời hồ điệp biệt ly,

mơ màng hồn mộng!

Thăng trầm chưa rõ, hiểu sự ân cần,

Hầu báo đèn dưng dục thâm ân;

Ngõ thù đáp sanh thành dưng dục.

Đến đây,

Đạo tràng khai diễn (hoàn mãn),

Pháp sự tuyên hành (châu long),

Đầu đội số văn, dâng lên bái bạch.

Nam mô Tận hư không biến pháp giới, quá hiện vị lai chư Phật, Tôn Pháp, Hiền Thánh Tăng, thường trụ Tam Bảo, tác đại chứng minh.

Nam mô Ta Bà Giáo Chủ Đại Từ Đại Bi, Bốn Sư Thích Ca Mâu Ni Phật, tác đại chứng minh.

Nam mô Tây Phương Giáo Chủ Đại Từ Đại Bi Tiếp Dẫn Đạo Sư A Di Đà Phật, tác đại chứng minh.

Nam mô U Minh Giáo Chủ, Đại Bi Đại Nguyện Địa Tạng Vương Bồ Tát, tác đại chứng minh.

Phổ cập:

Ba Hiền, mười thánh,

Bốn phủ, muôn linh,

Tất cả Thiên thần,

Đồng thù chiếu giám.

Phục nguyện:

Hào quang soi sáng,

Đường lối mở mang,

Vong linh nhờ đó,

Đi về lạc bang.

Và từ đó:

Tiêu tội khiên nhiều đời nhiều kiếp,

Hưởng phúc lợi cả họ cả nhà.

Còn mất an vui, trẻ già hạnh phúc.

Cẩn số.

Nay, ngày ... tháng ... năm ... PL. 254 ...

Sa môn Thích ... Hòa nam thượng số.⁵⁴

---o0o---

05. THIẾP THỈNH VONG

(Tuần thất)

Giác Hoàng Bảo đàn.

Bồn đàn gởi thiệp thỉnh vong linh.

A Di Đà Phật chứng minh.

Sa môn thích ... phụng hành pháp sự.

Nay có Tang chủ (traí chủ) ... cùng cả gia quyến ở xã ... huyện ... tỉnh ...

Rất đau thương vì vong linh (tên họ) ..., pháp danh ...⁵⁵ một vị hương linh.
Nguyên sanh ngày ... tháng ... năm ... từ trần ngày ... tháng ... năm ...

Than ôi vong linh!

Từ vào đường lạ, chưa biết về đâu;

Lòng những lo âu, cậy Tăng tiến bạt.

Nay thời:

Đạo tràng vừa mở, gởi một thiệp văn,

Triệu thỉnh vong linh, về nhà (chùa) thọ lễ;

Nghe lời kinh kệ, tội nghiệp sạch trong,

Thấy tánh tỏ lòng, vãng sanh Tịnh độ.

Và mong rằng:

Âm dương hai nẻo,

Sanh tử khác đường,

Nhờ một nén hương,

Vong linh cảm cách.

Nay thiệp thỉnh vong linh (tên họ) ...Minh trung thâm chấp.

Nay, ngày ... tháng ... năm ... PL. 254 ...

Nhất Như Lai Tâm.

---o0o---

06. ĐIỆP CẤP VONG

(Tuần thất)

Tư minh kỳ siêu.

A Di Đà Phật chứng minh!

Sa môn Thích ... phụng hành pháp sự.

Nay có Tang chủ (trai chủ) ... cùng cả gia quyến ở xã ... huyện ... tỉnh ...

Rất đau thương vì vong linh (tên họ)⁵⁶ ... và cả gia quyến ở xã ... huyện ... tỉnh ...

Nguyên sanh ngày ... tháng ... năm ..., từ trần ngày ... tháng ... năm ... một vị hương linh!

Than ôi vong linh!

Từ xa trần thế, chưa biết thặng trầm,

Muốn báo ân thâm, phải nhờ tiên bặt.

Nay thời:

Đạo tràng hoàn mãn, gởi một điệp văn,

Cấp phú vong linh, giữ làm công cứ,

Nhờ công đức ấy, Cực lạc vãng sanh,

Quan ải đi qua, thấy đều thông đạt.

Và nên hiểu rằng:

Ta bà Cực lạc, cách biệt non sông,

Nhất niệm cảm thông, ngại gì sông thác.

Nay Điệp cấp vong linh (tên họ) ...

Minh trung thâm chấp.

Nay, ngày ... tháng ... năm ... PL. 254 ...

Nhất Như Lai Tâm.

---oo---

07. THIẾP THỈNH LINH

(Trong lễ cải táng mộ phần)

Cải táng kỳ siêu pháp đàn.

Bổn đàn gởi thiệp văn triệu thỉnh.

A Di Đà Phật chứng minh!

Sa môn Thích ... phụng hành pháp sự.

Nay có hiệu chủ Phật tử ... pháp danh ... và đồng hiệu quyển.

Thiết nghĩ rằng:

Hiển khảo một vị hương linh ...,

Hiển tử và các vong linh ...,

Từ khi ra đi, thăng trầm nào biết;

Bóng vang biền biệt, vui khổ ai hay!

Cháu con hương lửa đêm ngày,

Ky lạp cúng dường năm tháng.

Nhưng một nỗi niềm lo ngại khác:

Gò hoang mả loạn, đất lở mồ xiêu,

Do đó, vừa rồi con cháu xin phép ông bà cha mẹ, xin được cải táng mộ phần, đến nơi an ấm hơn.

Hầu an thân, người đã ra đi,

Ngõ mẫn nguyện kẻ còn ở lại.

Nay thời:

Pháp diên cập nhật,

Hiếu sự lâm thời,

Thiếp văn triệu thỉnh mấy lời,

Cảm cách lai lâm bồn tỵ (gia tộc).

Trai diên tham dự, kinh chú lắng nghe,

Ngộ tỏ tánh lòng, siêu sinh tỵ tại.

Từ nay,

Nắng mưa không còn sợ hãi,

Mồ mã yên ấm lâu dài;

Hương lửa chẳng ngại phôi phai,

Sớm tối nhờ chùa vĩnh viễn.

Thiếp văn xin chuyển, đến các tiên linh,

Vong ở u minh, cảm thông thấu chấp.

Nay thiếp thỉnh:

Các tiên linh, vong giả,

Minh trung chấp chiếu.

Nay, ngày ... tháng ... năm ..., PL. 254 ...

Nhất Như Lai Tâm.

---o0o---

08. VĂN SỚ CÚNG PHẬT LỄ CẢI TÁNG

(bản 1)

Nam mô Bổn Sư Thích Ca Mâu Ni Phật.

Chúng con cung kính nghe rằng:

Chư Phật mười phương

Vốn thương đời phóng quang tiếp dẫn;

Đạo mẫu ba Tạng

Thường dạy chúng thoát nạn trầm luân;

Lời thề sông biển xin vâng,

Ý nguyện nguồn cơn bày tỏ.

Sớ rằng:

Nay có trai gia Phật tử (tên họ - pháp danh) cùng cả gia quyến ở xã ... huyện ... tỉnh ...

Ngày này:

Cung kính về chùa (nhà) lễ Phật,

Cúng dường hương phẩm hoa đăng.

Thành tâm phúng tụng kinh văn,

Hồi hướng độ vong siêu thoát.

Mong chư Phật xót thương cứu bạt,

Nguyện vong linh may mắn dắt dìu.

Chúng con thường nhớ lời người xưa nói rằng:

Ba tác đất chưa về,

Khó giữ thân một kiếp,

Đã về ba tác đất,

Khó giữ mã trăm năm.

Thật vậy!

Thương thay vong linh (tên họ, pháp danh) một vị (các vị) hương linh.

Từ ngày:

Xa rời dương thế,

Vào cõi âm cung,

Man mác âm dung,

Mơ màng hồn mộng.

Những tưởng mồ mả cát xây

Trong đất lạnh bất động,

Nào ngờ nắng mưa tàn phá

Sao trời nữ vô tình.

Nên chi:

Nghìn thu giấc ngủ hương linh,

Và một nắm tro tàn vong giả.

Khó mà tránh khỏi,

Một phen tàn tạ, đôi lúc dở dang!

Nay thời:

Pháp hội kỳ siêu đã mở

Cúng dường chư Phật đã hay

Mạo muội một lòng bày tỏ.

Sớ văn lời ngỏ, bái bạch xin nghe.

Nam mô Tận hư không biến pháp giới, quá, hiện, vị lai Chư Phật, Tôn Pháp,
Hiền Thánh Tăng thường trụ Tam Bảo, tác đại chứng minh.

Nam mô Ta Bà Giáo Chủ Đại Từ Đại Bi Bổn Sư Thích Ca Mâu Ni Phật, tác
đại chứng minh.

Nam mô Tây phương Giáo Chủ Đại Từ Đại Bi Tiếp Dẫn Đạo Sư A Di Đà
Phật, tác đại chứng minh.

Nam mô U Minh Giáo Chủ Đại Nguyên Địa Tạng Vương Bồ Tát, tác đại
chứng minh.

Phục nguyện:

Một nắm đất vàng xin gởi mạng,

Chín tầng sen báu nguyện ghi danh,

Người đi nhẹ gánh nhơn lành,

Kẻ ở nặng vai quả phước.

Ba đường nhẹ bước, tám khổ vượt qua,

Hạnh phúc trẻ già, an vui còn mất.

Nguyện tất cả phát tâm học Phật,

Xin mọi người cố gắng làm lành.

Phật đạo viên thành, chúng sanh độ tận.

Cẩn số.

Nay ngày ... tháng ... năm ... PL. 254 ...

Sa môn Thích ... Hòa nam thượng số. \

---o0o---

VĂN SỚ CÚNG PHẬT LỄ CẢI TÁNG

(bản 2)

Nam mô Bổn Sư Thích Ca Mâu Ni Phật.

Chúng con cung kính nghe rằng:

Chư Phật mười phương

Vốn thương đời phóng quang tiếp dẫn;

Đạo màu ba Tạng

Thường dạy chúng thoát nạn trầm luân;

Lời thề sông biển xin vâng,

Ý nguyện nguồn cơn bày tỏ.

Sớ rằng:

Nay có trai gia Phật tử (tên họ - pháp danh) cùng cả gia quyến ở xã ... huyện ... tỉnh ...

Ngày này:

Cung kính về chùa (nhà) lễ Phật,
Cúng dường hương phẩm hoa đăng.

Thành tâm phúng tụng kinh văn,
Hồi hướng độ vong siêu thoát.

Mong chư Phật xót thương cứu bạt,
Nguyện vong linh may mắn dắt dìu.

Chúng con trai gia hiếu quyên thường nhớ lời người xưa than rằng:

Ba tác đất chưa về,

Khó giữ thân trăm tuổi,

Đã về ba tác đất,

Khôn giữ mã trăm năm.

Thật vậy!

Nay nhân ngày cải táng mộ phần, tái an di cốt của ông bà ... các vị vong linh.

Than ôi vong linh!

Từ xa dương thế, chưa biết về đâu,

Nắng mưa dãi dầu, bóng vang man mác.

Ba đường lưu lạc, sáu cõi phiêu du?

Chúng con chỉ biết:

Mồ mả gìn giữ nghìn thu,

Hương lửa phụng thờ muôn thuở.

Nào ngờ:

Người đi vẫn còn dang dở,

Giác ngủ chưa yên,

Kẻ ở chưa hết não phiền,

Cuộc đời nào định.

Tuy nhiên,

Chân tâm vốn định,

Huyền thể khôn an,

Ngày nào chưa chứng Niết Bàn,

Lúc ấy còn mơ sanh tử.

Vì vậy,

Mả mồ khó giữ,

Hương lửa dễ tàn,

Ai chẳng bàng hoàng,

Nào không cầu nguyện.

Nay thời:

Pháp luân đã chuyển, Phật sự vừa khai,

Đầu cúi trước đài, chân quỳ xuống chiếu.

Kính dâng số biểu, bái bạch xin nghe.

Nam mô Tận hư không biến pháp giới, quá, hiện, vị lai Chư Phật, Tôn Pháp, Hiền Thánh Tăng thường trụ Tam Bảo, tác đại chứng minh.

Nam mô Ta Bà Giáo Chủ Đại Từ Đại Bi Bồ Tát Thích Ca Mâu Ni Phật, tác đại chứng minh.

Nam mô Tây phương Giáo Chủ Đại Từ Đại Bi Tiếp Dẫn Đạo Sư A Di Đà Phật, tác đại chứng minh.

Nam mô U Minh Giáo Chủ Đại Nguyện Địa Tạng Vương Bồ Tát, tác đại chứng minh.

Phục nguyện:

Một năm đất vàng xin gởi mạng,

Chín tầng sen báu nguyện ghi danh,

Người đi nhẹ gánh như lành,

Kẻ ở nặng vai quả phước.

Lại nguyện:

An lành đất nước, hòa thuận gia đình,

Thế giới hòa bình, nhân sinh an lạc.

Cẩn số.

Nay ngày ... tháng ... năm ... PL. 25 ...

Sa môn Thích ... Hòa nam thượng số.

---o0o---

VĂN SỐ CÚNG PHẬT LỄ CẢI TÁNG

(bản 3)

Nam mô Bổn Sư Thích Ca Mâu Ni Phật.

Chúng con cung kính nghe rằng:

Chư Phật mười phương

Vốn thương đời phóng quang tiếp dẫn;

Đạo màu ba Tạng

Thường dạy chúng thoát nạn trầm luân;

Muốn báo đáp từ thân,

Xin tỏ lòng cầu nguyện.

Sớ rằng:

Nay có trai gia Phật tử (tên họ - pháp danh) cùng cả gia quyến ở xã ... huyện ... tỉnh ...

Ngày này:

Cung kính về chùa (nhà) lễ Phật,

Hiến cúng hoa đăng.

Thành tâm phúng tụng kinh văn,

Độ vong siêu thoát.

Ngửa mong chư Phật Bồ Tát,

Từ bi tiếp độ vong linh.

Nay trai gia Phật tử và cả gia quyến rất đau lòng vì (chư) hương linh:

(Liệt kê tên họ vong linh hay nhiều vong linh)

Từ xa dương thế, vào cõi âm cung,

Khó mà nghe thấy âm dung.

Đẽ đâu giữ gìn mồ mả,

Lửa hương đôi khi tàn tạ.

Mưa nắng lắm lúc phũ phàng!

Do đó, vừa rồi chúng con đã xin phép ông bà cha mẹ đã qua đời để làm lễ:

Tim lại mấy di cốt đã tàn,

Dem về xây lại mả mồ mới mẻ.

Hầu đền ơn cha mẹ,

Ngõ đáp nghĩa sanh thành.

Tuy nhiên,

Bổn phận làm con, như thế đã đành,

Báo hiếu vì đạo, coi như chưa trọn.

Nay thời:

Đạo tràng kỳ siêu đã mở,

Pháp sự báo hiếu vừa bày,

Cúi đầu dâng số văn này,

Cung kính tỏ bày tác dạ,

Mong rằng từ bi bất xả,

Xin được hoan hỷ xin nghe.

Nam mô Tận hư không biến pháp giới, quá, hiện, vị lai Chư Phật, Tôn Pháp, Hiền Thánh Tăng thường trụ Tam Bảo, tác đại chứng minh.

Nam mô Ta Bà Giáo Chủ Đại Từ Đại Bi Bồ Tát Sư Thích Ca Mâu Ni Phật, tác đại chứng minh.

Nam mô Tây phương Giáo Chủ Đại Từ Đại Bi Tiếp Dẫn Đạo Sư A Di Đà Phật, tác đại chứng minh.

Nam mô U Minh Giáo Chủ Đại Nguyện Địa Tạng Vương Bồ Tát, tác đại chứng minh.

Phục nguyện:

Hào quang soi sáng, bóng tối tiêu tan,

Vong linh nhờ đó, tìm về Lạc bang.

Tiêu tội khiên, nhiều đời nhiều kiếp,

Hưởng phước lộc, cả họ cả nhà.

Còn mắt an vui, trẻ già hạnh phúc.

Cẩn số.

Nay ngày ... tháng ... năm ... PL. 25 ...

Sa môn Thích ... Hòa nam thượng số.

---o0o---

09. THIỆP AN LINH

(Sau khi cải táng)

Tam Bảo Pháp đàn.

Bổn đàn vì chánh độ cố linh

Gởi thiệp văn triêu thỉnh.

A Di Đà Phật chứng minh!

Sa môn Thích ... phụng hành pháp sự.

Nay có trai gia hiếu quyền (tên họ) ở xã ... huyện ... tỉnh ...

Tất cả về chùa lễ Phật,

Thành tâm phúng tụng kệ kinh.

Cầu siêu vong linh, vãng sanh Tịnh độ,

Và nhân dịp này:

Cháu con vào rừng thăm mộ,

Cảm thấy địa cuộc bất an.

Cộng thêm mưa gió phũ phàng,

Cùng với cỏ hoa tàn tạ.

Tổ tiên thì đường về cõi lạ,

Con cháu thì nhà ở phương xa.

Thật vô khả nại hà: xin phép ông bà dòi mả,

Sự bất đắc dĩ đã: khuấy rầy giấc ngủ lâu dài.

Ngại ngừng khi mở cửa dạ đài,

Lo sợ lúc hồn mơ tan vỡ.

Thế rồi biết làm sao giờ?

Việc làm đã lỡ, mong được thứ tha!

Rước hương linh di cốt ông bà,

Về lại chùa (nhà) nghe kinh lễ Phật.

Hoa hương phẩm vật, thành kính cúng dường,

Tổ tiên đoái thương, chứng tri lễ bặt.

Từ nay chúng con hết lo:

Ông bà mồ hoang mả lạc,

Con cháu nước lạnh hương tàn.

Mong nhờ Đức Phật phóng quang, an thần lập mạng,

Trông cây đèn thiên soi sáng, kiến tánh minh tâm.

Vong linh nhờ đó sạch hết mê lầm,

Phật quốc từ nay tiêu điều tự tại.

Và mong tổ tiên gia hộ cho:

Con khờ cháu dại, đời đời lạc nghiệp an cư,

Tử hiếu phụ từ, kiếp kiếp an lành hạnh phúc.

Nay thiếp thỉnh (tên họ) vong linh) chư vị vong linh ở nơi u minh, mặc nhiên
thâu chấp.

Cẩn thiếp

Ngày ... tháng ... năm ... PL. 25 ...

Nhất Như Lai Tâm.

---o0o---

10. VĂN SỚ CẦU AN

Nam mô Bổn Sư Thích Ca Mâu Ni Phật.

Chúng con cung kính nghe rằng:

Đức Giác Hoàng ứng thân hóa độ,

Mở nhiều phương tiện pháp môn.

Nhờ đó, cả pháp giới, kẻ trí người ngu,

Nhận được từ bi ân đức.

Bởi vậy,

Không ai chẳng (được) độ,

Có nguyện đều thành.

Sớ rằng:

Nay có trai chủ ... và cả gia quyến ở xã ... huyện ... tỉnh ...

Cung kính kiến đàn phụng Phật,

Chí thành hiến cúng phúng kinh,

Hoàng nguyện kỳ an, thù ân cầu phước.

Trai chủ đặng v.v... tự nghĩ rằng:

Nhân vì việc nhà ngày trước,

Nên lòng lo ngại nguyện cầu,

May nhờ Phật lực nhiệm màu,

Mọi việc khó khăn qua cả.

Hôm nay kính dâng lễ tạ,
Nhờ Tăng làm lễ cúng dường,
Ngửa mong Tam Bảo đoái thương,
Dù lòng từ bi chứng giám!

Nay thời:

Pháp sự quang dương, đạo tràng khai diễn,
Hương hoa phụng hiếu, lễ nhạc ca dương
Và, cung duy văn số một chương,
Mạo muội tỏ bày tác dạ
Mong rằng từ bi bất xả,
Nguyện được hoan hỷ xin nghe.

Nam mô Tận hư không biến pháp giới, quá hiện vị lai Chư Phật, Tôn Pháp,
Hiền Thánh Tăng thường trụ Tam Bảo, tác đại chứng minh.

Nam mô Ta Bà Giáo Chủ Đại Từ Đại Bi Bổn Sư Thích Ca Mâu Ni Phật, tác
đại chứng minh.

Nam mô Tây phương Giáo Chủ Đại Từ Đại Bi Tiếp Dẫn Đạo Sư A Di Đà
Phật, tác đại chứng minh.

Nam mô Đông Phương Giáo Chủ Lưu Ly Quang Vương Phật, tác đại chứng
minh.

Nam mô Đại Từ Đại Bi Tầm Thanh Cứu Khổ Quan Thế Âm Bồ Tát, tác đại
chứng minh.

Nam mô Đạo Tràng Hội Thượng Vô Lượng Thánh Hiền, tác đại chứng
minh.

Phổ cập:

Ba Hiền, mười Thánh, bốn phủ muôn linh,
Cả thầy Thiên thân, đồng thù chiếu giám.

Phục nguyện:

Mưa pháp thấm nhuần, cây Bồ đề tăng trưởng;
Mây lành che mát, lửa phiền não tiêu tan.
Nguyện tiêu tội nghiệp đã qua, mát còn đều lợi;
Xin làm phước lành sắp tới, già trẻ đồng nhờ.
Ba ngôi báu tôn thờ, năm điều răn giữ trọn,
Ơn nhiều, lễ mọn, mong được chứng minh.

Cẩn số.

Nay ngày ... tháng ... năm ... PL. 254 ...

Sa môn Thích ... Hòa nam thượng số.

* Ghi chú:

Ba Hiền: Thập tín, Thập trụ, Thập hạnh; ba bậc tu trước khi lên địa vị Bồ Tát,

Mười Thánh: tức Thập địa Bồ Tát.

Bốn phủ: những nơi thờ tự các anh hùng liệt sĩ; muôn linh: tức muôn vật sinh linh.

11. THIẾP THỈNH TIÊN LINH

(Cúng ông bà trong dịp lễ cầu an)

Tam Bảo Pháp đàn.

Bồn đàn gởi thiệp văn triệu thỉnh.

A Di Đà Phật chứng minh!

Sa môn Thích ... phụng hành pháp sự.

Nay có trai chủ cùng gia quyến ở xã ... huyện ... tỉnh ...

Kiến đàn phụng Phật, hiến cúng phúng kinh,

Hoàng nguyện kỳ an, thi ân cầu phước.

Ngửa mong Đại giác, chứng giám lòng thành.

Trai chủ và gia quyến thiết nghĩ rằng:

Nhớ Tổ tiên xưa:

Một họ nối dòng, nhiều đời kế nghiệp.

Nhớ ơn người trước, công đức tích lũy xa xưa;

Thừa tự kẻ sau, lửa hương phụng thờ hôm sớm.

Muốn đền ơn lớn, phải cậy cao chon.

Bởi vậy,

Nay sắm sửa hương trai,

Kính nhờ Tăng tiến cúng,

Gởi văn thiệp thỉnh liệt vị tôn linh:

Nội Tôn đường, Tiên, Cao, Tăng, Tổ, khảo tử chư linh.

Ngoại Tôn đường, Tiên, Cao, Tăng, Tổ, khảo tử chư linh.

Phổ cập:

Chư vị chiêu mục⁵⁷, quá cố đệ huynh,

Đồng đến pháp diên, nghe kinh thọ lễ,

Nhờ công đức ấy, Tịnh độ vãng sanh.

Nay thiếp thỉnh:

Nội ngoại Tôn đường,

Lịch đại tiên linh.

Minh trung thâm chấp.

Nay ngày ... tháng ... năm ... PL. 254 ...

Nhất Như Lai Tâm.

---000---

12. ĐIỆP CẤP TIÊN LINH

(Cúng ông bà trong dịp lễ kỳ an)

Kỳ siêu đạo tràng

Bổn đàn gởi điệp cấp tiên linh,

A Di Đà chứng minh!

Sa môn Thích ... phụng hành pháp sự

Nay có trai chủ ... cùng cả gia quyến ở xã ... huyện ... tỉnh ...

Kiến đàn phụng Phật, hiến cúng phúng linh,

Hoàn nguyện kỳ an, thi ân cầu phước.

Ngửa mong chư Phật, thương xót vong linh.

Trai chủ và gia quyến thiết nghĩ rằng:

Nhớ tổ tiên xưa

Trước dựng cơ đồ, sau xây sự nghiệp.

Công đức Tổ tiên để lại,

Tôn thờ con cháu giữ gìn.

Tuy nhiên,

Khó trả ơn sâu,

Khôn đền nghĩa cả.

Nên, nhờ Tăng cầu nguyện,

Cậy Pháp siêu sinh.

Hôm nay,

Thiết cúng trai nghi, gửi văn thiệp thỉnh:

Nội Tôn đường Tiên, Cao, Tăng, Tổ, khảo tử chư linh.

Ngoại Tôn đường Tiên, Cao, Tăng, Tổ, khảo tử chư linh.

Phổ cập:

Tả hữu chiêu mục, liệt vị tiên linh,

Gởi chư Tiên linh, tùy thân tiện dụng.

Nay điệp cấp:

Nội ngoại chư vị Tiên linh,

Minh trung thâm chấp.

Nay, ngày ... tháng ... năm ... PL. 254 ...

Nhất Như Lai Tâm.

---o0o---
Hết

-
- ¹ . Ba kỳ: ba vô số kiếp.
 - ² . Đế châu: lưới ngọc của trời Đế Thích.
 - ³ . Bồ đại: bị vải.
 - ⁴ . Bồ đại: bị vải.
 - ⁵ . Ta la: Song Thọ, một nhánh hai cành.
 - ⁶ . Mặc tần: không giao hảo.
 - ⁷ . "Như thị ngã văn".
 - ⁸ . Bất thoái – Vô dư: Niết Bàn.
 - ⁹ . Lịch sử Ấn Độ - Trung Hoa có 34 vị Tổ.
 - ¹⁰ . Bảo thủ: tay báu – đài vàng.
 - ¹¹ . Trăng sao: ban đêm.
 - ¹² . Mặt nhật: giáng sanh ban ngày.
 - ¹³ . Giá: xe.
 - ¹⁴ . Cao tăng Huệ Viễn: Tổ lập ra Tịnh nghiệp Đạo tràng để giáo hóa người tu pháp môn Tịnh độ đầu tiên ở Trung Quốc.
 - ¹⁵ . Ngũ căn hương: Tín, Tấn, Niệm, Định, và Tuệ - 5 công hạnh.
 - ¹⁶ . Bát đức thủy: Nước có 8 công đức: ngọt, lạnh, mềm dẻo, nhẹ, trong sạch, không hôi, uống rồi không khô cổ, uống không hại bao tử.
 - ¹⁷ . Thất giác chi: Bảy giác quán là trạch pháp, tinh tấn, hỷ xả, khinh an, niệm, định và hành xả.
 - ¹⁸ . Chúng diệp hoa: các thứ hoa quý; xem kinh A Di Đà Sớ Sao thì rõ hơn.
 - ¹⁹ . Sáu đường: Địa ngục, ngạ quỷ, súc sanh, người, trời và A tu la.
 - ²⁰ . Ba cõi: Cõi dục, cõi sắc, và cõi vô sắc.

-
- ²¹ . Tám nạn: Địa ngục, ngạ quỷ, súc sanh, Uất đơn việt, (nơi đầy đủ mọi thứ sung sướng) trời sống lâu, cầm điểu, ngong liu, thông minh thế gian, trước Phật, sau Phật.
- ²² . Ba tai: chiến tranh, đói khát và bệnh hoạn.
- ²³ . Bốn suy: sanh, già, bệnh, chết; hoặc: thành, trụ, hoại, không.
- ²⁴ . Tám khổ: sanh, lão, bệnh, tử, thương yêu xa nhau, oán ghét gặp nhau, tìm cầu không được, và năm ấm đầy nhầy (tức thân thể to mập, nặng nề, và tinh thần suy nhược); Năm ấm gồm: sắc, thọ, tưởng, hành và thức.
- ²⁵ . Sử triển: xuôi khiến, ràng buộc.
- ²⁶ . Bốn Đạo quả Niết Bàn.
- ²⁷ . Mắt thấy.
- ²⁸ . Ganh ghét.
- ²⁹ . Tâm rộng lớn.
- ³⁰ . Bồ Tát không trụ sanh tử, Niết Bàn.
- ³¹ . Lệ nói thường tình, phạm vi nhỏ hẹp.
- ³² . Nghĩa là vũ trụ.
- ³³ . Nước mây, ý nói xa chốn phồn hoa.
- ³⁴ . Tự nhiên.
- ³⁵ . Con ngựa.
- ³⁶ . Đánh Đông dẹp Bắc tang bồng hồ thỉ.
- ³⁷ . Người tu hành.
- ³⁸ . Hiếu kỳ, lập dị, sai chánh pháp.
- ³⁹ . Dấu chim đi, đường mòn ở chốn hoang vu.
- ⁴⁰ . Trí đức, đoan đức, ân đức.
- ⁴¹ . Pháp giới, đại thiên thế giới.
- ⁴² . Tu nhơn lành.
- ⁴³ . Mây từ bi, mưa chánh pháp, ý nói nghe được Phật Pháp.
- ⁴⁴ . cá côn, chim bằng, sư tử và voi. Ý nói ở biển có cá Côn, ở núi chim Bằng là những loại chim lớn hơn các loài thú khác.
- ⁴⁵ . Ngũ luân: vua tôi, cha mẹ, vợ chồng, anh em, bạn lữ.
- ⁴⁶ . Ngọc Xá Lợi: linh cốt.
- ⁴⁷ . Mặc niệm – giây lát – dâng hương
- ⁴⁸ . Một cành hoa nở - năm cánh lá tươi - Tức từ cây : Nhất hoa ngũ diệp - Từ Tổ Đạt Ma, năm tổ kế thừa ở Trung Quốc. Ở Việt Nam cũng có năm nhà, nhưng không phải từ một họ Năm nhà: Tào Động, Vân Môn, Qui Ngưỡng, Pháp Nhãn và Lâm Tế, riêng miền Nam chỉ có 1 dòng
- ⁴⁹ . Y Bồ Soạn: Mỹ vị của trai soạn.
- ⁵⁰ . Núi Hồ là cha, núi Dĩ là mẹ.
- ⁵¹ . Cội Thung là cha, nhà Huyền là mẹ.

⁵² . Áo hoa: ông Lão Lai tuy tuổi già, mặc áo hoa múa cho cha mẹ xem đỡ buồn.

⁵³ . Nếu làm lễ tại nhà.

⁵⁴ . Nếu Phật tử biết làm lễ và lễ có sớ thì trước khi cúng phải xin sự chứng minh của Sa môn mới được tuyên sớ. Nếu không sẽ bị tội mạo xưng, tự tôn phong vô lễ và có tội.

⁵⁵ . Một bị hương linh.

Nguyên sanh ngày ... tháng ... năm ...

⁵⁶ . Tên họ tức là: "Đau thương vì vong linh (tên họ) ... nguyên sanh ..."

⁵⁷ . Chiêu mục: Tức hai bàn thờ cạnh bàn thờ chính, thờ ông bà cao, để thờ cha, con mới quá cố.